

Teataja

65. aastakäik

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

27. juuni 2022

Sisukord

I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused

SOOVITUSED

Nõukogu

2022/C 243/01	Nõukogu soovitus, 16. juuni 2022, rohepöoret ja kestlikku arengut toetava õppe kohta ⁽¹⁾	1
2022/C 243/02	Nõukogu soovitus, 16. juuni 2022, milles käsitletakse Euroopa lähenemisviisi elukestvat õpet ja tööalast konkurentsivõimet toetavatele mikrovalifikatsioonitunnistustele	10
2022/C 243/03	Nõukogu soovitus, 16. juuni 2022, mis käsitleb isiklike õppekontosid	26
2022/C 243/04	Nõukogu soovitus, 16. juuni 2022, õiglase kliimanetraalsusele ülemineku tagamise kohta	35

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Komisjon

2022/C 243/05	Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta (Juhtum M.10251 – INVIVO GROUP / ETABLISSEMENTS J SOUFFLET) ⁽¹⁾	52
---------------	---	----

IV Teave

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

Euroopa Komisjon

2022/C 243/06	Euro vahetuskurss — 24. juuni 2022	53
2022/C 243/07	Ravimite müügilubasid käsitlevate Euroopa Liidu otsuste kokkuvõte alates 24. juuni. 2022 kuni 24. juuni. 2022 (Avaldatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 726/2004 artiklile 13 või 38 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/6 artikkel 5)	54

V Teated

KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

Euroopa Komisjon

2022/C 243/08	Eelteatis koondumise kohta (Juhtum M.10764 – SAGARD / BPIFRANCE / ADIT JV) — Võimalik lihtsustatud korras menetlemine ⁽¹⁾	55
2022/C 243/09	Eelteatis koondumise kohta (Juhtum M.10785 – ICG / KONECTA / COMDATA) — Võimalik lihtsustatud korras menetlemine ⁽¹⁾	57
2022/C 243/10	Eelteatis koondumise kohta (Juhtum M.10749 – PAI PARTNERS / THE CARLYLE GROUP / THERAMEX) ⁽¹⁾	59
2022/C 243/11	Eelteatis koondumise kohta (Juhtum M.10758 – EIM / BROOKFIELD / NIELSEN) — Võimalik lihtsustatud korras menetlemine ⁽¹⁾	61

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

SOOVITUSED

NÕUKOGU

NÕUKOGU SOOVITUS

16. juuni 2022,

rohepööret ja kestlikku arengut toetava õppe kohta

(2022/C 243/01)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 165 ja 166,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

1. Kuigi paljud liikmesriigid on teinud suuri edusamme selliste poliitikameetmete ja õppeprogrammide rakendamisel, mille eesmärk on toetada rohepööret ja edendada kestliku arengu alast õpet, on kogu liidus siiski vaja selles vallas jõupingutusi jätkata ja hoogustada. Sellise õppe poliitikameetmeid ja tavaid tuleks veelgi stimuleerida ja toetada. On vaja tunnustada vajadust vastastikku seotud õppimise järele kestliku arengu keskkonnavalase, majandusliku ja sotsiaalse samba vahel, pöörates erilist tähelepanu keskkonnavalasele sambale.
2. Euroopa rohelises kokkuleppes ⁽¹⁾, ELi elurikkuse strateegias aastani 2030 ⁽²⁾, ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO) kestlikku arengut toetava hariduse strateegias aastani 2030 ja ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) sellega seotud töös ⁽³⁾ juhitakse tähelepanu keskele rollile, mida täidavad koolid, kõrgharidusasutused ning muud haridus- ja koolitusasutused õppijate, lapsevanemate, haridustöötajate ⁽⁴⁾ ja laiema kogukonna kaasamisel edukaks, õiglaseks ja kaasavaks rohepöördeks vajalike muutustega tegelemisse. Oma järeldustes „Elurikkuse kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“ ⁽⁵⁾ rõhutas nõukogu, et investeerimine muude valdkondade hulgas haridusse on siinkohal võti parimate andmete koondamiseks ja parimate lahenduste leidmiseks. ELi noortestrategias on jätkusuutlik roheline Euroopa seatud eesmärgiks ning kutsutakse kõiki noori üles olema keskkonnavalaselt aktiivsed ja haritud.

⁽¹⁾ COM(2019) 640 final.

⁽²⁾ COM(2020) 380 final.

⁽³⁾ Sealhulgas ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) kestliku arengu haridusstrateegia rakendamise uus raamistik aastateks 2021–2030.

⁽⁴⁾ Käesoleva soovituse kohaldamisel hõlmab mõiste „haridustöötajad“ õpetajaid, koolitajaid, noorsootöötajaid, õpetajate koolitajaid ning kõiki formaalse, mitteformaalse ja informaalset hariduse spetsialiste.

⁽⁵⁾ 12210/20.

3. Rohepöoret ja kestlikku arengut toetava õppega toetakse igas vanuses õppijaid, aidates neil omandada kestlikumaks elamiseks vajalikke teadmisi, oskusi ja hoiakuid, muuta tarbimis- ja tootmisharjumusi, võtta omaks tervislikumad eluviisid ning aidata nii individuaalselt kui ka kollektiivselt kaasa kestlikuma majanduse ja ühiskonna saavutamisele. Samuti aitab see kaasa tööturul üha enam vajalike oskuste ja pädevuste arendamisele. See aitab paremini mõista meie ees seisvaid, omavahel seotud üleilmseid väljakutseid, sealhulgas kliimakriisi, keskkonnaseisundi halvenemist ja elurikkuse vähenemist, millel kõigil on keskkonnaalne, sotsiaalne, majanduslik ja kultuuriline mõõde.
4. ÜRO kestliku arengu eesmärkides, eeskätt punktis 4.7, on rõhutatud vajadust tagada alates 2030. aastast, et kõik õppijad omandavad teadmised ja oskused, mis on vajalikud kestliku arengu toetamiseks, pakkudes muu hulgas teadmisi kestlikust arengust ja kestlikust eluviisist, inimõigustest, soolisest võrdsusest, rahukultuuri ja vägivallavaba suhtumise edendamiseks, ülemaailmsest kodanikuharidusest ja kultuurilise mitmekesisuse hindamisest ning kultuuri osast kestliku arengu saavutamisel ⁽⁶⁾.
5. Teatise Euroopa haridusruumi kohta ⁽⁷⁾, Euroopa sotsiaalõiguste samba ⁽⁸⁾ raames, strateegilises raamistikus üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi loomise suunas ja kaugemale (2021–2030) ⁽⁹⁾ ning teatise uue Euroopa teadusruumi kohta teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks ⁽¹⁰⁾ kutsutakse üles edaspidise vastupanuvõime ja heaolu nimel tagama, et haridus- ja koolituspoliitika ning -investeeringud oleksid suunatud kaasavale rohe- ja digipöördele.
6. Elukestva õppe võtmepädevuste Euroopa lähteraamistikus ⁽¹¹⁾ kindlaksmääratud võtmepädevuste eesmärk on aidata inimestel kogu Euroopas omandada kiiresti ja oluliselt muutuvast ajast teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mida on vaja eneseteostuse ja arengu, tervise, tööalase konkurentsivõime, sotsiaalse kaasatuse ja kestliku elustiili seisukohast ning edukaks eluks rahumeelses ühiskonnas, terviseteadlikuks eluks ja kodanikuaktiivsuseks.
7. Euroopa oskuste tegevuskavas ⁽¹²⁾ teatati toetusest tööturu tarbeks roheliste põhioskuste kogumi väljatöötamisele eesmärgiga luua keskkonnateadlike spetsialistide ning roheettevõtjate põlvkond, lõimides keskkonna- ja kliimakaalutlused üldharidusse, kõrgharidusse, kutseharidusse ja -õppesse ning teadustegevusse. Euroopa vajab äärmiselt pädevaid spetsialiste, et toetada rohepöoret ja saavutada maailmas juhtpositsioon kestliku tehnoloogia valdkonnas.
8. Nõukogu soovitusel jätkusuutlikku konkurentsivõimet, sotsiaalset õiglust ja toimetulekut toetava kutsehariduse kohta ⁽¹³⁾ ja Osnabrücki deklaratsioonis tunnistatakse kutsehariduse ja -õppe sektori kesksel rollil digi- ja rohepöordes.
9. Euroopa kliimapaktis kutsutakse üksikisikuid, kogukondi ja organisatsioone üles osalema kliimameetmetes ja keskkonnahoidlikuma Euroopa loomises, pakkudes võimalusi suurendada teadmisi kliimamuutustest, töötada välja ja rakendada lahendusi ning luua sidemeid teistega, et oma lahenduste mõju mitmekordistada. Kliimaalast haridust edendava koalitsiooni eesmärk on luua kogukond, mida juhivad õpilased ja õpetajad koos oma koolide ja võrgustikega ning teiste haridusvaldkonnas tegutsejatega, et õppida võimalikult paljudest asjakohastest kogemustest ning vähendada killustatust haridussektorite, valdkondade ja inimeste vahel.
10. Digiõppe tegevuskavas ⁽¹⁴⁾ esitatakse Euroopa kvaliteetse, kaasava ja kättesaadava digihariduse ja -koolituse visioon ning rõhutatakse digitehnoloogia tähtsust võimsa vahendina rohepöörde teostamisel, aga ka vajadust toetada kestlikku käitumist nii digitoodete väljatöötamisel kui ka kasutamisel.

⁽⁶⁾ UNESCO, Education for sustainable development: a roadmap (Kestlikku arengut toetav haridus: tegevuskava), 2020.

⁽⁷⁾ COM(2020) 625 final.

⁽⁸⁾ ELT C 428, 13.12.2017, lk 10.

⁽⁹⁾ ELT C 66, 26.2.2021, lk 1.

⁽¹⁰⁾ COM(2020) 628 final.

⁽¹¹⁾ Nõukogu 22. mai 2018. aasta soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes, ELT C 189, 4.6.2018, lk 1.

⁽¹²⁾ COM(2020) 274 final.

⁽¹³⁾ ELT C 417, 2.12.2020, lk 1.

⁽¹⁴⁾ COM(2020) 624 final.

11. Algatus „Uus Euroopa Bauhaus“ lisab Euroopa rohelisele kokkuleppele kultuurilise ja loominguilise mõõtmega ning selle eesmärk on näidata, kuidas kestlik innovatsioon pakub käegakatsutavaid positiivseid muutusi meie igapäevaelus, sealhulgas koolihoonete ja muude õpikeskkondade puhul.
12. UNESCO on oma kestlikku arengut toetava hariduse programmi kaudu teinud tööd selle nimel, et haridus ja koolitus täidaksid kliimakriisile rahvusvahelisel tasandil reageerimisel kesksemat ja nähtavamamat rolli ning et saavutada kestliku arengu eesmärgid, eelkõige kestlikku arengut toetavat haridust käsitlev eesmärk 4.7. ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja Pariisi kokkuleppe kohaselt kohustuvad osalised edendama kliimamuutustega seotud küsimusi seoses kestliku arenguga kõikides mõõtmetes, eeskätt hariduse ja koolituse ning üldsuse teadlikkuse, osalemise ja teabele juurdepääsu valdkonnas, ning tegema asjakohast koostööd.
13. Noorte seas suureneb teadlikkus kestliku arengu küsimustest, eelkõige keskkonna- ja kliimaküsimustest, ning soov nendega tegeleda. 2022. aasta mais avaldatud Eurobaromeetri uuringu tulemused näitavad, et ELi noored peavad keskkonna kaitsmist ja kliimamuutuste vastu võitlemist üheks peamiseks prioriteediks, millele Euroopa noorteaasta (2022) peaks keskenduma. OECD 2018. aasta andmed⁽¹⁵⁾ juba näitavad, et 15-aastased noored on vägagi teadlikud kliimamuutustest ja keskkonnakriisist ning vajadusest nendega tegeleda. Samadest OECD andmetest ilmneb aga seegi, et märksa vähem õpilasi tunneb, et neil on võimalik olukorda reaalselt muuta. Kliima- ja keskkonnakriisi ulatus võib viia selleni, et õppijad tunnevad end abitu ja võimetuna, mida võib süvendada ebatäpne teave ja desinformatsioon.
14. On väga oluline, et haridus- ja koolitussüsteemid ja -asutused reageeriks noorte valjenevale häälele kliima- ja elurikkuse kriiside kohta ning kaasaksid noori selliste lahenduste väljatöötamisse, mis on seotud rohepööriga ning kestlikku arengut toetava õppega ning tegutsemisega kestliku tuleviku nimel. Euroopa noorteaasta 2022 etendab olulist rolli noorte kaasamise edasisel soodustamisel.
15. COVID-19 pandeemia on toonud esile meie tiheda seotuse loodusega ning pannud meid taas haridus- ja koolitussüsteemidele tähelepanu pöörama. On saadud kogemusi uute haridus- ja koolitusvõimaluste vallas, sealhulgas põimõppe lähenemisviiside kohta erinevates keskkondades (sh internetis), õppijate kaasamise ja autonoomia kohta ning formaalhariduse ja laiemal kogukonna vaheliste seoste kohta. Pandeemia suurendas ka pikka aega püsinud muret laste, noorte ja täiskasvanute füüsilise, vaimse ja emotsionaalse heaolu pärast.
16. Alusharidus- ja lapsehoiukeskused, koolid, kõrgharidusasutused, teadusorganisatsioonid, kutsehariduse ja -õppe pakkujad ning kohalikud kogukonnad on kliima- ja elurikkuse kriisiga seoses muutumas üha aktiivsemaks. Siiski ei ole kestlikkus veel kogu ELis hariduse ja koolituse süsteemne osa.
17. Paljudes riikides on poliitikameetmetes, strateegiatel ja õppekavades arvesse võetud kestlikkust toetavat õpet ja samavõrra elujõulisi kontseptsioone, nagu kestlikku arengut toetav haridus ja ülemaailmne kodanikuharidus. Haridustöötajad vajavad siiski täiendavat sihipärast toetust, eksperditeadmisi ja koolitusvõimalusi, et lisada rohepöörde ja kestliku arengu põhimõtteid oma õpetamis- ja koolitustavadesse. Sageli tunnevad nad, et neil ei ole piisavalt teadmisi ja oskusi ökoarevuse ja ökopessimismiga tegelemiseks ning selleks, et aidata õppijatel läheneda kliima- ja keskkonnaprobleemidele konstruktiivselt.
18. Kogu asutust hõlmavad lähenemisviisid, mille puhul on kestlikkuse teema lõimitud kõikidesse tegevusvaldkondadesse, ei ole alati piisavalt paigas. Sellised lähenemisviisid võivad hõlmata õpetamist ja õppimist, valitsemistavasid, teadusuuringuid ja innovatsiooni ning taristut, rajatise ja tegevust ning nendega peaks kaasama õppijate, töötajate, lapsevanemate ning kohaliku ja laiemal kogukonna kaasamine.

⁽¹⁵⁾ OECD (2020), Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World? PISA 2018, VI kd.

19. Täiendavalt tuleb uurida muude haridus- ja koolituskavade täiendamise ja tugevdamise potentsiaali ja võimalusi. Rohepöoret ja kestlikku arengut toetav õpetamine ja õpe võivad täiel määral toetada tervise, heaolu ja kaasamise, kodanikuaktiivsuse ja ülemaailmse kodanikuhariduse, solidaarsuse, õppijakeskse õppe, teadusuuringute ja innovatsiooni ning digipöördega, sealhulgas tehisintellektiga seotud poliitikameetmeid ja programme ⁽¹⁶⁾.
20. Hariduse ja koolituse mõõtme süstemaatiline lõimimine muudesse poliitikavaldkondadesse, mis on seotud rohepöörde ja kestliku arenguga elukestvas perspektiivis, võib toetada nende poliitikavaldkondade rakendamist. Samuti võib see ühendada ühiskonna ja majanduse eri sektoreid ning lõimida kestlikkuse tõhusalt haridusse ja koolitusse.
21. Käesolevas soovitusel järgitakse täielikult subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Selles tunnistatakse, et haridus- ja koolitusasutuste sõltumatuse tase on liikmesriigiti väga erinev. Mõnes liikmesriigis on haridus- ja koolitusasutustel, õpetajaharidusasutustel ning õpetajatel ja koolitajatel suur sõltumatus. Soovitus rakendatakse vastavalt riiklikele oludele ja koostöös liikmesriikidega.

SOOVITAB KÄESOLEVAGA LIIKMESRIIKIDEL täielikult subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid järgides ning riigi oludest lähtuvalt haridus- ja koolitusasutuste erinevat sõltumatust tunnistades teha järgmist.

1. Hoogustada ja tugevdada jõupingutusi haridus- ja koolitussüsteemide toetamiseks rohepöörde ja kestliku arengu nimel tegutsemisel, seeläbi tagades, et igas vanuses ja igasuguse taustaga õppijatel on juurdepääs kvaliteetsele, õiglasele ja kaasavale haridusele ja koolitusele kestlikkuse, kliimamuutuste, keskkonnakaitse ja elurikkuse valdkonnas, võttes asjakohaselt arvesse keskkonnaalaseid, sotsiaalseid ja majanduslikke kaalutlusi.
2. Seada rohepöoret ja kestlikku arengut toetav õpe haridus- ja koolituspoliitika ja -programmide üheks prioriteetseks valdkonnaks, et osana terviklikust hariduskäsitusest kõnealust sektorit toetada ja võimaldada sel anda panus kestlikusse arengusse. Rakendada ja edasi arendada terviklikke ja koostööpõhiseid lähenemisviise rohepöoret ja kestlikku arengut toetava õpetamise ja õppe suhtes, kaasates kõik asjaomased haridus- ja koolitussüsteemi osalised ning sidusrühmad teistest asjaomastest sektoritest.
3. Pakkuda mitmesuguseid õppimisvõimalusi formaalses, mitteformaalses ja informaalses keskkonnas, et kõik inimesed saaksid igas vanuses valmistuda rohepöördeks ja sellele aktiivselt kaasa aidata ning tegutseda keskkonnahoidliku, kestliku ja kliimanetraalse ringmajanduse ning õiglase, kaasava ja rahumeelse ühiskonna saavutamise nimel.
4. Kaaluda süsteemi tasandil järgmisi meetmeid.
 - a) Viia tihedas koostöös asjaomaste sidusrühmadega haridus- ja koolitusstrateegiad ja -kavad, sealhulgas need, mis on seotud õppekavade ja hindamisega ning haridustöötajate põhikoolituse ja täienduskoolitusega, kooskõlla rohepöörde ja kestliku arenguga. Toetada riiklike ja muude strateegiate ja poliitikameetmete, sealhulgas asjakohaste kontseptsioonidega (nt kestlikku arengut toetav haridus) seotud strateegiate ja poliitikameetmete rakendamist järelevalvemehhanismide kaudu.
 - b) Tervisliku, turvalise, kaasava, loova ja vastupidava õpikeskkonna tagamiseks investeerida, kui see on asjakohane, keskkonnahoidlikesse ja kestlikesse seadmetesse, ressurdidesse ja taristusse (hooned, maa-alad ja tehnoloogia), mida kasutatakse õppimiseks, sotsialiseerumiseks ja vaba aja veetmiseks, ning pakkuda sellekohast koolitust.

⁽¹⁶⁾ UNESCO egi all tegutsev rahvusvaheline tehisintellekti uurimiskeskus (IRCAI) on esimene ülemaailmne keskus, mis käsitleb oma tegevuses tehisintellekti, haridust ja kestlikku arengut.

- c) Suurendada teadlikkust rohepöoret ja kestlikku arengut toetava õppe eelistest ja võimalustest ning toetada formaalseid ja mitteformaalseid haridus- ja koolitusasutusi, sealhulgas alusharidust ja lapsehoidu, et muuta kliimamuutused, keskkonnakaitse, elurikkus ja kestlikkusega seotud küsimused õppijate igapäevaelu seisukohast oluliseks ning edendada kestlikkuse kultuuri.
- d) Arendada igas vanuses õppijate teadmisi, oskusi ja hoiakuid, et elada kestlikumalt, edendada kestlikke tarbimis- ja tootmismudeleid, võtta omaks tervislikuma ja keskkonnateadlikuma eluviisi ning aidata individuaalselt ja kollektiivselt kaasa meie ühiskonna ümberkujundamisele.
- e) Toetada ja tõhustada rohepöoret ja kestlikku arengut toetavat õpetamist ja õpet, pakkudes taristut, digivahendeid ja -ressursse ning toetades haridustöötajate digipädevusi.
- f) Kaasata kõiki õppijaid mõtestatud ja koordineeritud viisil selliste lähenemisviiside väljapakkumisse ja kujundamisse, mis käsitlevad seda, mida, kuidas ja kus nad õpivad, ning mis toetavad rohepöoret ja kestlikku arengut. Soodustada igasuguse taustaga, sealhulgas vähemate võimalustega õppijate sooliselt tasakaalustatud osalemist. Võimendada kõiki õppijaid osalema otsuste tegemises ning tegelema otsuste tegemisega nii oma asutuse kui ka kohalike ja laiemate kogukondade tasandil.
- g) Töötada tihedas koostöös asjaomaste sidusrühmadega välja õppekavade programmid ja raamistikud ning neid toetada, andes õppijatele aega ja ruumi kestlikkusvaldkompetentsete (17) arendamiseks juba varases eas. Põlvkondadevaheline õpe ning kohalikud näited, probleemid ja lahendused võivad muuta õppekavad õppijate jaoks asjakohasemaks, näidates, et kliimamuutused, elurikkus, keskkonnakaitse ja kestlikkus on kohalikud ja lahendatavad teemad.
- h) Toetada kestlikkuse, keskkonnakaitse ja elurikkuse alast koostööd ja võrgustike loomist, kaasates näiteks kohalikud omavalitsused, noorsootöö ja noorteorganisatsioonid, keskkonnahariduse ja -koolituse keskused, ülemaailmse õppe keskused, metsad, pargid, talud, muuseumid, raamatukogud, valitsusvälised organisatsioonid, teadusorganisatsioonid, tarbijaorganisatsioonid ja ettevõtted, tugedades seeläbi formaalse, mitteformaalse ja informaalset õppe vahelisi seoseid.
- i) Toetada selliste heade tavade ja pedagoogiliste uuringute laiendamist, mis käsitlevad rohepöoret ja kestlikku arengut toetavat õpetamist ja õpet kõikide haridus- ja koolitustasandite ja -liikide puhul.
5. Toetada õppijaid täiendavalt, kaaludes järgmiste meetmete võtmist.
- a) Pakkuda õpilastele, alates juba koolieelsest east, võimalusi loodust ja selle elurikkust mõista, sellega suhestuda ja seda väärtustada, tunda uudishimu ja imetlust ning õppida tegutseda kestlikkuse nimel nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.
- b) Tugedada, sealhulgas rahalise toetuse kaudu, kooskõlas riiklike rahalise toetuse kavade rohepöoret ja kestlikku arengut toetavat kvaliteetset elukestvat õpet, mis hõlmab praktikat, õpipõhisõpet, vabatahtlikku tegevust, õppekavavälisest tegevust, noorsootööd ning muid formaalse, mitteformaalse ja informaalset õppe vorme ning nendevahelisi seoseid. Soodustada ja tunnustada sellega seotud kodanikuosaluse meetmeid ja programme.

(17) „Kestlikkusvaldkompetentsete“ kontseptsioon, nagu seda kirjeldatakse Euroopa kestlikkusvaldkompetentsete raamistikus GreenComp, hõlmab teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mida igas vanuses õppijad vajavad, et kestlikult elada, töötada ja tegutseda (sealhulgas kriitiline mõtlemine, süsteemne mõtlemine ja seos loodusega). „Rohelised oskused“ on seotud kutseoskustega, mida kõik sektorid ja tööturu tasandid vajavad rohepöördeks, sealhulgas uute roheliste töökohtade loomiseks.

- c) Hõlbustada koostööl põhinevaid, kogemuslikke, praktilise suunitlusega ning kohalike olude ja traditsioonidega seotud õppemeetodeid ja lähenemisviise ning toetada interdistsiplinaarset ja õppekavaüleste tegevust. See hõlmab õppijatele praktiliste võimaluste andmist looduse jälgimiseks ja selle eest hoolitsemiseks ning asjade vähendamiseks, parandamiseks, taaskasutamiseks ja ringlussevõtuks, aidates neil seeläbi mõista kestliku eluviisi ja ringmajanduse tähtsust.
- d) Anda faktipõhist ja kättesaadavat teavet kliima-, keskkonna- ja elurikkuse kriisi ning selle põhjuste kohta, nagu on kokku lepitud Århusi konventsioonis ⁽¹⁸⁾.
- e) Arendada probleemilahendus- ja koostööoskusi, edendada kriitilist mõtlemist, meediapädevust ja süsteemset mõtlemist ja toetada positiivseid meetmeid, sealhulgas vabatahtlikku tegevust, et vähendada hirmu ja abitustunnet, mida õppijad võivad planeeti mõjutavate kriisidega seoses kogeda.
6. Toetada haridustöötajaid täiendavalt rohepöoret ja kestlikku arengut toetava õppe hõlbustamisel, kaaludes järgmisi meetmeid.
- a) Tunnistada, et kõik haridustöötajad, olenemata nende õpetatavast aineist või haridusvaldkonnast, on ühtlasi kestlikkusalase hariduse andjad, kes peavad toetama oma õppijaid rohepöördeks valmistumisel. Võimaldada neil suurendada õppijate teadlikkust kestliku arengu eesmärkidest. Kaasata haridustöötajaid, toetada neid ja konsulteerida nendega rohepöoret ja kestlikku arengut puudutavate õppekavade ja programmide ja muude haridusreformide väljatöötamisel ning vastava täienduskoolituse kavandamisel.
- b) Toetada rohepöörde ja kestliku arengu lõimimist õpetajate ja koolitajate põhikoolituse programmidesse; täienduskoolituse programmidesse; õpetajate kutsesstandarditesse ja -raamistikesse, et toetada haridustöötajate kestlikkusalase pädevuse arendamist.
- c) Toetada mentorluskavasid ja täienduskoolituse programme asutuste tasandil. Toetada haridustöötajaid digivahendite ja -tehnoloogiate kasutamisel, et edendada rohepöoret ja kestlikku arengut toetavat õpetamist ja õppimist.
- d) Töötada täiendavalt välja ja kaaluda haridustöötajate jaoks võimalusi ja stiimuleid osaleda kestlikkusega seotud täienduskoolituse programmides, näiteks võttes neid arvesse karjääri edenemise ja arengu puhul ning luues haridustöötajatele sellised rolle nagu kestlikkuse koordinaator.
- e) Toetada haridustöötajaid, sealhulgas andes neile piisavalt aega ja võimalusi rohepöoret ja kestlikku arengut toetavat õpet edendada pedagoogika kasutuselevõtmiseks interdistsiplinaarsel viisil ning arendada õppimise sotsiaal-emosionaalseid aspekte, et kõigist õppijatest võiksid saada muutuste eestvedajad ja et nad õpiksid mõtlema ja tegutsema nii individuaalselt kui ka kollektiivselt, nii kohalikul tasandil kui ka globaalselt kestlikuma maailma nimel.
- f) Ergutada ja võimaldada, kui see on asjakohane, ümberkujundavat ja interdistsiplinaarset õpetamist ja õpet, mille puhul kasutatakse nii traditsioonilisi kui ka uuenduslikke õppemeetodeid, sealhulgas praktilist õppimist, MATIK-õpet ⁽¹⁹⁾, häkatone, kogukonnaõpet ja mängustamist.
- g) Töötada haridustöötajate toetamiseks välja ja teha kättesaadavaks materjale, sealhulgas hindamist käsitlevaid materjale. Toetada haridustöötajaid traditsiooniliste ja uute vahendite ja materjalide kasutamisel rohepöoret ja kestlikku arengut toetava õppe ja koolituse puhul mitmesugustes sise- ja väliskeskondades ning digitaalsetes ja mittedigitaalsetes tingimustes. Tagada juurdepääs eksperdikeskustele, sealhulgas keskkonnahariduse ja -koolituse keskustele.
- h) Julgustada teadus- ja innovatsioonikogukondi tegema koostööd formaalse, mitteformaalse ja informaalsete hariduse ja koolituse pakkujatega, et toetada haridustöötajaid rohepöörde ja kestliku arengu vallas. Toetada osalemist kliimahädaolukorra, keskkonnakriisi ja kestlikkusega seotud uurimisprojektides ja teadusuuringutes.

⁽¹⁸⁾ Keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsioon.

⁽¹⁹⁾ MATIK-õpe (matemaatika, teaduse, tehnoloogia, inseneriteaduse ja kunstide valdkonnale tuginev praktilise kallakuga õpe) on lähenemisviis, mis võimaldab rakendada loomepotentsiaali, mis tuleneb teaduse, tehnoloogia, inseneria ja matemaatika (STEM) ühendamisest kunstide, humanitaar- ja sotsiaalteadustega.

7. Jätkama formaalset ja mitteformaalset haridust ja koolitust pakkuvate asutuste toetamist, et vajaduse korral tõhusalt lõimida rohepööre ja kestlik areng kõikidesse nende tegevustesse ja toimingutesse, kaaludes järgmisi meetmeid.
- a) Ergutada ja hõlbustada tulemuslikke kogu asutust hõlmavaid kestlikkusalaseid lähenemisviise, mis hõlmavad õpetamist ja õppimist, eesmärkide püstitamist, planeerimist ja juhtimist, õppijate ja töötajate aktiivset osalemist, perele kaasamist, hoonete ja ressursside haldamist, partnerlust kohalike ja laiemate kogukondadega ning teadusuuringuid ja innovatsiooni. Toetada haridusjuhte organisatsiooniliste muutuste juhtimisel, pakkudes sellekohase kutsealase arengu võimalusi ja juhendamist neile pandud ülesannete täitmiseks.
 - b) Toetada haridus- ja koolitusasutusi oma kestlikkusstrateegiade kavandamisel, rakendamise jälgimisel ja hindamisel ja/või kestlikkuse lõimimisel olemasolevatesse protsessidesse ja meetmetesse (nt koolide arengukavad, kõrghariduse ülesannete kirjeldused ja strateegiad). Tunnistada, et tegemist on pikaajalise protsessiga, mis nõuab väikeseid mõõdetavaid samme, mida pidevalt jälgitakse ja hinnatakse, sealhulgas haridusasutuse enesehindamise kaudu.
 - c) Julgustada ja toetada kooskõlas nende institutsioonilise autonoomiaga alusharidus- ja lapsehoiukeskusi, koole, kõrgharidusasutusi, kutsehariduse ja -õppe pakkujaid, täiskasvanuhariduse asutusi ja muid haridusasutusi osalema ökomärgise algatustes, mis võivad tuua keskkonnavalast, sotsiaalset, hariduslikku ja majanduslikku kasu. Luua selliste kavade jaoks tugistruktuure näiteks asutuste või organite näol, et toetada kogu asutust hõlmavaid lähenemisviise, mentorlust ja võrgustikutööd, pakkuda vorme ja suuniseid ning rahalist toetust.
 - d) Pöörata haridus- ja koolitusasutuste sise- ja/või välishindamise ja kvaliteedi tagamise mehhanismide raames tähelepanu kestlikkusele. Tunnustada kõrgharidusasutuste tõhusat kaasamist asjakohaste vahendite, sealhulgas näiteks rahastamismehhanismide kaudu.
 - e) Lõimida rohepööre ja kestlik areng veelgi rohkem kutsehariduse ja -õppe ning kõrghariduse programmidesse, õppekavadesse ja moodulitesse (kooskõlas institutsioonilise autonoomia ja akadeemilise vabadusega) mitmesugustes valdkondades, sealhulgas ärijuhtimine, sotsiaal-, pedagoogika- ja humanitaarteadused, kunstid, arhitektuur, inseneeria, maakasutuse planeerimine ja maa majandamine. Kasutada ressursse ja materjale, mille on välja töötanud valitsusvälised keskkonna- ja haridusorganisatsioonid ning muud asjaomased organid.
 - f) Toetada kõrgharidusasutusi, kutseharidus ja -õppeasutusi ning täiskasvanuhariduse asutusi kutseoskuste süvendamise, suurendamise ja ajakohastamise eesmärgil rohepöoret ja kestlikku arengut käsitlevate väikesemahuliste ja kohandatud koolituskursuste väljatöötamisel, mille tagajärjel võidakse muu hulgas anda nende läbijatele mikrokvalifikatsioonitunnistused.
 - g) Edendada partnerlussuhteid kõikide distsipliinide ja osalejatega, sealhulgas ettevõtetega, kunstidega, põllumajandusettevõtetega, kultuuripärandiga, spordiga, noortega, teadusasutustega, kodanikuühiskonna organisatsioonidega, haridusressursside valdkonna ettevõtjatega (sealhulgas tehnoloogia pakkujad, kirjastajad ja muude õppevahendite pakkujad) ja haridusalaste teadusuuringutega tegelevate asutustega. Toetada õppekavaväliste, suve- ja muude programmide väljatöötamist, toetades samal ajal praktikavõimalusi näiteks laborites, ettevõtetes, teadusasutustes ja valitsusvälistes organisatsioonides.
 - h) Toetada programme, mis edendavad kestlikku innovatsiooni ja ettevõtlust. Tugevdada kõrgharidusasutusi ning kutseharidus- ja -õppesasutusi, et luua või tõhustada kestlikkuse tõmbekeskusi, mis edendavad rohepöoret ja kestlikku arengut, ringmajandust ja elurikkust toetavat innovatsiooni ja ettevõtlust.
8. Vajaduse korral kasutada riiklike ja ELi rahalisi vahendeid, et investeerida taristusse, koolitusse, õppevahenditesse ja ressurssidesse eesmärgiga suurendada formaalse ja mitteformaalse hariduse ja koolituse vastupidavust ja valmisolekut rohepöördeks, eelkõige programmi „Erasmus+“, taaste- ja vastupidavusrahastu, Euroopa solidaarsuskorpuse, Euroopa Sotsiaalfond+, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi, Euroopa Regionaalarengu Fondi, tehnilise toe instrumendi, programmi „Digitaalne Euroopa“, programmi „Euroopa horisont“ ja programmi „InvestEU“ raames.
9. Investeerida poliitikaküsimuste ja selliste algatuste mõju jälgimisse, uurimisse ja hindamisse, et tugineda varasematele kogemustele ja saada teavet poliitika kujundamiseks. See võib hõlmata olemasolevate näitajate ja eesmärkide rakendamist, sealhulgas rahvusvahelisel tasandil,

KUTSUB KOMISJONI ÜLES SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTET JA RIIGI OLUSID NÕUETEKOHASELT ARVESSE VÕTTES

1. Hõlbustama liikmesriikide ja sidusrühmade vahelist koostööd ja vastastikust õppimist rohepöoret ja kestlikku arengut toetava õppe alal:
 - a) hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilise raamistiku kaudu, mille eesmärk on liikuda Euroopa haridusruumi loomise suunas ja kaugemale (2021–2030) ⁽²⁰⁾ ning kus rohepöoret toetav haridus on üks peamisi prioriteetseid valdkondi;
 - b) levitades teavet rohepöoret ja kestlikku arengut toetava formaalse ja mitteformaalse hariduse ja koolituse edendamise, toetamise ja pakkumise võimaluste kohta ning julgustades neid kasutama selliste ELi rahastamisprogrammide ja fondide raames nagu programm „Erasmus+“, Euroopa solidaarsuskorpus, programm „Life“, Euroopa Sotsiaalfond+, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, programm „Euroopa horisont“, sealhulgas Marie Skłodowska-Curie meetmed, arenguhariduse ja teadlikkuse suurendamise programm ja tehnilise toe instrument;
 - c) jagades programmi „Erasmus+“ töötajate vahetuste, projektide ja võrgustike häid tavaid, sealhulgas „Euroopa ülikoolide“ liitude, eTwinningu e-kogukonna, programmi „Erasmus+“ õpetajate akadeemiate, kutseoskuste tippkeskuste, Marie Skłodowska-Curie meetmete ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi kaudu;
 - d) tehes kindlaks, dokumenteerides ja jagades häid tavaid, sealhulgas olemasolevate veebiplatvormide kaudu, ⁽²¹⁾ ning toetades võrgustikutööd, milles osalevad riiklikud ja muud organisatsioonid, kes tegelevad haridusega ning rohepöörde ja kestliku arengu formaalses ja mitteformaalses hariduses ja koolituses.
 - e) kaasates noori inimesi soovitusel rakendamisse, eelkõige Euroopa noorteaasta 2022 ja ELi noortediaalooji kaudu, tagamaks, et noorte ja noorteorganisatsioonide arvamusi, seisukohti ja vajadusi võetakse täiel määral arvesse;
 - f) luues sünergiaat kliimaalast haridust edendava koalitsiooniga ja algatusega „Uus Euroopa Bauhaus“.
2. Töötada koostöös liikmesriikidega välja, jagada ja teha vabatahtlikuks kasutamiseks kättesaadavaks vahendid, materjalid ja teadusuuringud, mis käsitlevad rohepöoret ja kestlikku arengut toetavat õpet, sealhulgas Euroopa uut kestlikkusalaste pädevuste raamistikku GreenComp.
3. Toetada haridustöötajaid rohepöörde ja kestliku arengu õpetamisel järgmiselt:
 - a) pakkudes ressursse ja toetavaid materjale vabatahtlikuks kasutamiseks tulevasel Euroopa koolihariduse platvormil, Euroopa täiskasvanuõppe elektroonilisel platvormil ja Euroopa Noorteportaalis;
 - b) tunnustades silmapaistvaid jõupingutusi rohepöoret ja kestlikku arengut toetaval õpetamisel ja õppimisel ELi auhindadega, sealhulgas Euroopa innovaatilise õpetamise auhinna, eTwinningu auhinna ja Euroopa kutseoskuste auhinnaga.
4. Jälgida keskkonna kestlikkust puudutavate roheliste oskuste või hoiakute arengut kõrghariduse, kutsehariduse ja -õppe lõpetanute ning karjääri alustavate teadlaste puhul, loomata liikmesriikide jaoks uusi aruandluskohustusi ega lisakoormust ning kasutades olemasolevaid Euroopa uuringuid, nagu Euroopa kõrgkoolide lõpetanute edasise tegevuse jälgimise algatus, näiteks lisades kõnealustesse uuringutesse küsimusi selliste hoiakute kohta.

⁽²⁰⁾ Nõukogu resolutsioon, mis käsitleb strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi loomise suunas ja kaugemale (2021–2030), ELT C 66, 26.2.2021, lk 1.

⁽²¹⁾ Need võivad hõlmata kliimaalast haridust edendavat koalitsiooni, tulevast Euroopa koolihariduse platvormi, õpinurka, platvormi „Science is Wonderful!“. Euroopa Noorteportaali, Euroopa täiskasvanuõppe elektroonilist platvormi (EPALE), platvormi Scientix, Euroopa Õpipoisidõppe Liitu ja oskuste pakti.

5. Jälgida Euroopa haridusruumi ja Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevate olemasolevate aruannete raames rohepööret ja kestlikku arengut toetava hariduse valdkonnas tehtavaid edusamme, loomata liikmesriikide jaoks uusi aruandluskoostusi ega lisakoormust. See hõlmab võimalike näitajate või ELi tasandi kestlikkusalaste eesmärkide väljatöötamise toetamist, nagu on sätestatud nõukogu resolutsioonis, mis käsitleb strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi loomise suunas ja kaugemale (2021–2030).
6. Tugevdama koostööd olemasolevate rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige UNESCO ja muude ÜRO organitega, sealhulgas UNECEga, et edendada poliitikakujundajate, praktikute ja sidusrühmade seas nii liikmesriikides kui ka liikmesriikide vahel sellist lähenemisviisi rohepööret ja kestlikku arengut toetava hariduse ja koolituse suhtes, mis arvestab võrdsust, kaasatust ja õiglust, kooskõlas Euroopa rohelse kokkuleppe, kestliku arengu eesmärkidega ning UNESCO kestlikku arengut toetava hariduse tegevuskavaga aastani 2030.
7. Jätkama programmi „Erasmus+“ ja Euroopa solidaarsuskorpuse programmide roheline mõõtme tugevdamist mõlema puhul kestliku liikuvuse, veebipõhise koostöö, projektides rakendatavate keskkonnahoidlike tavade ning rohepöördete ja kestlikule arengule keskendumise kaudu koostöös mitmesuguste haridus-, koolitus- ja noortevaldkonna sidusrühmadega.

Luxembourg, 16. juuni 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
O. DUSSOPT

NÕUKOGU SOOVITUS,**16. juuni 2022,****milles käsitletakse Euroopa lähenemisviisi elukestvat õpet ja tööalast konkurentsivõimet toetavatele mikro kvalifikatsioonitunnistustele**

(2022/C 243/02)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

Võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 149 ja 292, 165 ja 166,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

1. Üha rohkem inimesi Euroopas peab ajakohastama ja parandama oma teadmisi, oskusi ja pädevust, et täita tühimik oma formaalhariduse ja -koolituse ning kiiresti muutuva ühiskonna ja tööturu vajaduste vahel. COVID-19 pandeemiast taastumine ning digi- ja rohepööre on kiirendanud muutusi selles, kuidas me elame, õpime ja töötame. Rõhutati ka vajadust, et inimesed peaksid olema paremini ettevalmistatud toimetulekuks praeguste ja tulevaste probleemidega. Pandeemia on mõjutanud nii noorte kui ka täiskasvanute karjääriväljavaateid. Samuti on see suurendanud tööpuudust ning kahjustanud sadade miljonite Euroopa inimeste füüsilist, vaimset ja emotsionaalset heaolu.
2. Üks põhiprobleeme, millega Euroopa ettevõtjad ja tööandjad silmitsi seisavad, on asjakohaste oskuste ebapiisavus ELi tööturul. Samal ajal seisavad töötajad silmitsi enneolematute muutustega töökorralduses. Lisaks muutuvad digi- ja rohepöördede tõttu oluliselt tööülesannete kirjeldused ja nõuded oskustele. Nagu on sätestatud nõukogu 15. oktoobri 2021. aasta otsuses (EL) 2021/1868 liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta, (1) „liikmesriigid ja liit peavad tegutsema kooskõlastatud tööhõivestrategie välja arendamise nimel ning eelkõige kvalifitseeritud, koolitatud ja kohanemisvõimelise tööjõu ning tulevikule suunatud ja majanduse arengule reageerivate tööturgude edendamiseks“. Pidev täiendus- ja ümberõpe on hädavajalik töötajatele, et vastata oma praeguse töö vajadustele või alustada tööd uutel töökohtadel ja laienevates sektorites, nt rohe- ja digisektorites, ennekõike rahvastiku vananemise kontekstis.
3. Inimesed vajavad juurdepääsu kvaliteetsele õpetamisele ja õppimisele, mida pakutakse eri viisidel ja tingimustes, et arendada oma isiklikke, sotsiaalseid, kultuurilisi ja kutsealaseid teadmisi, oskusi ja pädevusi. On tehtud üleskutseid muuta haridus- ja koolitussüsteeme paindlikumaks ja leida lahendusi, et pakkuda õppijakesksemat, kättesaadavamamat ja kaasavamamat õpet laiemale õppijate ringile. Mitteformaalse hariduse ja koolituse pakkujad tegelevad selle vajaduse katmisega ka uute ja uuenduslike täiendus- ja ümberõppevõimaluste pakkumise teel.
4. Tõhus elukestva õppe kultuur on oluline, et tagada igähele ühiskonnas, tööturul ja isiklikus elus edu saavutamiseks vajalikud teadmised, oskused ja pädevused. On oluline, et inimestel oleks kogu elu jooksul juurdepääs kvaliteetsele ja asjakohasele haridusele ja koolitusele ning täiendus- ja ümberõppele. Elukestva õppe võimalused peaksid olema osa haridus- ja koolitusasutuste pikaajalisest strateegiast, et parandada nende reageerimist tööandjate ja õppijate kiiresti muutuvatele vajadustele. See võimaldaks mitmekesisemal õppijate ringil (sh nende asutuste lõpetajatel ja teistel täiskasvanud õppijatel) osaleda täiendus- ja ümberõppes. Soovitatakse, et kõrgharidusasutused, kutseharidus- ja -õppeasutused, täiskasvanuhariduse pakkujad ning teised mikro kvalifikatsioonitunnistuste pakkujad, sealhulgas tööandjad, teeksid koostööd ja võtaksid õppimisvõimaluste kavandamisel ja ajakohastamisel arvesse viimaseid uurimistulemusi.

(1) ELT L 379, 26.10.2021, lk 1.

5. Mikrokvalifikatsioonitunnistused võiksid aidata tõendada väikeste kohandatud õpikogemuste tulemusi. Need võimaldavad sihripäraselt ja paindlikult omandada teadmisi, oskusi ja pädevusi, et vastata ühiskonna ja tööturu uutele ja tekkivatele vajadustele, ning võimaldavad üksikisikutel täiendada selliseid oskusi, mida nad vajavad edu saavutamiseks kiiresti muutuv keskkonnas, asendamata samas traditsioonilisi kvalifikatsioone. Need võivad asjakohasel juhul täiendada olemasolevaid kvalifikatsioone, pakkudes lisaväärtust, õõnestamata samal ajal täiemahuliste õppekavade aluspõhimõtet esmahariduses- ja -õppes. Mikrokvalifikatsioonitunnistusi võiksid kavandada ja välja anda mitmesugused nende pakkujad paljudes erinevates õpikeskkondades (formaalsed, mitteformaalsed või informaalset õpikeskkonnad).
6. Vaatamata sellele, et mikrokvalifikatsioonitunnistusi kasutatakse üha rohkem, puudub Euroopas nende ühtne määratlus või standardid. See piirab mikrokvalifikatsioonitunnistuste mõistmist ja kasutuselevõttu ning õõnestab seega nende potentsiaali soodustada paindlikke õppimis- ja karjäärivõimalusi. Käesoleva soovitus eesmärk on toetada usalduse suurendamist mikrokvalifikatsioonitunnistuste vastu kogu Euroopas kõigi asjaosaliste, nii nende pakkujate kui ka saajate seas.
7. Euroopa sotsiaalõiguste samba ^(?) esimene põhimõte näeb ette, et igapäev on kõikjal Euroopa Liidus õigus kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestvatele õppele, et säilitada ja omandada oskusi, mis võimaldavad täiel määral ühiskonnaelus osaleda ja tööturul edukalt toime tulla. Euroopa sotsiaalõiguste samba neljandas põhimõttes on sätestatud, et kõigil on õigus saada õigel ajal vajadustele vastavat abi, et suurendada oma tööhõivevõimalusi või väljavaateid töötamiseks füüsilisest isikust ettevõtjana. See õigus abile hõlmab õigust saada toetust koolituseks ja ümberõppeks. Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavas viidatakse mikrokvalifikatsioonitunnistustele kui innovaatilisele vahendile, mis võib hõlbustada paindlikke õppimisvõimalusi ja toetada töötajaid nende ametikohal või töökoha vahetamisel. Mikrokvalifikatsioonitunnistused võivad aidata saavutada ELi peamisi eesmärgi 2030. aastaks, sealhulgas eesmärgi, et igal aastal osaleks mõnel koolitusel vähemalt 60 % kõigist täiskasvanutest ja et tööhõive määr oleks vähemalt 78 %. ELi juhid, sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskond tervitasid mõlemat eesmärki Porto sotsiaaltippkohtumisel ja seejärel 24.-25. juunil 2021 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel ^(?).
8. Paralleelselt tegevuskavaga võttis komisjon vastu ka komisjoni soovitus toimivate tööhõive aktiivse toetamise meetmete kohta pärast COVID-19 kriisi (EASE soovitus) ^(*). Soovituses antakse liikmesriikidele konkreetseid poliitilisi suuniseid sidusate poliitikapakettide väljatöötamise kohta, et hõlbustada töökohavahetust ja edendada töövõimalusterohket taastumist COVID-19st. Poliitikasuunised hõlmavad oskuste täiendus- ja ümberõppe võimalusi ning toetusmeetmeid.
9. Euroopa oskuste tegevuskavas ^(?) kuulutati 12 juhtmeeme hulgas välja uus algatus, milles käsitletakse Euroopa lähenemisviisi mikrokvalifikatsioonitunnistustele. Uue algatuse eesmärk on toetada mikrokvalifikatsioonitunnistuste kvaliteeti, läbipaistvust ja kasutuselevõttu kogu ELis. Oskuste tegevuskavas kuulutati välja ka isiklike õppekontosid käsitlev algatus, mis võiks aidata kõrvaldada lüngad tööealiste täiskasvanute juurdepääsul haridusele ja koolitusele ning võimaldada inimestel tööturul aset leidvate üleminekutega edukalt toime tulla. Mikrokvalifikatsioonitunnistusi saab kasutada osana haridusest ja koolitusest, mis tehakse inimestele kättesaadavaks, et toetada nende isiklike õppekontode kasutamist.
10. Komisjoni teatises Euroopa haridusruumi saavutamise kohta aastaks 2025 ⁽⁶⁾ teatati, et komisjon töötab välja Euroopa lähenemisviisi mikrokvalifikatsioonitunnistustele, et aidata laiendada õppimisvõimalusi ning tugevdada nii kõrgharidusasutuste kui ka kutseharidus- ja -õppeasutuste rolli elukestvas õppes.
11. Nõukogu soovitus jätkusuutlikku konkurentsivõimet, sotsiaalset õiglust ja toimetulekut toetava kutsehariduse kohta ⁽⁷⁾ kutsutakse komisjoni üles uurima „mikrokvalifikatsioonitunnistuste kontseptsiooni ja kasutamist“.

^(?) ELT C 428, 13.12.2017, lk 10.

^(*) „[...] Euroopa Ülemkogu tervitab Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava ELi peamisi eesmärgi kooskõlas Porto deklaratsiooniga“, Euroopa Ülemkogu 24.-25. juuni 2021. aasta järeldused, EUCO 7/21.

⁽⁴⁾ C(2021) 1372 final.

⁽⁵⁾ COM(2020) 274 final.

⁽⁶⁾ COM(2020) 625 final.

⁽⁷⁾ ELT C 417, 2.12.2020, lk 1.

12. Nõukogu resolutsioonis, mis käsitleb strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi loomise suunas ja kaugemale (2021–2030), ⁽⁸⁾ esitatakse mikrokvalifikatsioonitunnistuste kontseptsiooni ja kasutuse uurimine strateegilise raamistiku 2. prioriteetse valdkonna (elukestev õpe ja liikuvus) ühe konkreetse teema ja meetmena.
13. Nõukogu järeldustes, milles käsitletakse Euroopa ülikoolide algatust „Kõrghariduse, teadusuuringute, innovatsiooni ja ühiskonna ühendamine: tee sillutamine Euroopa kõrghariduse uuele mõõtmele“, ⁽⁹⁾ rõhutatakse, et „täieliku kraadiõppe programmide aluspõhimõttest kõrvale kaldumata ning seda kahjustamata võiksid mikrokvalifikatsioonitunnistused aidata laiendada õppimisvõimalusi, et vastata mittetraditsiooniliste õppijate vajadustele ja tööturul uute oskuste nõudlusele; muuta õppimiskogemus paindlikumaks ja moodulipõhiseks; toetada juurdepääsu kõrgharidusele; ning kaasata õppijaid, olenemata nende varasemast kvalifikatsioonist või taustast, edendades ümberõppe ja täiendusõppe võimalusi, samal ajal tagades kvaliteetse hariduse“.
14. Euroopa kõrgharidusruumi haridusministrid võtsid valitsustevahelise Bologna protsessi Rooma kommünikees ⁽¹⁰⁾ kohustuse aidata oma kõrgharidusasutustel: i) mitmekesistada oma õppimisvõimalusi; ning ii) teha uuendusi hariduslikus sisus ja teenuse osutamise viisides. Lisaks täiemahuliste õppekavadele, säilitades õiguse kavandada õppeprogramme ja reguleerida iseseisvalt arvestuspunktide ülekandmise küsimusi, pakuvad paljud kõrgharidusasutused või kavatsevad pakkuda väiksemaid õpiüksusi. Need väiksemad üksused võivad aidata õppijatel arendada või ajakohastada oma kultuurilisi, kutsealaseid ja valdkonnaüleseid oskusi ja pädevusi oma elu eri etappides. Bologna protsessi alusel toimuva koostöö abil uuritakse, kuidas ja mil määral saab neid väiksemaid ja paindlikke õpiüksusi, sealhulgas neid, mis lõppevad mikrokvalifikatsioonitunnistuste andmisega, määratleda, arendada, rakendada ja tunnustada ühiste vahendite abil.
15. Haridus- ja koolitussüsteemid peaksid võtma arvesse kõigi õppurite mitmekesiseid vajadusi, võimeid ja oskusi. Samuti peaksid need pakkuma õppimisvõimalusi kõigile, sealhulgas mitteformaalses ja informaalses keskkonnas, nagu on rõhutatud nõukogu järeldustes, mis käsitlevad võrdseid võimalusi ning kaasamist hariduse ja koolituse valdkonnas kõigi haridusalase edu edendamiseks ⁽¹¹⁾. Hästi kavandatud mikrokvalifikatsioonitunnistusi võib kasutada ka osana sihipärastest meetmetest, et toetada kaasamist ning hõlbustada suurema hulga õppijate juurdepääsu haridusele ja koolitusele. See laiem õppijate ring hõlmab ebasoodsas olukorras olevaid ja haavatavaid rühmi (nt puuetega inimesed, eakad, madala kvalifikatsiooniga / väheste oskustega inimesed, vähemused, sisserändaja taustaga inimesed, pagulased ning oma geograafilise asukoha ja/või ebasoodsa sotsiaalse ja majandusliku olukorra tõttu vähemate võimalustega inimesed). Mikrokvalifikatsioonitunnistusi saab ka kasutada selleks, et õpilasi paremini suunata, hõlbustada juurdepääsu õppele ja koolitusele ja seal edu saavutamist ning toetada koolist tööle üleminekut. Pagulaste ja varjupaigataotlejate arvu oodatava kasvu tõttu on vaja töötada välja strateegiad nende rühmade tõhusaks integreerimiseks haridus-, koolitus- ja töösüsteemidesse. Mikrokvalifikatsioonitunnistuste kavandamise ja väljaandmisega seotud juhendamine ja vastastikune õppimine kogu ELis võib suurendada kaasatust ja tagada, et kõigi ühiskonnarühmade õppijad saavad kasutada oma hüvesid.
16. Mikrokvalifikatsioonitunnistused võivad toetada ka töötajate, sealhulgas mittestandardsetes töövormides (nt platvormimajanduses) ⁽¹²⁾ töötavate inimeste kutsealast arengut ja liikuvust, kellel võib tööalase staatuse ⁽¹³⁾ tõttu olla raskem koolitusele juurde pääseda.

⁽⁸⁾ ELT C 66, 26.2.2021, lk 1.

⁽⁹⁾ ELT C 221, 10.6.2021, lk 14.

⁽¹⁰⁾ Ministrite Rooma kommünikee, 19. november 2020.

⁽¹¹⁾ ELT C 221, 10.6.2021, lk 3.

⁽¹²⁾ „[...] veebiplatvormimajanduse mõiste peaks hõlmama kogu majandustegevust, mis tuleneb tegelikest või kavandatud äritehingutest ühtsel turul ja mida hõlbustavad otseselt või kaudselt veebiplatvormid, täpsemalt veebipõhised vahendusteenused ja veebipõhised otsingumootorid,“ komisjoni 26. aprilli 2018. aasta otsus, millega luuakse veebiplatvormimajanduse vaatlusrühma eksperdirühm (C (2018) 2393 final, 26. aprill 2018, lk 1).

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi 16. septembri 2021. aasta resolutsioonis platvormitöötajate õiglaste töötingimuste, õiguste ja sotsiaalkaitse kohta – digitaalarenguga seotud tööhõive uued vormid (2019/2186(INI)) kutsuti üles käsitlema platvormitöötajate haridust ja koolitust mikrokvalifikatsioonitunnistusi käsitleva ELi lähenemisviisi kontekstis.

17. Mikrokvalifikatsioonitunnistustel võiks olla aktiivne roll digi- ja rohepööret edendavate ELi poliitiliste algatuste elluviimisel. Mikrokvalifikatsioonitunnistused võiksid: i) toetada digiõppe tegevuskava (2021–2027) ⁽¹⁴⁾ eesmärke, et aidata pakkuda paindlikke ja kättesaadavaid digioskuste õppimise võimalusi; ning ii) saavutada komisjoni kavas „Digikompass 2030“ seatud eesmärgid arendada Euroopas 2030. aastaks välja digiosav rahvastik ja kõrgelt kvalifitseeritud digispetsialistid. Mikrokvalifikatsioonitunnistustel võiks olla oma osa ka Euroopa rohelise kokkuleppe ⁽¹⁵⁾ elluviimisel, mis on Euroopa kasvustrateegia, mille eesmärk on muuta majandust ja ühiskonda ning suunata need kestlikumale teele.
18. Nõukogu soovitusel, milles käsitletakse elukestva õppe Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku ning millega tunnustatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas, ⁽¹⁶⁾ esitatakse ühine võrdlusraamistik, et aidata inimestel ja organisatsioonidel võrrelda nii erinevaid kvalifikatsioonisüsteeme kui ka selliste süsteemide kvalifikatsioonitasemeid. Euroopa võrdlusraamistikuna on Euroopa kvalifikatsiooniraamistik avatud kõigile kvalifikatsioonide liikidele ja tasemetele ning kujutab endast läbipaistvuse, ülekantavuse ja võrreldavuse ühist standardit. Euroopa kvalifikatsiooniraamistik on avatud ka mikrokvalifikatsioonitunnistustele, kui need juba eelnevalt on riiklikes kvalifikatsiooniraamistikutes olemas.
19. Nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusel mitteformaalse ja informaalset õppe valideerimise kohta ⁽¹⁷⁾ kutsuti liikmesriike üles kehtestama 2018. aastaks meetmed mitteformaalse ja informaalset õppe valideerimiseks, lähtudes riiklikest asjaoludest ja eripäradest ning nii nagu nad sobivaks peavad. Valideerimise meetmed tähendavad, et inimesed saavad valideerida mitteformaalse ja informaalset õppe käigus omandatud teadmised, oskused ja pädevused. Valideerimise meetmed võimaldavad inimestel omandada ka täieliku kvalifikatsiooni või, kui see on asjakohane, osalise kvalifikatsiooni. Soovitusel 2020. aasta hindamises ⁽¹⁸⁾ kutsuti üles looma rohkem seoseid valideerimise ja mikrokvalifikatsioonitunnistuste vahel.
20. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. aprilli 2018. aasta otsuses (EL) 2018/646 (milles käsitletakse oskuste ja kvalifikatsioonidega seotud paremate teenuste pakkumise ühist raamistikku (Europass) ning millega tunnustatakse kehtetuks otsus nr 2241/2004/EÜ) ⁽¹⁹⁾ on sätestatud alus veebivahendite pakkumiseks, mis võimaldavad inimestel hallata oma karjääri ja elukestvat õpet kvalifikatsioonitunnistuste autentimisteenuste abil, mis muudavad mikrokvalifikatsioonitunnistused ülekantavaks.
21. Mikrokvalifikatsioonitunnistuste asjakohasus, väljatöötamine ja ajakohastamine sõltub järgmisest:
 - i) koostöö piirkondlike ja riiklike ametiasutuste, haridus- ja koolitusorganisatsioonide vahel; ning
 - ii) valdkonna ning tööandjate ja töövõtjate sotsiaalne dialoog (see peaks hõlmama organisatsioone, mis esindavad nii era- kui ka avaliku sektori töötajaid ja tööandjaid, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd), ning spetsialiste ja juhtivtöötajaid).
22. Käesolevas soovitusel austatakse täielikult subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, institutsioonilise autonoomia ja akadeemilise vabaduse põhimõtteid ning liikmesriikide vastutust hariduse ja kutseõppe sisu ja korralduse eest vastavalt riigi oludele ning tihedas koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega.
23. Käesolev soovitus ei piira direktiivi 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta, mida on muudetud direktiiviga 2013/55/EL) ja selles sätestatud automaatse tunnustamise korra kohaldamist.

ON VASTU VÕTNUD SOOVITUSE, mida tuleb rakendada kooskõlas piirkondlike, riiklike ja liidu õigusaktide ja prioriteetidega, riiklike asjaolude ja olemasolevate vahenditega, sealhulgas sotsiaal-majandusliku olukorraga ning riiklike haridus-, koolitus-, elukestva õppe ja tööhõivesüsteemide omapäraga, ning tihedas koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega:

⁽¹⁴⁾ COM(2020) 624 final.

⁽¹⁵⁾ COM(2019) 640 final.

⁽¹⁶⁾ ELT C 189, 15.6.2017, lk 15.

⁽¹⁷⁾ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

⁽¹⁸⁾ SWD(2020) 121 final.

⁽¹⁹⁾ ELT L 112, 2.5.2018, lk 42.

Eesmärgid

1. Liikmesriikidel soovitatakse võtta vastu Euroopa lähenemisviis mikrokvalifikatsioonitunnistustele, mille eesmärk on:
 - a) võimaldada üksikisikutel omandada, ajakohastada ja parandada teadmisi, oskusi ja pädevusi, mida nad vajavad muutuvul tööturul ja ühiskonnas edu saavutamiseks, et nad saaksid täielikult kasu nii sotsiaalselt õiglasest taastumisest kui ka õiglasest üleminekust rohelisele ja digitaalsele majandusele ning olla paremini valmis praeguste ja tulevaste väljakutsetega toimetulekuks;
 - b) toetada mikrokvalifikatsioonitunnistuste pakkujate valmisolekut suurendada õppimisvõimaluste kvaliteeti, läbipaistvust, ligipääsetavust ja paindlikkust, et võimaldada inimestel luua personaalseid õppimis- ja karjäärivõimalusi;
 - c) edendada kaasamist, ligipääsetavust ja võrdseid võimalusi, aidates kaasa kõigi toimetuleku, sotsiaalse õigluse ja heaolu saavutamisele demograafiliste ja ühiskondlike muutuste kontekstis ja kõigis majandustsükli etappides.
2. Liikmesriikidel soovitatakse vajaduse korral kasutada mikrokvalifikatsioonitunnistusi vahendina, millega tugevdada ja täiendada olemasolevaid õppimisvõimalusi, suurendada osalemist elukestvas õppes ja saavutada eesmärk, et 60 % kõigist täiskasvanutest osaleks igal aastal mõnel koolitusel, nagu on sätestatud Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavas ning mida ELi juhid pidanud tervitatavaks ja mis on heaks kiidetud nõukogu resolutsiooniga, mis käsitleb uut Euroopa täiskasvanuhariduse tegevuskava 2021–2030 ⁽²⁰⁾.

Kohaldamisala

3. Käesolev soovitus hõlmab mikrokvalifikatsioonitunnistusi ning nende tõhusat kavandamist, väljaandmist ja kasutamist toetavat poliitikat.
4. Mikrokvalifikatsioonitunnistusi saab kasutada hariduse, koolituse, elukestva õppe ja tööalase konkurentsivõime ökosüsteemide täiendamiseks ja parandamiseks. Käesolevas soovitus esitatud meetmete eesmärk on suurendada õppimisvõimalusi ja tööalast konkurentsivõimet, häirimata alus-, kõrgharidus-, kutseharidus- ja õppesüsteeme ning kahjustamata ja asendamata olemasolevaid kvalifikatsioone ja kraade. Meetmetega soovitatakse luua Euroopa ühine lähenemisviis mikrokvalifikatsioonitunnistuste käimasolevale ja kujunevale väljaandmisele Euroopa Liidus ning sätestada mikrokvalifikatsioonitunnistuste kavandamise, väljaandmise ja kirjeldamise määratlus ja suunised, et parandada nende kvaliteeti ja läbipaistvust ning hõlbustada nende kasutuselevõttu.

Mõisted

5. Käesolevas soovitus kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „mikrokvalifikatsioonitunnistus“ – andmed väikesemahulise õppimise käigus omandatud õpiväljundite kohta. Neid õpiväljundeid hinnatakse läbipaistvate ja selgelt määratletud kriteeriumide põhjal. Mikrokvalifikatsioonitunnistuste andmisega lõppevate õpikogemuste eesmärk on pakkuda õppijale konkreetseid teadmisi, oskusi ja pädevusi, mis vastavad ühiskondlikele, isiklikele, kultuurilistele või tööturu vajadustele. Mikrokvalifikatsioon kuulub õppijale, seda saab osadeks jagada ja üle kanda. Need võivad olla eraldiseisvad või liidetud kokku kõrgemateks kvalifikatsioonideks. Need tuginevad asjaomase sektori või tegevusvaldkonna kokkulepitud standarditest lähtuvale kvaliteedi tagamisele;

⁽²⁰⁾ ELT C 504, 14.12.2021, lk 9.

- b) „mikrokvalifikatsioonitunnistuste pakkujad“ – haridus- ja koolitusasutused ja -organisatsioonid, sotsiaalpartnerid (st töötajaid ja tööandjaid esindavad organisatsioonid), tööandjad ja tööstusharud, kodanikuühiskonna organisatsioonid, avalikud tööturuasutused ning piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused, kes kavandavad, pakuvad ja väljastavad formaalse, mitteformaalse ja informaalse õppe mikrokvalifikatsioonitunnistusi. See ei piira piirkondlike ja riiklike õigusaktide ga asjaolude kohaldamist;
- c) „õpikeskkonnad“ – mitmesugused füüsilised, veebipõhised, põimitud, ⁽²¹⁾ virtuaalsed ja digitaalsed asukohad, kontekstid ja kultuurid, milles inimesed õpivad, mis hõlmavad kõiki keskkondi, kus võib toimuda formaalne, mitteformaalne ja informaalne õppimine;
- d) „formaalõpe“ – konkreetset õppimiseks ette nähtud organiseeritud ja struktureeritud keskkonnas toimuv õpe, milles osalenud saavad tavaliselt kvalifikatsiooni tõenduseks kas kutsetunnistuse või diplomi; see hõlmab üldharidust, esma-, jätku- ja kolmanda taseme kutseõpet ning kõrgharidust ⁽²²⁾;
- e) „mitteformaalne õppimine“ – väljaspool formaalset haridus- ja koolitussüsteemi toimuv õppimine, mille puhul kasutatakse õpieesmärkide ja õpiaja osas kavandatud tegevusi ning kus on olemas ka teatav õpitugi ⁽²³⁾;
- f) „informaalne õppimine“ – selline õppimine igapäevaelu tegevuse käigus ja saadud kogemustest, mille eesmärgid, ajakava ega õpitugi ei ole organiseeritud ega struktureeritud; see võib olla õppija seisukohast ette kavatsematu ⁽²⁴⁾. Sellega ei kaasne automaatselt mikrokvalifikatsioonitunnistuse saamine, kuid seda võib kaaluda valideerimise meetmete kontekstis, millega võidakse isiku õpiväljundid kindlaks teha, neid dokumenteerida, hinnata ja/või sertifitseerida;
- g) „ülekantavus“ – tunnistuse omanikul on võimalik säilitada oma mikrokvalifikatsioonitunnistust enda valitud süsteemis, jagada tunnistust enda valitud poolega (kas riigisiselt või riikidevaheliselt) ning kõik vahetuses osalevad pooled suudavad mõista tunnistuse sisu ja kontrollida selle autentsust. See võimaldab ülekantavust haridus- ja koolitussektorite vahel ja sees, tööturul ja riikide vahel;
- h) „kombineeritavus“ – võimalus vajaduse korral eri mikrokvalifikatsioonitunnistusi liita ja neid üksteisest lähtuvalt edasi arendada. Vastuvõttev organisatsioon (nt haridus- ja koolitusasutused, tööandjad jne) võib vastavalt oma tavadele teha otsuseid kvalifikatsioonitunnistuste kombineerimise kohta ning need peaksid toetama õppija eesmärgi ja vajadusi. Kombineerimine ei anna automaatselt õigust kvalifikatsiooni või kraadi omandamisele. Selliseid otsuseid teevad piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused või institutsioonid ma väljaandmismenetluste kohaselt;
- i) „hindamine“ – protsess või meetod, mida kasutatakse üksikisikute formaalse õppe, mitteformaalse või informaalse õppimise käigus saadud õpitulemuste hindamiseks, mõõtmiseks ja lõpuks kirjeldamiseks. Hindamise viib läbi tunnistuse pakkuja või teised tunnustatud hindajad.

Määratlus ja Euroopa standardi elemendid mikrokvalifikatsioonitunnistuse kirjeldamiseks

6. Liikmesriikidel soovitatakse vastu võtta järgmised punktid ja neid edendada:
- a) punkti 5 alapunktis a sätestatud mikrokvalifikatsioonitunnistuste määratlus;
- b) Euroopa standardelemendid mikrokvalifikatsioonitunnistuse kirjeldamiseks (nagu on kirjeldatud I lisas), sealhulgas järgmised kohustuslikud elemendid:
- i) õppija identifitseerimine,
- ii) mikrokvalifikatsiooni pealkiri,

⁽²¹⁾ Põimõppega on formaalhariduses ja -koolituses tegemist siis, kui kool, haridustöötaja või õpilane kasutab õppeprotsessis rohkem kui ühte lähenemisviisi.

⁽²²⁾ Määratlus tugineb nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusel mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kohta (ELT C 398, 22.12.2012, lk 1).

⁽²³⁾ Määratlus on võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrusest (EL) 2021/817, millega luuakse liidu haridus- ja koolitus-, noorte- ning spordiprogramm „Erasmus+“ ning tunnustatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1288/2013 (ELT L 189, 28.05.2021, lk 1).

⁽²⁴⁾ Määratlus on võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrusest (EL) 2021/817, millega luuakse liidu haridus- ja koolitus-, noorte- ning spordiprogramm „Erasmus+“ ning tunnustatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1288/2013 (ELT L 189, 28.05.2021, lk 1).

- iii) väljaandja riik (riigid) / piirkond (piirkonnad),
 - iv) väljaandev (väljaandvad) asutus(ed),
 - v) väljaandmise kuupäev,
 - vi) õpiväljundid,
 - vii) õpitulemuste saavutamiseks vajalik arvestuslik töökoormus (võimaluse korral Euroopa ainepunktisüsteemi (ECTS) ainepunktides),
 - viii) asjakohasel juhul mikro kvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppeva õpikogemuse tase (ja asjakohasel juhul tsükkel) (Euroopa kvalifikatsiooniraamistik, Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistikud),
 - ix) hindamise liik,
 - x) õpitegevuses osalemise vorm,
 - xi) mikro kvalifikatsioonitunnistuse aluseks oleva kvaliteeditagamise liik;
- c) Euroopa põhimõtted mikro kvalifikatsioonitunnistuste väljatöötamise ja väljaandmise kohta (nagu on kirjeldatud II lisas).

Mikro kvalifikatsioonitunnistuste ökosüsteemi arendamine

7. Liikmesriikidel soovitatakse vajadusel korral hõlbustada mikro kvalifikatsioonitunnistuste käimasolevat ja kujunevat arendamist formaalsetes õpikeskkondades, sealhulgas:
- a) toetades kõrgharidusasutusi mikro kvalifikatsioonitunnistuste rolli uurimisel, et pakkuda õppimisvõimalusi erinevatele õppijatele, eelkõige laiendades atraktiivset, ligipääsetavat, kaasavat ja õppijakeskset elukestvat õppe pakkumist, sealhulgas Euroopa ülikoolide liitude ⁽²⁵⁾ tegevuse kaudu, kui see on asjakohane;
 - b) toetades kutsehariduseasutusi ja teisi kutsehariduse ja -õppe pakkujaid mikro kvalifikatsioonitunnistuste rolli uurimisel seoses kutsehariduse ja -õppe jätkamisega, et toetada täiskasvanute täiendus- ja ümberõpet, sealhulgas kutsehariduse tipptaseme keskuste tegevuse kaudu, kui see on asjakohane;
 - c) kaaludes lähtuvalt riiklikest asjaoludest riiklike vahendite pakkumist selleks, et töötada välja ja pakkuda kõigil haridus- ja koolitustasanditel mikro kvalifikatsioonitunnistuste andmisega lõppevat väikesemahulist haridus- ja koolitustegevust, võttes samal ajal arvesse institutsioonilist autonoomiat, et võimaldada mitmekesisust ja loovust.
8. Liikmesriikidel soovitatakse vajadusel korral toetada mikro kvalifikatsioonitunnistuste käimasolevat ja kujunevat arendamist mitteformaalsetes ja informaalsetes õpikeskkondades, sealhulgas:
- a) toetades muude kui punktis 7 osutatud pakkujate poolset mikro kvalifikatsioonitunnistuste kavandamist ja väljaandmist (nende pakkujate seas võivad olla ettevõtted, sotsiaalpartnerid, kodanikuühiskonna organisatsioonid, kohalikud omavalitsused, kogukonnakeskused, kutseliidud, teadus- ja innovatsioonioorganisatsioonid ning erasektori teenuseosutajad), sealhulgas edendades rahastamisallikate mitmekesisust;
 - b) edendades nende mikro kvalifikatsioonitunnistuste arendamist, mille on kavandanud ja heaks kiitnud tööandjate ja töötajate esindajad sotsiaalse dialoogi kaudu, kui see on asjakohane;
 - c) kaaludes varasemate õpingute tunnustamise ning mitteformaalse ja informaalse õppimise valideerimise menetluste kohandamist, et võimaldada mikro kvalifikatsioonitunnistuste andmist.
9. Liikmesriike julgustatakse toetama mikro kvalifikatsioonitunnistuste kvaliteeti ja läbipaistvust, kui see on asjakohane, sealhulgas:
- a) kohaldades, kohandades ja töötades välja eri liiki pakkujate väljastatud mikro kvalifikatsioonitunnistuste kvaliteedi tagamise mehhanisme, kasutades võimaluse korral olemasolevaid mehhanisme (vt 2. lisa);

⁽²⁵⁾ ELT C 221, 10.6.2021, lk 14.

- b) toetades oskuste prognoosimise süsteemide kasutamist tööturu vajaduste ja demograafiliste muutuste analüüsimisel, et teha kindlaks mikro kvalifikatsioonitunnistuste väljatöötamise või ajakohastamise vajadus;
 - c) julgustades pakkujaid avaldama nende pakutavate mikro kvalifikatsioonitunnistuste kataloogid, sealhulgas vajaduse korral oma põhimõtted teiste pakkujate väljastatud mikro kvalifikatsioonitunnistuste tunnustamise kohta;
 - d) integreerides mikro kvalifikatsioonitunnistusi riiklikesse kvalifikatsiooniraamistikesse ja -süsteemidesse. Otsuseid mikro kvalifikatsioonitunnistuste integreerimiseks piirkondlikesse ja riiklikesse raamistikesse või süsteemidesse teevad riiklikud ametiasutused või institutsioonid vastavalt riiklikele asjaoludele.
10. Liikmesriike julgustatakse, kui see on asjakohane, edendama ja toetama tõhusat eksperimenteerimist, koostööd, juhtimist ja partnerlusi järgmiste asutuste vahel:
- i) haridus- ja koolitusasutused;
 - ii) sotsiaalpartnerid;
 - iii) tööandjad ja tööstusharud;
 - iv) teadusuuringute ja innovatsiooniorganisatsioonid;
 - v) kodanikuühiskonna organisatsioonid;
 - vi) tööhõive ja sotsiaalse kaasamise teenused; ning
 - vii) kohalikud, piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused.

Selline eksperimenteerimine, koostöö, juhtimine ja partnerlus on olulised mikro kvalifikatsioonitunnistuste vajaduse kindlakstegemiseks, mikro kvalifikatsioonitunnistuste ühiseks väljatöötamiseks ja mikro kvalifikatsioonitunnistuste ajakohastamiseks ning täiendus- ja ümberõppele, elukestvatele õppele ja karjäärivõimalustele avalduva mõju hindamiseks.

Mikro kvalifikatsioonitunnistuste potentsiaali ärakasutamine

11. Liikmesriikidel soovitatakse, kui see on asjakohane, integreerida mikro kvalifikatsioonitunnistused nii haridus- ja koolitussüsteemidesse kui ka oskuste poliitikasse, sealhulgas:
- a) julgustades lisama mikro kvalifikatsioonitunnistuste andmisega lõppevad haridus- ja koolituspakkumised pakutavate haridus- ja koolitusvõimaluste kataloogidesse;
 - b) kasutades mikro kvalifikatsioonitunnistusi, et parandada kõigi õppijate, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevate ja haavatavate rühmade (nagu puuetega inimesed, eakad, madala kvalifikatsiooniga / väheste oskustega inimesed, vähemused, siserändaja taustaga inimesed, pagulased ning oma geograafilise asukoha ja/või ebasoodsa sotsiaalse ja majandusliku olukorra tõttu vähemate võimalustega inimesed) juurdepääsu haridusele ja koolitusele, kui see on asjakohane;
 - c) kasutades mikro kvalifikatsioonitunnistusi, et toetada paindlikke õppimisvõimalusi ning üleminekut keskhariduselt või kutsehariduselt kolmanda taseme haridusele ja täiskasvanuharidusele, kui see on asjakohane;
 - d) kasutades mikro kvalifikatsioonitunnistusi, mida saab integreerida kraadiõppeprogrammesse või millega neid programme saab täiendada, kui see on asjakohane;
 - e) kasutades mikro kvalifikatsioonitunnistusi lisavahendina suurema hulga õppijate põhi- ja kõrgema taseme digioskuste ja -pädevuste parandamiseks kooskõlas digiõppe tegevuskava ja Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavaga;
 - f) kasutades mikro kvalifikatsioonitunnistusi, et toetada õppimisvõimaluste arendamist rohepöörde ja kestliku arengu valdkonnas osana rohepöörde ja kestliku arengu alast õppimist käsitleva nõukogu soovitusel riiklikust rakendamisest;
 - g) edendades mikro kvalifikatsioonitunnistuste kasutamist haridus- ja koolitusasutuste ning muude pakkujate poolt koostöös ümbritseva teadmiste ja innovatsiooni ökosüsteemiga, et suurendada mikro kvalifikatsioonitunnistuste asjakohasust ja potentsiaalset positiivset mõju kohaliku ja piirkondliku tasandi majandusele;
 - h) edendades mikro kvalifikatsioonitunnistuste mõistmist ja kasutamist õpetajate ja koolitajate, nõustajate (nt Erasmus + õpetajate akadeemiate kontekstis) ning akadeemikute, teadlaste ja muu seotud personali pideva kutsealase arengu kaudu;

- i) edendades mikrokvifikatsioonitunnistuste kasutamist uusimate uurimistulemuste õppimisvõimalustesse kiireks ülekandmiseks, tugevdades Euroopa haridusruumi ja Euroopa teadusruumi vahelist koostööd;
 - j) uurides mikrokvifikatsioonitunnistuste kasutamist Euroopa haridusruumis, et võidelda sooliste ja muude diskrimineerivate stereotüüpide vastu seoses õppevalikutega ning haridustavades ja -materjalides.
12. Liikmesriikidel soovitatakse, kui see on asjakohane, integreerida mikrokvifikatsioonitunnistused oma tööhõivepoliitikasse ja aktiivsesse tööturupoliitikasse (st tööhõiveteenused, koolitustoetus ja tööhõivestimeetmed), sealhulgas järgmiselt:
- a) kasutades mikrokvifikatsioonitunnistusi vastavalt vajadusele, et:
 - i) käsitleda oskuste mittevastavust tööturu vajadustele ja kitsaskohti teatavates majandussektorites ja piirkondades; ning
 - ii) pakkuda töötajatele täiend- ja ümberõpet tööturul nõutavate oskuste ja töökohtade jaoks, eelkõige digi- ja rohepöörde kontekstis;
 - b) lisades mikrokvifikatsioonitunnistuste andmisega lõppevad koolitused tunnustatud koolitusvõimaluste hulka, mis võivad olla seotud isiklike õppekontode, kui need on olemas, ja muude koolitustoetussüsteemidega;
 - c) edendades mikrokvifikatsioonitunnistuste kasutamist füüsilisest isikust ettevõtjate ja ebatüüpilises töösuhtes olevate töötajate, sealhulgas platvormide ja VKEde kaudu töötavate inimeste oskuste ajakohastamise ja täiendamise vahendina;
 - d) uurides mikrokvifikatsioonitunnistuste kasutamist sihipärastes algatustes, millega toetada ja motiveerida ebasoodsas olukorras olevaid ja haavatavaid rühmi (nt miinimumsissetuleku saajad, puuetega inimesed, pikaajalised töötud ja madala kvalifikatsiooniga isikud) tööturule naasma või töökohtal jätkama;
 - e) uurides mikrokvifikatsioonitunnistuste rolli noorte toetamiseks süsteemides, millega rakendatakse tugevdatud noortegarantiid, sealhulgas ettevalmistavas koolituses ja täiskasvanuhariduse kvaliteetses pakkimises;
 - f) uurides mikrokvifikatsioonitunnistuste rolli soovituse, milles käsitletakse toimivaid tööhõive aktiivse toetamise meetmeid pärast COVID-19 kriisi (EASE soovitus), riiklikus rakendamises;
 - g) uurides mikrokvifikatsioonitunnistuste kasutamist töötajate kutsealase arengu toetamiseks ja täiendus- ja ümberõppe kohustuslike nõuete täitmiseks teatavate töökohtade ja tööliikide puhul (nt litsentsid, nõutud koolitus ja load).
13. Liikmesriikidel soovitatakse, kui see on asjakohane, julgustada ja toetada riiklike infokeskuste ja riiklike akadeemilise tunnustamise infokeskuste Euroopa võrgustikku (ENIC-NARIC võrgustikud) või asjakohaseid asutusi, et töötada vajaduse korral välja läbipaistvad tunnustamismenetlused eri liiki pakkujate väljastatud mikrokvifikatsioonitunnistuste jaoks. Seda tuleks teha koostöös punktis 10 nimetatud asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas uurides mikrokvifikatsioonitunnistuste automaatse tunnustamise võimalikkust teostatavust ⁽²⁶⁾.
14. Liikmesriikidel soovitatakse, kui see on asjakohane, tagada, et teave ja nõuanded mikrokvifikatsioonitunnistuste kindlakstegemise ja valimise kohta lisatakse elukestva õppe nõustamisteenustesse. See hõlmab nõustamisteenuseid kõrgharidusasutuste karjäärikeskustes, avalikes tööturuasutustes, erasektori tööturuasutustes ning sotsiaalteenustes ja muude nõustamisteenuste raames (tööhõive, karjäär, haridus ja koolitus, juhendamine). Mikrokvifikatsioonitunnistusi käsitlevate suuniste lisamine nendesse teenustesse peaks vastama kõigi õppijate, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevate ja haavatavate õppijate vajadustele.
15. Liikmesriikidel soovitatakse, kui see on asjakohane:
- a) määrama asjakohasele riiklikule korrale ja finantsraamistikule tuginedes kindlaks kehtivad meetmed käesoleva soovitusel rakendamiseks. See võiks sisaldada seoseid isiklike õppekontodega, kui need on olemas (võttes nõuetekohaselt arvesse haridus-, koolitus- ja tööturuorganisatsioonide vastutust ja autonoomiat riiklikus kontekstis);

⁽²⁶⁾ Nagu on määratletud nõukogu 26. novembri 2018. aasta soovitusel kõrge- ja keskhariduskvalifikatsioonide ning välismaal läbitud õppeperioodide õpiväljundite automaatse vastastikuse tunnustamise edendamise kohta (ELT C 444, 10.12.2018, lk 1).

- b) kasutama parimal viisil ära liidu rahalisi vahendeid ja vahendeid vajalike reformide toetamiseks alates tugiraamistikust kuni mikrokvalifikatsioonitunnistuste väljatöötamise ja kasutamiseni.

Komisjoni toetus

Nõukogu tervitab seda, et komisjon kavatseb subsidiaarsust ja riiklike asjaolusid nõuetekohaselt arvesse võttes ning tihedas koostöös liikmesriikidega:

16. töötada vajaduse korral välja ja kohandada olemasolevaid liidu vahendeid ja teenuseid, millega toetada igat liiki pakkujate mikrokvalifikatsioonitunnistuste väljatöötamist, sealhulgas:
- a) toetades suuniste väljatöötamist selle kohta, kuidas edendada läbipaistvust ning kohaldada kõrghariduse valdkonnas kehtivaid ELi ja Bologna vahendeid mikrokvalifikatsioonitunnistuste sisemise ja välise kvaliteedi tagamisel;
 - b) uurides, kuidas kohandada Euroopa ainepunktisüsteemi kasutusjuhendit kõrghariduse valdkonnas, et integreerida mikrokvalifikatsioonitunnistused;
 - c) uurides, kuidas kohandada ja arendada ELi vahendeid oskuste ja kvalifikatsioonide jaoks, et integreerida mikrokvalifikatsioonitunnistused kutsehariduse ja -õppe süsteemidesse;
 - d) edendades ENIC-NARICi ja teiste asjakohaste organite rolli mikrokvalifikatsioonitunnistuste tunnustamisel edasiste õpingute ja/või tööhõive eesmärgil, sealhulgas suuniste väljatöötamise ja koolituse kaudu;
 - e) toetades struktureeritud arutelu võimaluse üle lisada mikrokvalifikatsioonitunnistused riiklikesse kvalifikatsiooni- raamistikesse;
 - f) uurides Euroopa üliõpilaspileti algatuse väljatöötamist, et võimaldada õpilastel jagada välismaal toimunud õpingute eest saadud mikrokvalifikatsioonitunnistuste tulemusi turvalisel viisil teiste haridus- ja koolitusasutustega.
17. toetada koostööd liikmesriikide ja sidusrühmade vahel, sh järgmiselt:
- a) toetades piirkondlike ja riiklike ametiasutuste vahelist teabevahetust asjakohaste piirkondlike ja riiklike poliitikaalgatuste kohta ning tõendeid nende mõju kohta, kasutades parimal viisil ära strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi suunas ja kaugemale;
 - b) edendades Euroopa koostööd mikrokvalifikatsioonitunnistuste kvaliteedi tagamisel, tekitades seeläbi vastastikust usaldust;
 - c) soodustades mikrokvalifikatsioonitunnistustega eksperimenteerimist ja nende kasutamist kõrgharidusasutustes ning kutseharidus- ja -koolitusasutustes, sealhulgas Euroopa ülikoolide ning kutsehariduse tippkeskuste liitudes, et edendada ja julgustada mikrokvalifikatsioonitunnistuste kasutuselevõttu laiemas haridus- ja koolituskogukonnas;
 - d) edendades mikrokvalifikatsioonitunnistuste kasutamist programmi „Erasmus+“ õpetajate akadeemias ning muude õpetajahariduse ja -koolituse pakkujate juures, et rahuldada õpetajate pideva kutsealase arengu vajadusi, kui see on asjakohane;
 - e) uurides sotsiaalpartnerite, tööandjate ja tööstusharude mikrokvalifikatsioonitunnistuste alast kaasatust, sealhulgas oskuste pakti ja seotud koostööalgatuste, näiteks oskustealase valdkondliku koostöö kava, tugevdatud Euroopa Õpipoisiõppe Liidu ning digitaaloskuste ja töökohtade koalitsiooni kaudu;
 - f) toetades avalike tööturuasutuste ja tööandjate vahelist koostööd ja parimate tavade vahetamist selle kohta, kuidas kasutada mikrokvalifikatsioonitunnistusi tööalase konkurentsivõime toetamiseks avalike tööturuasutuste võrgustiku raames;
 - g) hõlbustades sotsiaalpartnerite ning haridus- ja koolitusasutuste vahelisi koostööprojekte selle kohta, kuidas kasutada ja rakendada mikrokvalifikatsioonitunnistusi, et vastata oskuste vajadustele Euroopa, riiklikul, kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning eri sektorites;
18. toetada soovitusel tehnilist rakendamist, uurides Europassi platvormi edasist arengut, kui see on asjakohane, et:
- a) pakkuda teavet mikrokvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppevate õppimisvõimaluste ja pakkujate kohta, kes järgivad Euroopa lähenemisviisi mikrokvalifikatsioonitunnistustele;

- b) toetada mikrokvalifikatsioonitunnistuste autentimist Euroopa õpitulemuste eest antavate digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste kaudu;
 - c) toetada mikrokvalifikatsioonitunnistusi käsitleva teabe ülekantavust, kombineeritavust, ristkasutatavust, vahetamist ja jagamist Euroopa avatud standardi kaudu, milles määratakse kindlaks mikrokvalifikatsioonitunnistuste ühtne vorming;
19. toetada täiendavaid teadusuuringuid, milles käsitletakse:
- i) mikrokvalifikatsioonitunnistusi käsitleva Euroopa lähenemisviisi kasutuselevõttu, sealhulgas nende kasutamist haridus- ja koolitusteenuse osutajate, tööandjate ja sotsiaalpartnerite poolt;
 - ii) konkreetseid tulemusi ja kasu õppijatele;
 - iii) nende lisaväärtust võrreldes või koos täiemahuliste kraadide või kvalifikatsioonidega; ning
 - iv) lisatõendeid tegurite kohta, mis mõjutavad inimeste ajendeid ja motivatsiooni osaleda koolitusel.
20. Liikmesriigid ja komisjon peaksid koos töötama selle nimel, et parandada liidu tasandil mikrokvalifikatsioonitunnistuste kohta olemasolevate andmete kogumise ulatust ja asjakohasust.

Aruandlus

21. Liikmesriikidel soovitatakse rakendada käesolevat soovitusi võimalikult kiiresti. Neil palutakse teavitada komisjoni 2023. aasta detsembriks vastavatest meetmetest, mida võetakse asjakohasel tasandil käesoleva soovitusi eesmärkide toetamiseks.
22. Komisjoni kutsutakse üles jälgima koostöös liikmesriikidega ja pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist käesoleva soovitusi rakendamisel tehtud edusamme olemasolevate asjakohaste liidu järelevalve- ja aruandlusraamistike kaudu, ilma et see liikmesriikidele lisakoormust tekitaks, ning esitama nõukogule aruande viie aasta jooksul alates soovitusi vastuvõtmise kuupäevast.

Luxembourg, 16. juuni 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
O. DUSSOPT

LISA I

Euroopa standardi elemendid mikro kvalifikatsioonitunnistuse kirjeldamiseks

Käesolev lisa sisaldab loetelu ühistest Euroopa standardi elementidest, millega kirjeldatakse mikro kvalifikatsioonitunnistusi, mida soovitatakse kasutada rakendamise toetamiseks ⁽¹⁾.

Kohustuslikud elemendid	Õppija identifitseerimine
	Mikro kvalifikatsiooni pealkiri
	Väljaandja riik (riigid) / piirkond (piirkonnad)
	Väljastav(ad) asutus(ed)
	Väljaandmise kuupäev
	Õpiväljundid
	Õpiväljundite saavutamiseks vajalik arvestuslik töökoormus (võimaluse korral ECTS-i ainepunktides)
	Mikro kvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppeva õpikogemuse tase (ja asjakohasel juhul tsükkel) (Euroopa kvalifikatsiooniraamistik, Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistik), kui see on asjakohane
	Hindamise liik
	Õpitegevuses osalemise vorm
	Mikro kvalifikatsioonitunnistuse aluseks oleva kvaliteeditagamise liik
Vajaduse korral valikulised elemendid (mittetäielik loetelu)	Õpitegevusse registreerumiseks vajalikud eeltingimused
	Järelevalve ja isikusamasuse kontroll hindamise ajal (järelevalveta ja ilma isikusamasuse kontrollita, järelevalvega, kuid ilma isikusamasuse kontrollita, veebipõhine järelevalve või kohapealne järelevalve koos isikusamasuse kontrolliga)
	Saadud hinne/punktid
	Integreerimis-/kombineerimisvalikud (eraldiseisvad, sõltumatud mikro kvalifikatsioonitunnistused / teise tunnistusega integreeritud, kombineeritavad)
	Lisateave

Need standardelemendid lisatakse Euroopa andmemudelisse ⁽²⁾, millega määratakse kindlaks ühtne vorm mikro kvalifikatsioonitunnistuste kirjeldamiseks. Andmemudel tehakse kättesaadavaks avatud standardina, mida saavad kasutada mikro kvalifikatsioonitunnistuste pakkujad, kui see on vajalik, ning mis võiks toetada ristkasutatavust ja mikro kvalifikatsioonitunnistusi käsitlevate andmete lihtsamat vahetamist.

Komisjon töötab välja andmemudeli, mis põhineb eespool loetletud ühistel standardelementidel. Komisjon töötab välja selle andmemudeli, võttes arvesse:

- i) konsultatsioone liikmesriikide ja sidusrühmadega;
- ii) kasutajate vajadusi ja tehnoloogia arengut;
- iii) muutusi tööturgudel ning
- iv) hariduse ja koolituse pakkumise olemasolevaid lähenemisviise.

⁽¹⁾ Euroopa standardi elementide kasutamine mikro kvalifikatsioonitunnistuste kirjeldamiseks ei tähenda iseenesest ametlikku valideerimist või tunnustamist, vaid on selle peamine võimaldaja.

⁽²⁾ Andmemudelid on andmete graafilised ja/või sõnalised kujutised, milles täpsustatakse nende omadused, struktuur või omavahelised seosed. Need kasutatakse avatud standarditena, need on vabalt kasutatavad, läbipaistvad ja põhinevad konsensusel.

Selle andmemudeli eesmärk on toetada teabe järjepidevust ja anda selget lisaväärtust. Mikro kvalifikatsioonitunnistuste andmemudelit reguleeritakse Europassi otsusega, eelkõige artikli 6 lõike 1 punktiga b, artikli 6 lõike 1 punktiga d ja artikli 6 lõike 2 punktiga b, milles juba kutsutakse komisjoni üles avatud standardeid välja töötama, testima ja ajakohastama.

LISA II LISA

Liidu põhimõtted mikro kvalifikatsioonitunnistuste kavandamise ja väljaandmise kohta

Allpool esitatud kümme põhimõtet täpsustavad mikro kvalifikatsioonitunnistuste olemust ning annavad liikmesriikidele, avaliku sektori asutustele ja pakkujatele suuniseid mikro kvalifikatsioonitunnistuste kavandamise ja väljaandmise ning mikro kvalifikatsioonitunnistuste süsteemide kohta. Põhimõtetes rõhutatakse mikro kvalifikatsioonitunnistusi käsitleva Euroopa lähenemisviisi põhiomadusi, mis võivad suurendada mikro kvalifikatsioonitunnistuste usaldusväärsust ja kvaliteeti. Põhimõtted on universaalsed ja neid võib kohaldada mis tahes valdkonnas või sektoris, kui see on asjakohane.

1	Kvaliteet	<p>Mikro kvalifikatsioonitunnistuste välise ja sisemise kvaliteedi tagab neid väljaandev süsteem (nt haridus-, koolitus- või tööturuasutus, kus mikro kvalifikatsioonitunnistusi välja töötatakse ja antakse). Kvaliteedi tagamise protsessid peavad olema eesmärgipärased, selgelt dokumenteeritud ja kättesaadavad ning vastama õppijate ja sidusrühmade vajadustele ja ootustele.</p> <p>Pakkujad Väline kvaliteedi tagamine põhineb peamiselt pakkujate (mitte üksikute kursuste) hindamisel ja nende sisemiste kvaliteeditagamismenetluste tõhususel. Pakkujad peaksid tagama, et sisemine kvaliteedi tagamine hõlmab kõiki järgmisi elemente:</p> <ul style="list-style-type: none"> — mikro kvalifikatsioonitunnistuste üldine kvaliteet, mis põhineb allpool osutatud standarditel; — vajaduse korral mikro kvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppeva kursuse kvaliteet; — õppijate tagasiside mikro kvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppeva õpikogemuse kohta; ning — kaastöötajate, sealhulgas teiste pakkujate ja sidusrühmade tagasiside mikro kvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõppeva õpikogemuse kohta. <p>Standardid Väline kvaliteedi tagamine tuleb läbi viia kooskõlas järgmisega:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku soovitus IV lisa, kui see on asjakohane; — vajaduse korral Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standardid ja suunised; — Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistik kutsehariduse ja -õppe valdkonnas (EQAVETi raamistik), kui see on asjakohane; — muud kvaliteedi tagamise vahendid, sealhulgas registrid ja märgised, et suurendada üldsuse usaldust mikro kvalifikatsioonitunnistuste vastu, kui see on asjakohane.
2	Läbipaistvus	<p>Mikro kvalifikatsioonitunnistused on mõõdetavad, võrreldavad ja arusaadavad ning sisaldavad selget teavet õpiväljundite, töökoormuse, sisu, taseme ja õppevõimaluse pakkumise kohta, kui see on asjakohane.</p> <p>Töökoormus</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kõrgharidusasutused peaksid võimaluse korral kasutama Euroopa ainepunktisüsteemi (ECTS) ning järgima Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku käsitleva soovitus V lisas esitatud põhimõtteid, et näidata mikro kvalifikatsioonitunnistuse õpiväljundite saavutamiseks vajalikku arvestuslikku töökoormust. — Pakkujad, kes ei kasuta ECTSi, võivad kasutada muid süsteeme või teabeliike, mis suudavad tõhusalt kirjeldada õpiväljundeid ja töökoormust kooskõlas Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku käsitleva soovitus V lisas esitatud põhimõtetega. <p>Kvalifikatsiooniraamistik/-süsteemid</p> <ul style="list-style-type: none"> — Mikro kvalifikatsioonitunnistusi võib lisada riiklikesse kvalifikatsiooniraamistikesse/-süsteemidesse, kui see on asjakohane ning kooskõlas riiklike prioriteetide ja otsustega. Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud/-süsteemid on seotud Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga ning vastavad kõrghariduse kvalifikatsioonide puhul Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistikule, mis võib veelgi suurendada mikro kvalifikatsioonitunnistuste läbipaistvust ja usaldust nende vastu.

		<p>Teave mikro kvalifikatsioonitunnistuste pakkumise kohta</p> <p>Mikro kvalifikatsioonitunnistuste süsteemid peaksid andma läbipaistvat ja selget teavet, et toetada õppijate juhendamise süsteeme kooskõlas riiklike tavade ja sidusrühmade vajadustega.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Teave mikro kvalifikatsioonitunnistuste pakkujate kohta avaldatakse võimaluse korral olemasolevates asjaomastes registrites. Kõrghariduse pakkujad (ja muud asjaomased teenuseosutajad) tuleks võimaluse korral lisada välise kvaliteedi tagamise tulemuste andmebaasi (DEQAR), mis põhineb kvaliteedi tagamisel kooskõlas Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standardite ja suunistega (ESG). — Teave õppimisvõimaluste kohta, mis lõppevad mikro kvalifikatsioonitunnistuste andmisega, peaks olema kättesaadav ja seda tuleks hõlpsasti vahetada asjakohaste platvormide, sealhulgas Europassi kaudu.
3	Asjakohasus	<p>Mikro kvalifikatsioonitunnistusi tuleks kavandada ja välja anda kui konkreetseid ja sihipäraseid õpiväljundeid ning nende saavutamiseni viivaid õppimisvõimalusi tuleb ajakohastada vajaduse korral nii, et need vastaksid kindlaksmääratud õpivajadustele. Haridus- ja koolitusorganisatsioon, tööandjaid, sotsiaalpartnereid, muid mikro kvalifikatsioonitunnistuste pakkujaid ja kasutajaid julgustatakse tegema koostööd, et suurendada mikro kvalifikatsioonitunnistuste asjakohasust tööturu jaoks.</p>
4	Nõuetekohane hinnang	<p>Mikro kvalifikatsiooni õpiväljundeid hinnatakse läbipaistvate kriteeriumide alusel.</p>
5	Õppimisvõimalused	<p>Mikro kvalifikatsioonitunnistused on kavandatud ja välja antud selleks, et toetada paindlikke õppimisvõimalusi, sealhulgas võimalust eri süsteemides olevaid mikro kvalifikatsioonitunnistusi valideerida, tunnustada ja kombineerida.</p> <p>Kombineeritavus</p> <p>Mikro kvalifikatsioonitunnistused on kavandatud moodulitena, nii et kõrgemate kvalifikatsioonide loomiseks oleks võimalik lisada teisi mikro kvalifikatsioonitunnistusi. Vastuvõttev organisatsioon (nt haridus- ja koolitusasutused, tööandjad jne) võib vastavalt oma tavadele teha otsuseid kvalifikatsioonitunnistuste kombineerimise kohta ning need peaksid toetama õppija eesmärke ja vajadusi. Kombineerimine ei anna automaatselt õigust kvalifikatsiooni või kraadi omandamisele. Selliseid otsuseid teevad piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused või institutsioonid ma väljaandmismenetluste kohaselt;</p> <p>Mitteformaalse ja informaalse õppimise valideerimine</p> <p>Mikro kvalifikatsioonitunnistuste saamine on võimalik pärast mikro kvalifikatsioonitunnistuse andmisega lõpeva konkreetse kursuse õpiväljundite või mitteformaalse ja informaalse õppimise õpiväljundite hindamist.</p>
6	Tunnustamine	<p>Mikro kvalifikatsioonitunnistused demonstreerivad selgelt väiksemate õppemoodulite õpiväljundite väärtust. Tunnustamine sillutab teed selliste õpikogemuste laiemale pakkumisele võrreldaval viisil kogu ELis.</p> <p>Pädevad asutused tunnustavad mikro kvalifikatsioonitunnistusi võimaluse korral akadeemilistel, koolitus- või tööhõivealastel eesmärkidel, tuginedes teabele, mis on esitatud vastavalt Euroopa standardi elementidele (I lisa) ning mikro kvalifikatsioonitunnistuste kavandamise ja väljaandmise põhimõtetele (II lisa).</p> <p>Kui mikro kvalifikatsioonitunnistusi annavad välja formaalhariduse pakkujad, tunnustatakse neid võimaluse korral välisriigi kvalifikatsioonide ja välismaal veedetud õppeperioodide tunnustamiseks kasutatavate standardsete tunnustamismenetluste alusel.</p> <p>See ei piira pädevate asutuste õigust määrata kindlaks tunnustamismenetlus või kontrollida dokumentide ehtsust.</p>
7	Ülekantav	<p>Mikro kvalifikatsioonitunnistused kuuluvad kvalifikatsioonitunnistuse omanikule (õppija), kes võib neid hõlpsasti säilitada ja jagada, sealhulgas turvaliste digitaskute (nt Europass) kaudu kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega. Andmete säilitamise taristu põhineb avatud standarditel ja andmemudelitel. See tagab koostalitlusvõime ja sujuva andmevahetuse ning võimaldab andmete autentsust hõlpsalt kontrollida.</p>

8	Õppijakeskne	Mikrokvalifikatsioonitunnistused on kavandatud nii, et need vastaksid õppijate sihtrühma vajadustele. Õppijad osalevad sisemistes ja välistes kvaliteeditagamise protsessides ning nende tagasisidet võetakse arvesse osana mikrokvalifikatsioonitunnistuse pidevast täiustamisest.
9	Autentne	Mikrokvalifikatsioonitunnistused sisaldavad piisavalt teavet, et kontrollida kvalifikatsioonitunnistuse omaniku (õppija) isikut, väljaandja juriidilist isikut, mikrokvalifikatsioonitunnistuse väljaandmise kuupäeva ja kohta.
10	Teave ja suunised	Mikrokvalifikatsioonitunnistusi käsitlev teave ja nõuanded tuleks inkorporeerida elukestva õppe nõustamisteenustesse ning need peaksid kaasaval viisil jõudma võimalikult paljude õppijarühmadele, toetades haridust, koolitust ja karjäärivalikuid.

NÕUKOGU SOOVITUS,
16. juuni 2022,
mis käsitleb isiklike õppekontosid
(2022/C 243/03)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292 koostoimes artikliga 149,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Kvalifitseeritud tööjõud on ülioluline, et tugevdada liidu kestlikku konkurentsivõimet, toetada töövõimalusterohket taastumist COVID-19 pandeemiast ning tagada sotsiaalselt õiglane digi- ja rohepööre. Sedamööda, kuidas tööturud muutuvad, tuleb inimestel oma oskusi täiustades sellega sammu pidada. Uued ja paremad oskused avavad neile rohkem võimalusi ning annavad vahendid tegutsemiseks, et demograafiliste muutuste kontekstis tulla toime tööturul aset leidvate üleminekutega ja osaleda täiel määral ühiskonnaelus. Lisaks võib täiskasvanute täiendus- ja ümberõpe olla võimsaks vahendiks, millega edendada õiglase ülemineku jaoks vajalikku sotsiaalset õiglust ja kaasatust.
- (2) Põhiõiguste harta ⁽¹⁾ artikli 14 lõikes 1 on sätestatud, et igal inimesel on õigus haridusele ning õigus saada kutse- ja täiendusõpet. Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. novembri 2017. aasta ühises Euroopa sotsiaalõiguste samba (edaspidi „samba“) teadaande ⁽²⁾ esimese põhimõtte kohaselt on igal inimesel õigus kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestvatele õppele, et säilitada ja omandada oskused, mis võimaldavad ühiskonnas täiel määral osaleda ja aidata suunduda edukalt tööturule. Samba neljas põhimõte puudutab tööhõive aktiivset toetamist, et säilitada igal inimesel õigust saada õigel ajal ja vajadustele vastavat abi, et suurendada tööhõivevõimalusi või väljavaateid töötamiseks füüsilisest isikust ettevõtjana. Kindlat ja paindlikku tööhõivet puudutavas samba viiendas põhimõttes rõhutatakse, et töösuhte liigist ja kestusest hoolimata on töötajatel õigus õiglasele ja võrdsele kohtlemisele seoses töötingimustega ning juurdepääsuga sotsiaalkaitsele ja koolitusele.
- (3) Euroopa Ülemkogu väljendas 25. juunil 2021 heameelt Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava liidu peamiste eesmärkide üle kooskõlas 8. mai 2021. aasta Porto deklaratsiooniga ning toetas seeläbi eesmärki tagada, et 2030. aastaks osaleks igal aastal koolitustel vähemalt 60 % kõigist täiskasvanutest. Täiskasvanuhariduses osalemine liidus on viimase kümnendi jooksul aga püsinud muutumatuna ja 21 liikmesriiki ei saavutanud 2020. aasta liidu tasandi eesmärki. Seda arvestades võttis nõukogu vastu resolutsiooni, mis käsitleb uut Euroopa täiskasvanuhariduse tegevuskava 2021–2030, ⁽³⁾ et toetada edusamme liidu täiskasvanuhariduse peaesmärgi saavutamisel. Paljude täiskasvanute, näiteks ebatüüpilises töösuhtes olevate töötajate, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) töötajate, töötute ning mitteaktiivsete ja madala kvalifikatsiooniga inimeste jaoks on oskuste arendamise võimalused liiga sageli kättesaamatud.
- (4) 2020. aasta juulis komisjoni vastu võetud Euroopa oskuste tegevuskava kohaselt on vaja oskuste revolutsiooni, et rohe- ja digipöördest saaks kiire ja õiglase taastumise võimalus. Muu hulgas märgitakse selles, et komisjon uurib isiklike õppekontosid kui vahendit, millega toetatakse tööealiste täiskasvanute täiendus- ja ümberõpet ning täiendatakse muid töötajatele ning haridus- ja koolitusteenuse osutajatele suunatud meetmeid.
- (5) Tänapäevasele ressursitõhusale ja konkurentsivõimelisele majandusele üleminekuks on tarvis rohepöörde jaoks vajalikke oskusi ning töötajate täiendus- ja ümberõpet, nagu on märgitud Euroopa rohelises kokkuleppes, mille eesmärk on saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Komisjoni 14. juuli 2021. aasta teatises „Eesmärk 55“ tunnistatakse, et rohepööre saab olla edukas ainult siis, kui liidul on kvalifitseeritud tööjõud, mida ta vajab konkurentsivõime säilitamiseks, ning juhitakse tähelepanu Euroopa oskuste tegevuskava juhtalgatustele, mille eesmärk on anda inimestele rohe- ja digipöördeks vajalikud oskused.

⁽¹⁾ ELT C 326, 26.10.2012, lk 391.

⁽²⁾ ELT C 428, 13.12.2017, lk 10.

⁽³⁾ ELT C 504, 14.12.2021, lk 9.

- (6) Komisjoni 9. märtsi 2021. aasta teatises Euroopa digikümnendi kohta tunnistatakse piisavate digioskustega töötajate puudust ning soolist tasakaalustamatust info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) spetsialistide ning teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (STEM) eriala lõpetanute seas. Nimetatud teatises kinnitatakse veel kord eesmärki tagada, et 2030. aastaks oleks vähemalt 80 %-l liidu elanikkonnast vähemalt põhilised digioskused ning pakutakse välja eesmärk ühtlustada samuti 2030. aastaks 20 miljoni IKT-spetsialisti puhul naiste ja meeste osakaal. Komisjoni 15. septembri 2021. aasta ettepanekus „Tee digikümnendisse“ soovitatakse luua nende eesmärkide saavutamiseks raamistik. 30. septembri 2020. aasta digiõppe tegevuskavas (2021–2027) rõhutatakse, et õppimisvõimaluste, sealhulgas täiendus- ja ümberõppe kättesaadavuse lihtsustamiseks ja paindlikkuse suurendamiseks tuleks kasutada tehnoloogilisi vahendeid.
- (7) Komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatises „Euroopa uus tööstusstrateegia“ kutsutakse üles võtma otsustavaid meetmeid, et muuta elukestev õpe kõigi jaoks reaalsuseks ning tagada, et haridus ja koolitus peaksid kaksikülminekuga sammu ning aitaksid seda ellu viia.
- (8) Nõukogu 8. juuni 2020. aasta järeldustes⁽⁴⁾ kutsutakse liikmesriike, võttes arvesse riiklike olusid ning austades sotsiaalpartnerite rolli ja autonoomiat, üles „uurima võimalikke mudeleid, mida kasutada inimeste elukestva õppe ja oskuste arendamise rahastamiseks riiklikest ja erasektori vahenditest, kuna kestlik rahastamine on eriti oluline oskustööjõu nappuse kontekstis, ning pöörama erilist tähelepanu haavatavatele rühmadele ja madala kvalifikatsiooniga töötajatele“, ning kutsutakse komisjoni üles kooskõlas oma pädevusega liikmesriike nendes jõupingutustes toetama.
- (9) Ebapiisav rahaline toetus inimestele on üks peamisi takistusi, mis mõjutab õppimises osalemist. Avaliku ja erasektori investeeringud on üldiselt ebapiisavad. Enamik tööga seotud koolitusi liidus on töandjate rahastatud. Siiski ei paku paljud ettevõtjad, eriti VKEd, oma töötajatele koolitust ega rahasta seda ning ebatüüpilist tööd tegevatel inimestel on piiratud juurdepääs töandjate rahastatud koolitustele või ei ole seda üldse. Selline ebavõrdsus võib kahjustada inimeste heaolu ja tervist, vähendada majanduslikku konkurentsivõimet, tuua kaasa kasutamata võimalused, luua takistusi innovatsioonile ning põhjustada riski, et inimesed jäetakse kestlikumale majandustegevusele üle minnes kõrvale.
- (10) Lisaks otsestele kuludele on oluliseks teguriks ajapiirangud, mis takistavad täiskasvanutel koolitusi otsimast. Samal ajal kui enamikus liikmesriikides on olemas tasustatud õppepuhkuste võimalus,⁽⁵⁾ teavad tööealised täiskasvanud sellest sageli vähe ja kasutavad seda harva ning sageli ei hõlma selle korraldus ebatüüpilist tööd tegevaid inimesi või ei võimalda täiskasvanutel otsida haridus- ja koolitusvõimalusi töötuse või vähese majandustegevuse perioodil.
- (11) Paljudel täiskasvanutel, eriti madala kvalifikatsiooniga ja tööturul kõige rohkem kõrvale jäänud inimestel puudub koolitusele minekuks motivatsioon. Nad ei pruugi olla teadlikud oma oskuste vajadusest ning sellest, kas toetused ja koolitused on kättesaadavad või kas need on kvaliteetsed ja tööturul tunnustatud. Lisaks ei pruugi inimesed olla motiveeritud koolitusel osalema, kui see on välja valitud ilma nendega konsulteerimata ega ole kohandatud nende vajadustele.
- (12) Liidus on täiendus- ja ümberõppe vallas vaja uut käsitust. See peaks täiendama olemasolevaid vahendeid ja järgima poliitilisi kohustusi, inimesi võimestades ja andes neile toetust ja vahendeid, mida nad täiendus- või ümberõppeks kõigil oskuste tasemetel vajavad.
- (13) Kutseõppe nõuandekomitee märkis oma 16. augusti 2021. aasta arvamuses liidu algatuse kohta, mis käsitleb isiklike õppekontosid ja koolitusvõimaluste parandamist Euroopas, et selline algatus peaks aitama suurendada täiskasvanute kaasatust ja osalemist hariduses ja koolituses ning sellega seotud motivatsiooni. Peamine ülesanne on parandada oskuste ja töökohtade vastavusse viimist ning tagada mitmekesisemate ja kvaliteetsete koolitusvõimaluste olemasolu asjakohasema ja sihipärasema pakkumise kaudu. Kutseõppe nõuandekomitee rõhutab oma arvamuses, et rahastamismehhanismide ja kohandatud stiimulite valik sihtrühmade kaupa riiklikul tasandil peaks vastama riiklikele vajadustele ja prioriteetidele.

⁽⁴⁾ Nõukogu 8. juuni 2020. aasta järeldused „Ümberõpe ja täiendusõpe kui kestlikkuse ja tööalase konkurentsivõime suurendamise alus majanduse elavdamise ja sotsiaalse ühtekuuluvuse toetamise kontekstis“ (ST 8682/20).

⁽⁵⁾ Õppepuhkuse võimalus on 24 liikmesriigis ja 12 liikmesriiki on allkirjastanud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) tasustatud õppepuhkuse konventsiooni (2022. aasta märtsi seisuga).

- (14) Üks võimalik viis eespool kirjeldatud probleemide käsitlemiseks on pakkuda inimestele otsest toetust koolitusõiguste kaudu isiklikel õppekontodel. See hõlmab ka ulatusliku tugiraamistiku loomist, mis annab inimestele juurdepääsu koolitusvõimalustele, teabele, nõustamisele, tasustatud õppepuhkusele ja koolitustulemuste tunnustamisele. Sellega võib täiendada olemasolevaid riikliku tasandi algatusi.
- (15) Soovitav on määrata individuaalne koolitusõigus kindlaks riiklikul tasandil vastavalt inimeste koolitusvajadustele ⁽⁶⁾ ja võttes arvesse muid olemasolevaid vahendeid. Rahastamise kohandamine vastavalt vajadustele võib suurendada algatuse tõhusust. Liikmesriigid võivad kehtestada täiendavad koolitusõigused inimestele, kes neid kõige rohkem vajavad, sõltuvalt riiklikust kontekstist ja muutuvast tööturust. Näiteks võiksid liikmesriigid täiendada isiklikke õppekontosid strateegilistes sektorites, ⁽⁷⁾ et toetada rohe- ja digipööret. Lisaks rahalistele õigustele on täiendus- ja ümberõppes osalemist mõjutavateks põhiteguriteks koolituse asjakohasus, kasulikkus ja tunnustamine. Samuti on soovitatav konsulteerida nendes küsimustes sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega.
- (16) Isiklikud õppekontod peaksid võimaldama inimestel koguda ja kasutada koolitusõigusi konkreetsel, riiklikul tasandil kindlaks määratava ajavahemiku jooksul, et osaleda pikemal või kulukamal koolitusel või käia koolitusel majanduslanguse ajal, et reageerida uutele vajadustele, mis seoses oskustega tekivad. Inimestel peaks olema võimalik oma isiklikud koolitusõigused säilitada, sõltumata oma tööhõive- või tööalasest staatusest ning karjäärimuutuste ajal. Liikmesriikidel palutakse kehtestada reeglid kõnealuste õiguste kehtivuse kaotamise kohta, et innustada õppijaid neid õigusi täielikult ära kasutama.
- (17) Tuleks edendada võimalust lubada inimestel säilitada oma isiklikud koolitusõigused teises liikmesriigis elamise ajal või kasutada neid õigusi välisriigis viibides, et saada juurdepääs tunnustatud ja kvaliteetsele koolitusele oma õppekonto riiklikust registrist. Õiguste ülekantavus liikmesriikide vahel on pikemas perspektiivis soovitatav omadus, mida tuleb täiendavalt uurida, võttes arvesse võimalikku mõju riikide tööturgudele.
- (18) Selleks et aidata inimestel sobivat koolitust leida ning suurendada seeläbi nende õppimismotivatsiooni, peavad kättesaadavad olema karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimalused. Samuti on vaja tunnustatud koolituste ajakohastatud avalikke registreid, millele on spetsiaalsete ühtsete riiklike digiportaalide kaudu juurdepääs kõigil, sealhulgas puuetega inimestel, ja mis on eelistatavalt ühendatud Europassi platvormiga.
- (19) Isiklikke õppekontosid on soovitatav kasutada juurdepääsuks valideerimisele, sealhulgas oskuste hindamise võimalustele. Komisjoni hiljutises hinnangus mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimist käsitleva nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusel ⁽⁸⁾ alusel tehtud töö kohta tuuakse välja olulised edusammud, kuid täheldatakse ka püsivaid probleeme ja võetakse teadmiseks kavandatav reageerimine. Eelkõige on vaja inimestele pakkuda kohandatud tuge ning tagada tihedam koordineerimine nõustamisteenustega ja valideerimisalgatuste tegelik kohandamine ebasoodsas olukorras olevatele ja haavatavatele rühmadele. Liikmesriikidel palutakse asjakohasel juhul ergutada mikro kvalifikatsioonitunnistuste andmist, tuginedes kindlakstehtud vajadustele kooskõlas nõukogu 16. juuni 2022 soovitusel elukestva õppe ja tööalase konkurentsivõime mikro kvalifikatsioonitunnistuste kohta ⁽⁹⁾.
- (20) Käesoleva soovitusel toetatakse tasustatud õppepuhkuse kasutamist. Tasustatud õppepuhkuse nõuetekohane pakkumine võimaldaks töötajatel säilitada koolituse ajal oma palk või saada asendussissetulekut. Liikmesriikidel palutakse alustada dialoogi sotsiaalpartneritega sellise korra üle, mis võimaldab riiklikke koolitusvõimalusi ja -kavasid arvesse võttes töötajatel osaleda tööajal koolitustel, kasutades oma isiklikke õppekontosid. Sellega seoses tuleks arvesse võtta ka VKEdel ja mikroettevõtjate olukorda.

⁽⁶⁾ Koolitusõigused võivad näiteks võimaldada aastas 30 tundi tunnustatud koolitust kõigile inimestele ja 50 tundi nendele, kes seda kõige rohkem vajavad.

⁽⁷⁾ Komisjoni 5. mai 2021. aasta teatise „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“ osutatakse 14-le tööstusökosüsteemile, mis peaksid saama sihtotstarbelist toetust, sealhulgas nende praeguste ja tulevaste töötajate oskuste arendamiseks.

⁽⁸⁾ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

⁽⁹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 10.

- (21) Ulatuslikumad teavitus- ja teadlikkuse suurendamise tegevused ja kampaaniad on olulised, et märkimisväärselt suurendada täiskasvanute osalemise määra õppimisvõimaluste kasutamises, eelkõige nende rühmade hulgas, kes teavad täiendus- ja ümberõppest vähe, näiteks tööturult kõige rohkem kõrvale jäänud inimesed. Avaliku sektori asutuste, sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja muude sidusrühmade vaheline koostöö, mis põhineb ühisel arusaamal, et täiendus- ja ümberõpe on investering, võib parandada teavitus- ja teadlikkuse suurendamise tegevuste tulemuslikkust. Kätesaadavusele tähelepanu pööramine peaks hõlbustama puuetega täiskasvanute osalemist.
- (22) Käesoleva soovitus rakendamise toetamisel on peamise tähtsusega riikliku tasandi seire ning isiklike õppekontode ja tugiraamistiku pidev täiustamine. Edasised kohandused võivad käsitleda isiklike koolitusõiguste hulka, prioriteetseid rühmi või tugiraamistiku erinevate elementide kasutajasõbralikku integreerimist.
- (23) Isiklike õppekontode süsteemi edukuse põhitegur on piisav rahastamine. Isiklike õppekontode riiklik süsteem võiks hõlbustada kulude jagamist erinevate rahastamisallikate vahel, nagu riigiasutused, tööandjad ja sotsiaalpartnerite hallatavad fondid, võimaldades mitmesugustel rahastamisallikatel isiklikku õppekontosse panustada. Avaliku ja erasektori rahastamisallikate kombineerimine peaks tagama algatuse jätkusuutlikkuse liikmesriikides, mis on selle edukuse jaoks väga oluline. Selline rahastamisallikate kombineerimine hõlbustab toetuse ja lisasummade kohandamist, mida tööandjad oma töötajatele kas vabatahtlikult või kollektiivlepingute raames maksavad.
- (24) Isiklike õppekontode ja nende tugiraamistiku loomist saab toetada sellistest täiskasvanute õppe süsteeme toetavatest liidu fondidest nagu Euroopa Sotsiaalfond+, ⁽¹⁰⁾ Euroopa Regionaalarengu Fond ⁽¹¹⁾ ja Õiglase Ülemineku Fond ⁽¹²⁾ ning asjakohasel juhul taaste- ja vastupidavusrahastu ⁽¹³⁾ „Next Generation EU“ raames ja vajaduspõhise oskusteabega tehnilise toe instrumendi ⁽¹⁴⁾ kaudu. Protsessi võib toetada ka komisjoni toetatud vastastikuse õppimisega.
- (25) Käesolev soovitus ei piira liikmesriikide ainupädevust ega pädevuse jaotust igas liikmesriigis riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil seoses täiskasvanuhariduse ja -koolituse süsteemide rahastamise ning korralduse ja sisuga. See ei takista liikmesriikidel jätta kehtima või kehtestada täiskasvanuõpet ja -koolitust käsitlevaid muid või ulatuslikumaid sätteid kui käesolevas soovitus esitatud.
- (26) Liikmesriigid peaksid reformide kavandamisse kaasama sotsiaalpartnerid ja kõik asjaomased sidusrühmad, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonid. Käesolev soovitus austab täielikult sotsiaalpartnerite sõltumatust, sealhulgas juhtudel, kus nad vastutavad koolituskavade koostamise ja haldamise eest.
- (27) Käesolevas soovitus esitatud meetmed ei asenda tööandjate, avalike ja eraõiguslike tööturuasutuste või muude haridus- ja koolitusteenuste osutajate pakutavat koolitust ega ole ette nähtud selle pakkumisse sekkuma, samuti ei tohiks need asendada haridus- ja koolitusasutustele antavat riiklikku toetust või muud liiki toetust. Täiendav halduskoormus tuleks minimeerida,

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013 (ELT L 231, 30.6.2021, lk 21).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.6.2021, lk 60).

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond (ELT L 231, 30.6.2021, lk 1).

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

SOOVITAB:

Eesmärgid

1. Käesoleva soovitus eesmärk on toetada liikmesriikide algatusi, et võimaldada rohkematel tööelistest täiskasvanutel võtta osa koolitustest, eesmärgiga suurendada osalemismäärasid ja vähendada oskuste nappust. Seeläbi toetab soovitus liidu püüdlust edendada suure konkurentsivõimega sotsiaalset turumajandust, et saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress. Konkreetselt on soovitus eesmärk:
 - a) tagada kõigile tööelistele täiskasvanutele koolituste kättesaadavus, sealhulgas võimalus vahetada töökohta, ning seda olenemata nende tööhõive- või tööalasest staatusest;
 - b) suurendada inimeste stiimuleid ja motivatsiooni koolitustel osalemiseks.
2. Punktis 1 esitatud eesmärkide saavutamiseks soovitatakse liikmesriikidel kaaluda isiklike õppekontode loomist kui potentsiaalset vahendit, mis võimaldab inimestel osaleda tööturu seisukohalt asjakohastel koolitustel. Kui liikmesriigid otsustavad isiklikud õppekontod luua, soovitatakse neil kehtestada tugiraamistik, mis hõlmab karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimalusi, et edendada koolituste tõhusat kasutamist, nagu on ette nähtud käesolevas soovitus.

Kohaldamisala

3. Käesolev soovitus hõlmab tööelisi täiskasvanuid, kes elavad seaduslikult liikmesriigis, olenemata nende haridustasemest ja praegusest tööhõive- või tööalasest staatusest. Liikmesriikidel soovitatakse luua iga sellesse rühma kuuluva inimese jaoks isiklik õppekonto vastavalt liikmesriigi vajadustele ja oludele.

Soovitatakse, et piirialatöötajad ja füüsilisest isikust ettevõtjad, kes töötavad muus liikmesriigis kui liikmesriik, kus nad seaduslikult elavad, on hõlmatud selles liikmesriigis, kus nad töötavad.

Mõisted

4. Käesolevas soovitus kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „isiklik koolitusõigus“ – õigus saada juurdepääs isiklikule eelarvele, mis on inimese käsutuses ja millest kaetakse tööturu jaoks olulise koolituse, juhendamise ja nõustamise, oskuste hindamise või valideerimise otsesed kulud, mis on rahastamiskõlblikud;
 - b) „isiklik õppekonto“ – isiklike koolitusõiguste andmise viis. See on personaalne konto, mis võimaldab inimestel aja jooksul oma õigusi koguda ja säilitada, et vastavalt riiklikele õigusnormidele kasutada neid endale sobival ajal sellise rahastamiskõlbliku koolitus-, nõustamis- või valideerimisvõimaluse jaoks, mida nad peavad kõige kasulikumaks. See annab inimesele täieliku otsustusõiguse oma õiguste üle, olenemata rahastamisallikast;
 - c) isiklike koolitusõiguste „ülekantavus“ – asjaolu, et pärast kõnealuste õiguste saamist kuuluvad need asjaomasele inimesele, sealhulgas üleminekuperioodide ajal, näiteks liikumisel ühelt töökohalt teisele, tööhõive ja õpingute, tööhõive ja töötuse ning aktiivse ja mitteaktiivse elu vahel;
 - d) „tugiraamistik“ – tugi, millega edendatakse isiklike koolitusõiguste tõhusat kasutamist. See hõlmab karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimalusi, selliste võimaluste riiklikku registrit, mida võib rahastada isiklike koolitusõiguste raames, ühtset riiklikku digiportaali juurdepääsuks isiklikule õppekontole ja riiklikule registrile ning tasustatud õppepuhkust.

Isiklik õppekonto

Liikmesriikidel soovitatakse kooskõlas riiklike tavade ja vajadustega:

5. luua pärast sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist isiklik õppekonto, mis võiks täiendada muid juba olemasolevaid meetmeid, iga inimese jaoks, kes kuulub käesoleva soovitusel kohaldamisalasse;
6. tagada, et igal aastal antakse piisavalt isiklike koolitusõigusi, mida saab koguda ja kasutada kindlaksmääratud ajavahemikul, et võimaldada põhjalikumaid koolitusi;
7. kanda pärast sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist täiendavad isiklikud koolitusõigused nende inimeste õppekontodele, kes vajavad täiendus- ja ümberõpet kõige rohkem, lähtudes riiklikest või valdkondlikest vajadustest, inimese tööhõive- või lepingulisest staatusest või kvalifikatsioonitasemest, muudest asjakohastest asjaoludest ning vastavalt selgetele ja läbipaistvatele kriteeriumidele;
8. kutsuda tööandjaid üles kandma täiendavaid isiklike koolitusõigusi oma töötajate ja muude oma väärtusahelas, eelkõige VKEdes töötavate inimeste isiklikele õppekontodele, ilma et see mõjutaks ettevõttesisesid koolitusi;
9. kutsuda avaliku ja erasektori tööturuasutusi üles kandma täiendavad isiklikud koolitusõigused nende inimeste õppekontodele, kes vajavad täiendus- ja ümberõpet kõige rohkem;
10. kehtestada tingimused, mille kohaselt saab isiklike koolitusõigusi koguda ja säilitada, et luua tasakaal ühelt poolt inimeste võimaluse vahel oma õigusi koguda, et rahastada pikemaajalisi koolituskursusi, ja teiselt poolt soovi vahel innustada inimesi oma õigusi kogu tööelu jooksul regulaarselt kasutama; näiteks võiksid liikmesriigid kehtestada õiguste kogumise ja säilitamise tähtaja ja ülempiiri;
11. edendada võimalust, et ühes liikmesriigis õppekontole kogutud isiklike koolitusõigusi saab kasutada rahastamiskõlblike koolitus-, karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimaluste jaoks selles liikmesriigis, seda isegi ajal, mil inimene elab seaduslikult teises liikmesriigis.

Tugiraamistik

Liikmesriikidel, kes isiklikud õppekontod loovad, soovitatakse need kanda tugiraamistikku, mis hõlmab järgmist.

— Karjäärinõustamine ja valideerimine

12. Liikmesriikidel soovitatakse tagada, et karjäärinõustamisteenused ja valideerimisvõimalused, sealhulgas individuaalne või veebipõhine oskuste hindamine, on olemas ja igale isikliku õppekonto omanikule kättesaadav tasuta või kasutades nende isiklike koolitusõigusi kooskõlas nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusel mitteformaalse ja informaalsete õppe valideerimise kohta ⁽¹⁵⁾.

— Rahastamiskõlblike kvaliteetsete koolitus-, karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimaluste riiklik register

13. Liikmesriikidel soovitatakse luua avalik register selliste koolitus-, karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimaluste jaoks, mida võib rahastada isiklike koolitusõiguste raames, ning seda registrit ajakohastada ⁽¹⁶⁾. Registreerimise tuleks kanda ka need karjäärinõustamisteenused ja valideerimisvõimalused, mida liikmesriigid pakuvad inimestele tasuta.

⁽¹⁵⁾ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

⁽¹⁶⁾ Liikmesriikidel palutakse viia see register kooskõlla Euroopa õppemudeliga, mis on andmemudel, mille eesmärk on ühtlustada õppimist käsitlevate andmete jagamise ja esitamise viisi. Euroopa õppemudelit saab kasutada erinevatel õppega seotud eesmärkidel, näiteks õpivõimaluste, kvalifikatsioonide, volituste ja akrediteerimise kirjeldamiseks. See põhineb andmeväljadel, mida kirjeldatakse nõukogu 22. mai 2017. aasta soovitusel, milles käsitletakse elukestva õppe Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku, VI lisas (ELT C 189, 15.6.2017, lk 15).

14. Liikmesriike innustatakse kehtestama ja avaldama selged reeglid mitmesuguste tööturu jaoks oluliste koolitus-, karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimaluste kandmiseks registrisse, tuginedes läbipaistvatele kvaliteedinõuetele ja oskuste prognoosimisele ning tehes koostööd sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega. Liikmesriigid peaksid reeglid korrapäraselt läbi vaatama, et edendada nende vastavust tööturu vajadustele.
15. Asjakohasel juhul soovitatakse liikmesriikidel julgustada formaalõppe ja mitteformaalse õppimise võimaluste pakkujaid arendama ja laiendama oma pakkumisi kindlaksmääratud vajaduste alusel, sealhulgas pakkudes näiteks mikrokvalifikatsioonitunnistusi kooskõlas soovitusel elukestva õppe ja töölase konkurentsivõime mikrokvalifikatsioonitunnistuste kohta ning kasutades liidu ja riiklike pädevusraamistikke.
16. Liikmesriikidel soovitatakse kutsuda sotsiaalpartnereid, haridus- ja koolitussektori esindajaid ning muid asjaomaseid sidusrühmi üles osalema registrisse kantud koolituste rahastamiskõlblikkuse kriteeriumide kindlaksmääramise protsessis.
17. Kui see on asjakohane, soovitatakse liikmesriikidel näidata oma riiklikus registris läbipaistval viisil koolitusvõimalusi, mida pakuvad teenuseosutajad teistes riikides.
 - Ühtne riiklik digiportaal, millega toetatakse isiklike õppekontosid
18. Liikmesriikidel palutakse võimaldada ja aidata inimestel juurde pääseda oma isiklikele õppekontodele ning registris hõlpsalt navigeerida turvalise elektroonilise autentimise abil ligipääsetavas ⁽¹⁷⁾ ühtses riiklikus digiportaalis, ⁽¹⁸⁾ mis on mobiilseadmete kaudu kergesti kättesaadav ja eelistatavalt ühendatud Europassi platvormiga.
 - Tasustatud õppepuhkus
19. Liikmesriikidel soovitatakse alustada sotsiaalpartneritega dialoogi sellise korra üle, mis võimaldab töötajatel osaleda tööajal koolitustel, kasutades oma isiklike õppekontosid.
20. Liikmesriikidel soovitatakse kehtestada tasustatud õppepuhkust või asendussissetulekut käsitlevad sätted või vaadata läbi kehtivate sätete asjakohasus, võttes arvesse järgmist:
 - a) et need hõlmaksid kõiki töösuhte liike ja füüsilisest isikust ettevõtjaid;
 - b) rahalist ja mitterahalist toetust tööandjatele (eelkõige VKEd), kelle töötajad kasutavad tasustatud õppepuhkust;
 - c) vajadust tagada selliste sätete tõhus rakendamine.

Teavitustegevus ja teadlikkuse suurendamine

21. Liikmesriikidel soovitatakse korraldada koos sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide, piirkondlike ja kohalike organisatsioonide ning muude asjaomaste osalejatega laiaulatuslikult teavitustegevust ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, mis oleksid kohandatud isiklike õppekontode süsteemi võimalike kasutajate vajadustele. Erilist tähelepanu tuleks pöörata inimestele, kes vajavad täiendus- ja ümberõpet kõige rohkem, nagu on kindlaks määratud riiklikul tasandil, et teavitada asjaomaseid inimesi nende õigustest ja eelistest seoses isiklike õppekontode ja tugiraamistikuga ning neid motiveerida. Teadlikkuse suurendamise meetmed peaksid muu hulgas olema suunatud VKEde töötajatele.

⁽¹⁷⁾ Kooskõlas ligipääsetavusnõuetega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiivis (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).

⁽¹⁸⁾ Sellised portaalid tuleks luua kooskõlas põhimõtete, mis on esitatud komisjoni 23. märtsi 2017. aasta Euroopa koostalitlusvõime raamistikku käsitlevas teatises.

Seire ja pidev täiustamine

22. Liikmesriike, kes loovad isiklikud õppekontod, innustatakse riiklikul tasandil jälgima ja hindama nende õppekontode ja tugiraamistiku toimimist ning tegema vajaduse korral käesoleva soovitus eesmärkide kõige tõhusamaks saavutamiseks kohandusi, mis võiksid näiteks puudutada isiklike koolitusõiguste hulka, täiendus- ja ümberõpet enim vajavate inimeste määratlust ning tugiraamistiku erinevate elementide kasutajasõbralikku integreerimist. Selle protsessi käigus tuleks konsulteerida sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega.

Rahastamine

23. Liikmesriikidel soovitatakse võtta meetmeid, et tagada isiklike õppekontode piisav ja jätkusuutlik rahastamine, võttes arvesse riiklike olusid ja muid juba võetud meetmeid, pöörates erilist tähelepanu VKEdele.
24. Liikmesriike innustatakse hõlbustama avaliku ja erasektori eri rahastamisallikate kombineerimist, et panustada isiklikesse koolitusõigustesse, sealhulgas kollektiivläbirääkimiste tulemusena.
25. Liikmesriikidel soovitatakse tagada käesolevas soovitus osutatud tugiraamistiku ning teavitus- ja teadlikkuse suurendamise tegevuste jätkusuutlik rahastamine.
26. Liikmesriikidel palutakse maksimaalselt ja kõige tõhusamal viisil kasutada liidu fonde ja vahendeid, eelkõige Euroopa Sotsiaalfond+, Euroopa Regionaalarengu Fondi, Õiglase Ülemineku Fondi, taaste- ja vastupidavusrahasut ning tehnilise toe instrumenti, et:
- luua tugiraamistikku integreeritud riiklikud isiklikud õppekontod, muu hulgas arendades õppekontode ja nendega seotud tunnustatud teenuste jaoks välja ühtse riikliku digiportaali ning luues tunnustatud koolituste riiklikud registrid;
 - kanda täiendavad isiklikud koolitusõigused nende inimeste õppekontodele, kes vajavad täiendus- ja ümberõpet kõige rohkem, võttes arvesse riiklike olusid ning liidu prioriteete, sealhulgas neid, mis on seotud rohe- ja digipöördega;
 - luua ja pakkuda karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimalusi;
 - korraldada teavitus- ja teadlikkuse suurendamise tegevusi.

Liidu toetus

27. Nõukogu tervitab komisjoni kavatsust toetada, vastavalt komisjoni pädevusele ja võttes igakülselt arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, käesoleva soovitus rakendamist, kasutades Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse (Cedefop), Euroopa Koolitusfondi (ETF), Euroopa Elu- ja Töötajate Parandamise Sihtasutuse (Eurofound) ning Euroopa Tööjõuamet (ELA) eksperditeadmisi,
- hõlbustades vastastikust õppimist liikmesriikides, et toetada käesoleva soovitus rakendamiseks asjakohaste meetmete kavandamist ja elluviimist;
 - laiendades isiklike õppekontode ja nendega seotud küsimuste teadmistebaasi ning töötades välja asjakohased juhendmaterjalid;
 - uurides tihedas koostöös liikmesriikidega Europassi platvormi edasist arendamist, eelkõige selleks, et tagada koostalitlusvõime isiklike õppekontode jaoks ette nähtud ühtsete riiklike digiportaalidega, ning muutes nähtavaks õppimis-, karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimalused, mille puhul saab kasutada mitmesuguseid riiklike isiklike koolitusõigusi.

Aruandlus ja hindamine

28. Liikmesriikidel palutakse võtta meetmeid käesoleva soovitusel punktis 1 seatud eesmärkide saavutamiseks. Nende eesmärkide saavutamise suunas tehtavaid edusamme tuleks jälgida mitmepoolse järelevalve raames osana Euroopa poolaasta tsüklist. Komisjon peaks tagama, et seires kasutatakse muude seireraamistike kaudu juba kogutud teavet ja välditakse dubleerimist, et vähendada halduskoormust.
29. Komisjon peaks hindama koostöös asjaomaste liikmesriikidega ning pärast sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist käesoleva soovitusel rakendamisel tehtud edusamme ning esitama nõukogule aruande 17. juuni 2027.

Luxembourg, 16. juuni 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
O. DUSSOPT

NÕUKOGU SOOVITUS,**16. juuni 2022,****õiglase kliimanetraalsusele ülemineku tagamise kohta**

(2022/C 243/04)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 166 lõiget 4 ja artiklit 292 koostoimes artikliga 149,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Kasvuhoonegaaside heidet tuleb kiiresti vähendada, eelkõige selleks, et vähendada meretaseme tõusu, juba kõiki maailma piirkondi mõjutavate äärmuslike ilmastikunähtuste tõenäosust⁽¹⁾ ning globaalse soojenemise tagajärgedega seotud majanduslikke ja sotsiaalseid kulusid⁽²⁾. Liit ja selle liikmesriigid on osalised ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel 15. detsembril 2015. aastal vastu võetud Pariisi kokkuleppes (edaspidi „Pariisi kokkulepe“),⁽³⁾ millega kohustatakse selle osalisi hoidma maailma keskmise temperatuuri tõusu tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning tegema jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega.
- (2) Kliimamuutused ja keskkonnaseisundi halvenemine kujutavad endast suurt ohtu, mis nõuab kiiret tegutsemist, nagu kinnitati viimati valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli kuuendas hindamisaruandes kliimamuutuste reaalteadusliku aluse kohta. Järjest rohkem esineb inimkannatusi ja majanduslikku kahju, mille on põhjustanud üha sagedasemad äärmuslikud kliimanähtused, nagu üleujutused, kuumalained, põuad ja metsatulekahjud. Liidus on selline kahju juba praegu keskmiselt üle 12 miljardi euro aastas⁽⁴⁾.

Kui globaalne soojenemine jõuab 3 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega, võib selline kahju suureneeda 175 miljardi euroni aastas, mis on 1,38 % liidu SKPst, võrreldes 65 miljardi euroga aastas temperatuuritõusu puhul 2 °C võrra ja 36 miljardi euroga aastas temperatuuritõusu puhul 1,5 °C võrra. See mõjutaks ebaproportsionaalselt teatavaid rühmi, eelkõige juba praegu haavatavas olukorras olevaid inimesi, ja raskustega silmitsi seisvaid piirkondi.

- (3) Komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatise „Euroopa roheline kokkulepe“ („Euroopa roheline kokkulepe“) on esitatud strateegia, kuidas muuta liit esimeseks kliimanetraalseks maailmajaoks ning kestlikuks, õiglasemaks ja jõukamaks ühiskonnaks planeedi võimaluste piires. Vajadus õiglase ülemineku järele on lahutamatu osa Euroopa rohelisest kokkuleppes, milles rõhutati, et ühtegi inimest ega piirkonda ei tohiks kõrvale jätta. Euroopa kliimamääruses⁽⁵⁾ on sätestatud kogu liitu hõlmav siduv eesmärk saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus ja siduv vahe-eesmärk vähendada liidus kasvuhoonegaaside netoheidet 2030. aastaks vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi 2030⁽⁶⁾ eesmärk on kiirendada õiglast, võrdset ja kaasavat rohepööret kliimanetraalsele, kestlikule, mürgivabale, ressursitõhusale, taastuvenergiapõhisele ning vastupanu- ja konkurentsivõimelisele ringmajandusele, et kaitsta, taastada ja parandada keskkonnaseisundit.

⁽¹⁾ Valitsustevaheline kliimamuutuste paneel, 2021. „Climate Change 2021: The Physical Science Basis“. I tööühma panus valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli kuuendasse hindamisaruandesse.

⁽²⁾ Szewczyk, W., Feyen, L., Matei, A., Ciscar, J.C., Mulholland, E., Soria, A. (2020), Economic analysis of selected climate impacts, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luksemburg, doi:10.2760/845605.

⁽³⁾ ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

⁽⁴⁾ Euroopa Komisjon (2021), PESETA IV uuring „Climate change impacts and adaptation in Europe“, Teadusuuringute Ühiskeskus, Sevilla, <http://ec.europa.eu/jrc/en/peseta-iv>.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. aprilli 2022. aasta otsus (EL) 2022/591, milles käsitletakse Euroopa Liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2030 (ELT L 114, 12.4.2022, lk 22).

- (4) Pidades silmas Venemaa Ukraina-vastast agressioonisõda, nähakse ette komisjoni 18. mai 2022. aasta teatisega „REPowerEU“ (edaspidi „kava „REPowerEU““) kooskõlas Versailles' 10. ja 11. märtsi 2022. aasta deklaratsiooniga meetmed, mille abil järk-järgult vähendada liidu sõltuvust Venemaa fossiilkütustest, mitmekesistades gaasitarneid ja kiirendades sõltuvuse vähenemist fossiilkütustest, sealhulgas võttes kasutusele päikese- ja tuuleenergia ning soojuspumbad, vähendades tööstuse CO₂ heidet ning võimaldades kiiremat taastuvenergia projektide lubamist.
- (5) Üleminek kliimanetraalsele majandusele ja ühiskonnale nõuab terviklikke poliitikameetmeid ja suuri investeeringuid paljudes valdkondades, nagu kliimameetmed, energeetika, transport, keskkond, tööstus, teadusuuringud ja innovatsioon⁽⁷⁾. Liidu 2030. aasta siduva eesmärgi saavutamiseks avaldas komisjon 14. juulil 2021 teatise „Eesmärk 55“: ELi 2030. aasta kliimaeesmärgi saavutamine teel kliimanetraalsuseni („Eesmärk 55“) ning mitmeid seotud seadusandlike ettepanekuid („pakett „Eesmärk 55““). Pakett „Eesmärk 55“ sisaldab ettepanekuid muudatuste tegemiseks asjakohastes õigusaktides, sealhulgas ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) direktiivis,⁽⁸⁾ energia maksustamise, energiatõhususe ja taastuvenergia direktiivides, sõiduautode ja kaubikute CO₂ heite normide määramises, maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenevat kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist käsitlevas määramises, alternatiivkütuste taristu direktiivis ning jõupingutuste jagamise määramises seoses praegusesse ELi HKS-i mittekuuluvate sektoritega, nimelt transpordi- ja hoonesektoriga.

Pakett hõlmab ka uusi seadusandlikke ettepanekuid, eelkõige selleks, et toetada puhtamate kütuste kasutamist lennundus- ja meretranspordisektoris, luua piiril kohaldatav süsinikdioksiidi kohandusmehhanism ning luua kliimameetmete sotsiaalfond, mis on otseselt seotud ettepanekuga rakendada heitkogustega kauplemise süsteemi hoonetes ja maanteetranspordis kasutatavate kütuste suhtes. Pakett „Eesmärk 55“ koos liidu tasandi meetmetega, mille eesmärk on toetada ja stimuleerida vajalike avaliku ja erasektori investeeringute tegemist, aitab edendada ja kiirendada uute turgude, näiteks puhaste kütuste ja vähese heitega sõidukite turgude kasvu, ning vähendab seeläbi kulusid, mida kestlikule majandusele üleminek põhjustab nii ettevõtjatele kui ka kodanikele.

- (6) Euroopa Ülemkogu kohustus oma tegevuskavas „Strateegiline tegevuskava 2019–2024“ tagada õiglane kliimanetraalsusele üleminek, mis oleks kaasav ning et selles ei jäetaks kedagi kõrvale. Rahvusvahelisel tasandil on liikmesriigid heaks kiitnud Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni kestliku arengu eesmärgid ja ratifitseerinud Pariisi kokkuleppe, milles osutatakse tööjõu õiglase ümberpaigutamise ning inimväärsede töövõimaluste ja kvaliteetsete töökohtade loomise vajadusele, samuti vajadusele, et kohanemine ja võimekuse suurendamine oleksid sooteadlikud. Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni suunised moodustavad rahvusvahelise poliitikaraamistikuga kõigiga arvestavaks õiglaseks üleminekuks keskkonnasäästlikule majandusele ja ühiskonnale⁽⁹⁾. Lisaks võeti Katowices toimunud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 24. istungil (COP 24) vastudeklaratsiooni „Solidaarsust ja õiglast üleminekut käsitlev Sileesia deklaratsioon“,⁽¹⁰⁾ mille olid heaks kiitnud 54 allkirjutanut (riigid ja sotsiaalpartnerid), sealhulgas komisjon liidu nimel ja 21 liikmesriiki eraldiseisvalt. Liit ja 10 liikmesriiki allkirjastasid deklaratsiooni õiglase ülemineku tingimuste rahvusvahelise toetamise kohta, mis võeti vastu ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungil (COP 26) Glasgow's ja millega kohustuti lisama õiglast üleminekut käsitlev teave iga kahe aasta tagant esitatavatesse läbipaistvusaruannetesse, milles antakse aru nende riiklikult kindlaksmääratud panuste saavutamiseks kehtestatud poliitikast ja võetud meetmetest.
- (7) Rohepöoret käsitleva liidu poliitika määravateks põhimõteteks ning liidu ulatusliku ja püsiva toetuse eeltingimuseks on õiglus ja solidaarsus. Euroopa rohelises kokkuleppes on rõhutatud, et rohepöore peab olema õiglane ja kaasav, selles tuleb seada esikohale inimesed ning pöörata erilist tähelepanu nende piirkondade, tööstusharude, töötajate, leibkondade ja tarbijate toetamisele, kellele üleminek toob kaasa suurimad väljakutsed. Lisaks on komisjoni 14. jaanuari 2020. aasta teatises „Tugev sotsiaalne Euroopa õiglase üleminekute jaoks“ esile toodud, et Euroopa

⁽⁷⁾ Näiteks taristuga seoses peab liit sellel aastakümnel tegema ainuüksi energiasüsteemidesse hinnanguliselt 350 miljardit eurot lisainvesteeringuid aastas, et saavutada 2030. aasta heitkoguste vähendamise eesmärk, sellele lisaks on vajalik 130 miljardit eurot muude keskkonnanäesmärkide täitmiseks.

⁽⁸⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist, ning määrust (EL) 2015/757 (COM(2021) 551 final).

⁽⁹⁾ Suunistes määratletakse õiglase ülemineku mõiste ning kutsutakse poliitikakujundajaid ja sotsiaalpartnereid üles edendama õiglast üleminekut üleilmsel tasandil.

⁽¹⁰⁾ Vt dokument ST 14545/2018 REV 1.

roheline kokkulepe elluviimine annab Euroopale vahendid, mille abil püüelda suurema ülespoole suunatud lähenemise, sotsiaalse õigluse ja ühise heaolu poole. Komisjoni 23. veebruari 2022. aasta teatistes, milles käsitletakse inimväärset tööd kogu maailmas üleilmseks õiglaseks üleminekuks ja kestlikuks taastumiseks, seatakse inimväärse töö edendamine kogu maailmas õiglase ülemineku ning kaasava, kestliku ja vastupidava pandeemiast taastumise keskmesse.

- (8) Komisjoni 4. märtsi 2021. aasta teatistes „Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava“⁽¹¹⁾ on rõhutatud, et vaja on ühtsust, koordineerimist ja solidaarsust, et liikuda rohelisemasse ja digitaalsemasse aastakümnesse, mil eurooplastel on head toimetulekuvõimalused. Selles seati 2030. aastaks kolm ELi peamist eesmärki: vähemalt 78 % 20–64 aastastest peaks olema 2030. aastaks tööga hõivatud, ⁽¹²⁾ igal aastal peaks koolitustel osalema vähemalt 60 % kõigist täiskasvanutest ⁽¹³⁾ ja vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arvu tuleks 2030. aastaks vähendada vähemalt 15 miljoni võrra ⁽¹⁴⁾. Nimetatud 2030. aasta peamistele eesmärkidele avaldati liidu juhtide 7.–8. mai 2021. aasta mitteametlikul kohtumisel toetust 8. mai 2021. aasta Porto deklaratsioonis ja Euroopa Ülemkogu 24.–25. juuni 2021. aasta järeldustes.
- (9) Koos õigete kaasnevate poliitikameetmetega ⁽¹⁵⁾ võib rohepööre luua liidu sellistes sektorites nagu ehitus, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) ja taastuvenergia 2030. aastaks kokku ligikaudu miljon ⁽¹⁶⁾ ja 2050. aastaks 2 miljonit ⁽¹⁷⁾ täiendavat kvaliteetset töökohta tasakaalustades samas automatiseerimisest ja digitehnoloogiale üleminekust põhjustatud kesktaseme kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade pikaajalist vähenemist. Pessimistliku stsenaariumi korral võib rohepööre kliimaneutraalsuse suunas, kui seda ei toetata piisavate poliitikameetmetega, kahandada liidu SKP-d kuni 0,39 % ja töökohti kuni 0,26 % ⁽¹⁸⁾.
- (10) Rohepöörde mõju ettevõtlusele ja tööhõivele on eri sektorite, elukutsete, piirkondade ja riikide puhul erinev ning see tingib töökohtade vahetamise sektorite ja tööstusökosüsteemide siseselt ning suured tööjõu ümberpaigutamised nende vahel ⁽¹⁹⁾. Mõjutatud ettevõtete, sektorite ja ökosüsteemide ümberkorraldamine ja kohandamine nõuab uute ärimudelite väljatöötamist ning tööjõu ulatuslikku ümberpaigutamist sektorite ja piirkondade vahel. Näiteks on oodata töökohtade kadumist teatavates kaevandamisega seotud tegevusharudes või fossiilkütustel põhinevas energiatootmises, samuti autotööstuse teatavates osades. Kuid samas prognoositakse, et uusi töövõimalusi hakkavad looma ringmajandusel põhinevad väärtuse säilitamisega seotud tegevused ning keskkonnahoidlik transport ja energiatootmine. Seepärast peaksid liikmesriigid koostöös sotsiaalpartnerite ja/või kohalike ja piirkondlike ametiasutuste ja sidusrühmadega rakendama detailseid lähenemisviise, milles keskendutakse asjaomastele individuaalsetele piirkondadele ja ökosüsteemidele.

⁽¹¹⁾ Euroopa sotsiaalõiguste sammas, mille nõukogu, Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon kuulutasid välja ja allkirjastasid 2017. aasta novembris Göteborgi tippkohtumisel, on liidu suunanäitaja tugeva sotsiaalse Euroopa rajamisel.

⁽¹²⁾ Selle üldeesmärgi saavutamiseks peab Euroopa püüdma vähendada tööhõives soolisi erinevusi 2019. aastaga võrreldes vähemalt poole võrra, vähendada selliste 15–29aastaste noorte, kes ei tööta, ei õpi ega osale koolitusel, osakaalu 9 %ni ning suurendada ametliku alushariduse ja lapsehoiu pakkumist.

⁽¹³⁾ Eelkõige peaks vähemalt 80 % 16–74aastastest olema põhilised digioskused ning jätkuvalt tuleks vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist ja suurendada keskariduse omandamist.

⁽¹⁴⁾ Nendest 15 miljonist inimesest, kes tuleb vaesusest või sotsiaalsest tõrjutusest välja aidata, peaksid vähemalt 5 miljonit olema lapsed.

⁽¹⁵⁾ Komisjoni 14. juuli 2021. aasta teatis „Eesmärk 55“: ELi 2030. aasta kliimaeesmärgi saavutamine teel kliimaneutraalsuseni“.

⁽¹⁶⁾ Komisjoni talituste töödokument: mõjuhinnaang, mis on lisatud teatisele „Euroopa 2030. aasta kliimaambitsiooni suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ (SWD(2020) 176 final). E-QUESTil põhinevad prognoosid, milles on lähtutud madalama maksumääraga madala kvalifikatsiooniga tööjõu stsenaariumist.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Komisjon (2019), „Sustainable growth for all: choices for the future of Social Europe, Employment and Social Developments in Europe 2019“, 4. juuli 2019. Põhineb komisjoni teatisele COM(2018) 773 lisatud põhjalikul analüüsil.

⁽¹⁸⁾ SWD(2020) 176 final.

⁽¹⁹⁾ SWD(2020) 176 final.

- (11) Rohepööre võib luua kõigile kvaliteetseid töövõimalusi ning leevendada ja ära hoida energiaostuvõimetust ja liikuvusvaesust, aidates nii suurendada sissetulekuid ning kahandada üldist ebavõrdsust ja vaesust⁽²⁰⁾. Seega võib rohepööre aidata vähendada olemasolevat sotsiaal-majanduslikku ebavõrdsust ja sotsiaalset tõrjutust, parandada inimeste tervist ja heaolu ning suurendada võrdõiguslikkust, sealhulgas soolist võrdõiguslikkust. Erilist tähelepanu tuleks pöörata teatavatele elanikkonnarühmadele, eelkõige neile, kes on juba haavatavas olukorras. Need on eelkõige väikese sissetulekuga leibkonnad ja keskmise sissetuleku vahemiku alumises osas olevad leibkonnad, kes kulutavad suure osa oma sissetulekust esmatähtsatele teenustele, nagu energia, transport ja eluase, ning mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Modelleerimise tulemused näitavad, et see, kas keskkonnamaksud on progressiivsed või regressiivsed, sõltub suure osas meetme ülesehitusest, sealhulgas näiteks sellest, mil määral on tulumaksukärped või muud tulu tagasisuunamise võimalused kavandatud väiksema sissetulekuga inimeste toetamiseks⁽²¹⁾.
- (12) Ringmajandusel põhinevad väärtuse säilitamise tegevused (sealhulgas parandamise, korduskasutuse, taastootmise ja teenustamise ärimudelid) võivad suurendada taskukohast ja kestlikku juurdepääsu kaupadele ja teenustele. Tänu nendele luuakse ka töökohti ja võimalusi erinevaid oskuste tasemeid arvestades, sealhulgas naistele, puuetega inimestele ja haavatavas olukorras olevatele rühmadele, nimetatud alal tegutsevate sotsiaalmajanduse üksuste abil. Toodete ringluse edendamiseks vähendatakse oluliselt süsinikuheidet, ning töökohad luuakse säilitatavate, uuendatavate või jagatavate toodete lähedusse.
- (13) Sissetulekuid ja elamistingimusi käsitleva ELi statistika uusimate kättesaadavate 2019.–2020. aasta andmete kohaselt mõjutas energiaostuvõimetust ligikaudu 8 % liidu elanikkonnast, mis on rohkem kui 35 miljonit inimest, kes ei suutnud hoida oma kodu piisavalt soojana, kusjuures liikmesriikide ja sissetulekurühmade vahel esineb suuri erinevusi⁽²²⁾. Energiaostuvõimetuse vaatluskeskuse hinnangul, mis põhineb kombineeritud näitajatel, mõjutab energiaostuvõimetust liidus enam kui 50 miljonit leibkonda⁽²³⁾. Energiaostuvõimetust, mida põhjustavad väike sissetulek, kasutatavast tulust suure osa kulutamine energiale ning puudulik energiatõhusus, on juba mõnda aega olnud liidu jaoks suur probleem. Lisaks suureneb energiaostuvõimetuse risk kõrgete ja volatiilsete energiahindade tõttu, mis on ajendatud mitmetest teguritest, sealhulgas nendest, mis on seotud Venemaa agressioonisõjaga Ukraina vastu ja liidu poliitilise reageerimisega sellele agressioonile. See vaesuse vorm ei puuduta mitte ainult väikese sissetulekuga leibkondi, vaid ka keskmise sissetuleku vahemiku alumises osas olevaid leibkondi paljudes liikmesriikides.

Keskmisest suurema energiavajadusega leibkonnad, sealhulgas lastega pered ning pered, mille perepea on üksikvanem, puuetega inimesed ja eakad, on samuti energiaostuvõimetuse⁽²⁴⁾ ja selle tagajärgede suhtes vastuvõtlikumad. Energiaostuvõimetust ohustab eriti ka naised, eeskätt need, kes on üksikemad ja eakad⁽²⁵⁾. Lisaks energiaostuvõimetusele tunnustatakse üha enam ka liikuvusvaesuse esinemist, mille puhul teatavatel elanikkonnarühmadel ei ole võimalik kasutada transporditeenuseid sotsiaalselt ja materiaalselt vajalikus ulatuses. Kui energiaostuvõimetuse ja liikuvusvaesuse leevendamiseks ning ärahoidmiseks õigeid meetmeid ei kaasne, võivad eelkõige heitkoguste kulude hinnakujundusse ülekandmine või tõhusamate ja vähem heiteid tekitavate alternatiivsete energiaallikatega kohanemise kulud nimetatud vaesuse vorme süvendada.

⁽²⁰⁾ Euroopa Komisjon (2019), „Sustainable growth for all: choices for the future of Social Europe, Employment and Social Developments in Europe 2019“, 5. peatükk, 4. juuli 2019, ja Euroopa Komisjon (2020), „Leaving no one behind and striving for more: fairness and solidarity in the European social market economy“, Employment and Social Developments in Europe 2020, peatükk 4.2.2, 15. september 2020. Üldist vaesust mõõdetakse selles kontekstis suhtelise vaesuse määra kajastava kokkuleppelise näitaja abil kooskõlas sotsiaalvaldkonna tulemustabeli näitajatega ja Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava asjaomase 2030. aasta peamise eesmärgiga.

⁽²¹⁾ Euroopa Keskkonnapoliitika Instituut (2021), „Green taxation and other economic instruments: internalising environmental costs to make the polluter pay“ („Rohemaksud ja muud majanduslikud meetmed: panna saastaja keskkonnakulude eest maksma“).

⁽²²⁾ Lisaks on kuni 6,2 %-l liidus elavatel inimestel ehk enam kui 27 miljonil inimesel kommunaalmaksete võlgnevused.

⁽²³⁾ Euroopa Komisjon, EPOV aastaaruanne „Addressing Energy Poverty in the European Union: State of Play and Action“ („Energiaostuvõimetusega tegelemine Euroopa Liidus: olukord ja meetmed“), 2019, lk 6.

⁽²⁴⁾ Vt Euroopa Parlamendi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile (ITRE) 9. novembril 2016 energiaostuvõimetuse teemal korraldatud seminari aruanne.

⁽²⁵⁾ Vt Gender perspective on access to energy in the EU („Sooline perspektiiv ELis energiale juurdepääsul“) (europa.eu), „Sooline võrdõiguslikkus ja energia“ |Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (europa.eu), GFE-Gender-Issues-Note-Session-6.2.pdf (ülemaailmne keskkonnafoorum-sooküsimusi käsitlev aruteludokument-sessioon-6.2.pdf) (oecd.org).

- (14) Sotsiaalse õigluse, ühtekuuluvuse ja solidaarsuse põhimõtted on asjakohaste liidu tasandi kliima-, energia- ja keskkonnaraamistike ülesehituses kindlalt esindatud, näiteks põhimõttena „saastaja maksab“, liikmesriikide vahel jõupingutuste jagamise kaudu ning ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute (LHÜd) teatava ümberjaotamisega liidusese solidaarsuse, majanduskasvu ja omavahelise ühendatuse tagamise eesmärgil ja LHÜde kasutamisega moderniseerimisfondi jaoks, mis aitab rahastada väiksema sissetulekuga liikmesriikide suuri investeerimisvajadusi energiasüsteemide ajakohastamisel. Lisaks annab liidu energiapoliitika õigusaktide raamistik liikmesriikidele vahendid, mille abil kaitsta turumoonutusi tekitamata energiaostuvõimetuid ja haavatavaid kodutarbijaid. Kuigi nimetatud vahendid aitavad viia ellu rohepöõret, on nende eesmärk pakkuda vajalikku kaitset üldisemalt, nagu on näiteks märgitud komisjoni 13. oktoobri 2021. aasta teatises „Toimetulek energiahindade tõusuga: meetme- ja toetuspakett“ ja kava „REPowerEU“.
- (15) Liikmesriikide käsutuses on mitmesuguseid töövahendeid, et visandada ja koordineerida õiglase ülemineku tagamiseks võetavaid meetmeid. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1999⁽²⁶⁾ vastavalt tuleks riiklikes energia- ja kliimakavades hinnata energiaostuvõimetute leibkondade arvu ning esitada energiasüsteemi ümberkujundamise sotsiaalse ja territoriaalse mõju leevendamiseks vajalikud meetmed. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2021/1056⁽²⁷⁾ vastavalt tuleks õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades kindlaks määrata territooriumid, mis vastavad õiglase ülemineku fondist 2027. aastani antava toetuse tingimustele. Taasterahastust „NextGenerationEU“ rahastatavates Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241⁽²⁸⁾ kohaselt kavandatud riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades tuleb kirjeldada 2026. aastaks tehtavaid reforme ja investeeringuid, millega edendatakse rohepöõret, kaasavat majanduskasvu, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ning parandatakse vastupidavust ja järgmise põlvkonna väljavaateid. Mõningaid õiglase ülemineku meetmeid rakendatakse ka muude programmide ja algatuste, eelkõige ühtekuuluvuspoliitika fondide raames.
- (16) Tuginedes eelkõige Euroopa rohelise kokkuleppe ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetele ja poliitikale on võimalik täiustada poliitikameetmeid nii, et need oleksid terviklikud ja eri valdkondi hõlmavad, ning tagada kulutuste sidusus nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil. Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatises „Kogu ELi hõlmav hinnang lõimitud riiklikele energia- ja kliimakavadele. Rohepöörde ja majanduse taastumise edendamine lõimitud energia- ja kliimakavade kaudu“ jõudis komisjon lõplike riiklike energia- ja kliimakavade hinnangus järeldusele, et kuigi need sisaldavad mõningaid energiaostuvõimetusega seotud näitajaid ja poliitikameetmeid, ei ole neis õiglase ülemineku, ümber- ja täiendusõppe või tööturu kohanduste toetamisega seotud rahastamisvajadusi alati selgelt esmatähtsaks kohale seatud. Õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades tuleks keskenduda valitud territooriumidele ning seega ei peaks need riiklikul tasandil õiglase ülemineku saavutamise üldist strateegiat ja poliitikat hõlmama. Kuigi reformid ja investeeringud, mida riiklike energia- ja kliimakavade ning õiglase ülemineku territoriaalsete kavadega toetatakse ja aidatakse rahastada, on kavandatud nii, et neil oleks püsiv mõju, on mõlemat liiki kavad ajaliselts piiratud.
- (17) Õiglase kliimanetraalsusele üleminekuuga liidus 2050. aastaks tagatakse, et kedagi ei jäeta kõrvale; see puudutab eelkõige rohepöõrdest enim mõjutatud töötajaid ja leibkondi ning ennekõike neid, kes on juba haavatavas olukorras. Selleks peaksid liikmesriigid vastavalt käesolevale soovitusel kehtestama terviklikud poliitikameetmete pakettid, ⁽²⁹⁾ tugevdama õiglast rohepöõret toetavaid valdkondadevahelisi elemente ning kasutama optimaalselt ära avaliku ja erasektori rahalisi vahendeid. Poliitikameetmete pakettides tuleks pöörata tähelepanu rohepöõrdest enim mõjutatud inimestele ja leibkondadele, eelkõige töökohtade kadumise, aga ka töötingimuste muutumise ja/või uute töökohustuste tõttu, samuti nendele, kelle kasutatav tulu ja juurdepääs esmatähtsatele teenustele väheneb ja kulutused suurenevad. Enim mõjutatud elanikkonnarühmadena tuleks poliitikameetmete pakettides käsitada eelkõige (kuid mitte ainult) haavatavas olukorras olevaid inimesi ja leibkondi, ennekõike neid, kes on tööturul enim tõrjutud, näiteks oskuste, territoriaalsete tööturutingimuste või muude selliste tunnusoonte tõttu nagu sugu,

⁽²⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

⁽²⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond (ELT L 231, 30.6.2021, lk 1).

⁽²⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

⁽²⁹⁾ Eelkõige 2021. ja 2022. aasta kestliku majanduskasvu strateegiad, euroala käsitlevad 2021. aasta soovitused ja riigipõhised soovitused.

rassiline või etniline päritolu, usutunnistus või veendumused, puue, vanus või seksuaalne sättumus. Haavatavas olukorras olevate inimeste ja leibkondade hulka võivad kuuluda ka need, kes elavad vaesuses või vaesuse ohus ja/või kes on energiaostuvõimetud või keda energiaostuvõimetuse ohustab, samuti need, kelle liikuvus on takistatud või kellel on liiga suur eluasemekulude koormus, sealhulgas leibkonnad, mille perepeaks on üksikvanemad, kes sagedamini on naised kui mehed. Poliitikameetmete pakette tuleks kohandada kohalikele oludele, võttes arvesse liidu kõige haavatavamate ja kõige kaugemate piirkondade, sealhulgas äärepoolseimate piirkondade ja saarte vajadusi.

- (18) Kvaliteetse tööhõive aktiivsel toetamisel tuleks keskenduda rohepöördest enim mõjutatud töötajate, tööotsijate, tööhõives, hariduses või koolituses mitteosalevate inimeste (NEET-noored) ja füüsilisest isikust ettevõtjate abistamisele. Nagu on osutatud komisjoni soovitusel (EL) 2021/402, ⁽³⁰⁾ vajavad toetust eelkõige tööturul alaesindatud inimesed, nagu naised, madala kvalifikatsiooniga töötajad, puuetega inimesed, eakad või need, kelle suutlikkus kohaneda tööturu muutustega on suhteliselt väike, et parandada oma tööalast konkurentsivõimet ja leida omale töö. Varasematele poliitilistele suunistele, eelkõige nimetatud soovitusel ja nõukogu otsustel (EL) 2020/1512 ⁽³¹⁾ ja (EL) 2021/1868 ⁽³²⁾ tuginevad poliitikameetmete paketid seega sisaldama kohandatud meetmeid värbamis- ja töövahetusstiimulite toetamiseks, ettevõtlustoetust – eelkõige naistele või puuetega inimestele – ja kvaliteetsete töökohtade loomise meetmeid, eelkõige mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks ning enim mõjutatud territooriumidel. Sellised meetmed koos piisava liidu toetusega võivad samuti aidata lahendada tööturu probleeme, näiteks neid, mis tulenevad Ukraina pagulaste sissevoolust eelkõige enim mõjutatud liikmesriikides. Samuti peaksid need aitama rakendada töötingimusi käsitlevaid kehtivaid norme ja tagada nende täitmist ning toetada sotsiaalselt vastutustundlikku restruktureerimist kooskõlas kehtivate normide ja standarditega. Sotsiaalpartneritel on dialoogi pidamise kaudu rohepöörde tööhõivealaste ja sotsiaalsete tagajärgedega tegelemisel oluline roll.
- (19) Selleks et tööjõul oleks rohepöördeks vajalikud oskused, on oluline tagada kõigile juurdepääs kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestvatele õppele. Seega tuleks õiglase ülemineku aspektid lõimida riiklike oskuste strateegiate väljatöötamisse, võttes arvesse komisjoni tehtud ettepanekuid Euroopa oskuste tegevuskavas ⁽³³⁾ ja uues ajakohastatud tööstusstrateegias ⁽³⁴⁾. Oskuste pakti kohased oskuste partnerlused on samuti oluline hoob. Ajakohane tööturu ja oskuste prognoosimine ning tulevikusuundade analüüsimine, mis hõlmab piirkondlikku, valdkondlikku ja kutsetasandit, võimaldab kindlaks teha ning prognoosida asjakohaseid vajaminevaid kutsepõhiseid ja valdkonnaüleseid oskusi ning selle alusel saab ka kohandada õppekavu, sealhulgas et need vastaksid rohepöördega seotud oskuste vajadustele. Kutseharidus ja -õpe peaks andma kooskõlas nõukogu soovitusel 2020/C 417/01 rohepöördeks vajalikud oskused noortele ja täiskasvanutele, pöörates erilist tähelepanu naistele ja madala kvalifikatsiooniga töötajatele ⁽³⁵⁾.

Just noortele mõeldud õpipoisiõpe ja tasustatud praktika, sealhulgas tõhusad koolituskomponendid, aitavad kaasa tööturustaatuste vahelisele liikumisele, eelkõige kliima- ja keskkonnanäesid saavutada aitavate tegevusalade suunas ja sektoritesse, kus napib oskusi. Täiendus- ja ümberõppevajaduste rahuldamiseks tuleks suurendada täiskasvanute osalemist elukestvas õppes, muu hulgas võimaldades inimestel leida nende vajadustele kohandatud koolitusi ning pakkudes vajaduse korral rohepöördeks vajalike oskuste omandamiseks tagatud kvaliteediga lühikursusi, võttes arvesse nõukogu soovitusel 16. juuni 2022, ⁽³⁶⁾ mille eesmärk on lihtsustada ka selliste kursuste tulemuste hindamist ja tunnustamist.

⁽³⁰⁾ Komisjoni 4. märtsi 2021. aasta soovitus (EL) 2021/402 toimivate tööhõive aktiivse toetamise meetmete (EASE) kohta pärast COVID-19 kriisi (ELT L 80, 8.3.2021, lk 1).

⁽³¹⁾ Nõukogu 13. oktoobri 2020. aasta otsus (EL) 2020/1512 liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (ELT L 344, 19.10.2020, lk 22).

⁽³²⁾ Nõukogu 15. oktoobri 2021. aasta otsus (EL) 2021/1868 liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (ELT L 379, 26.10.2021, lk 1).

⁽³³⁾ Komisjoni 1. juuli 2020. aasta teatis jätkusuutlikku konkurentsivõimet, sotsiaalset õiglust ja vastupanuvõimet toetava Euroopa oskuste tegevuskava kohta.

⁽³⁴⁾ Komisjoni 5. mai 2021. aasta teatis „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“.

⁽³⁵⁾ Nõukogu 24. novembri 2020. aasta soovitus 2020/C 417/01 jätkusuutlikku konkurentsivõimet, sotsiaalset õiglust ja vastupanuvõimet toetava kutsehariduse ja -õppe kohta (ELT C 417, 2.12.2020, lk 1).

⁽³⁶⁾ Nõukogu 16. juuni 2022 soovitus, milles käsitletakse Euroopa lähenemisi elukestvat õpet ja tööalast konkurentsivõimet toetavatele mikro kvalifikatsioonitunnistustele (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 10.).

- (20) Rohepöördest tulenevaid erivajadusi silmas pidades tuleks maksu- ja hüvitissüsteemide ning sotsiaalkaitsesüsteemide ülesehitus läbi vaadata, võttes arvesse ka põhimõtet „saastaja maksab“ ja vajadust, et kaasnevate poliitikameetmetega ei kehtestataks fossiilkütuste tarbimise toetusi, ei pandaks tarbijaid sõltuma teatavast konkreetsest tehnoloogiast ega vähendataks stiimuleid hoonete renoveerimiseks ja soojusenergiastüsteemide asendamiseks ning üldiste energiatõhususmeetmete võtmiseks. Kõige haavatavamaid leibkondi ja rohepöördest enim mõjutatud töötajaid saab toetada eri poliitikameetmeid kombineerides. Sõltuvalt riigi eripärast ja konkreetsest olukorrast võib see hõlmata näiteks maksukoormuse nihutamist tööjõult kliima- ja keskkonnanäesmärkide täitmisele, nagu on kavandatud energia maksustamise direktiivi muutmise ettepanekus,⁽³⁷⁾ töötuskindlustusskeemide läbivaatamist ja/või vajaduse korral ajutist ja sihipärast otsest sissetulekutoetust. Rohepöördega seoses võib läbi vaadata ja vajaduse korral kohandada sotsiaalkaitse süsteeme, sealhulgas sotsiaalse kaasamise poliitika, eelkõige selleks, et tagada inimestele kindlus sissetuleku suhtes, ennekoike töökoha vahetamise käigus, ning pakkuda eelkõige enim mõjutatud territooriumidel (näiteks maapiirkondades ja äärealadel, nt äärepoolseimates piirkondades) sobiva sotsiaalse taristu kaudu piisavaid sotsiaal-, tervishoiu- ja hooldusteenuseid, et vältida sotsiaalset tõrjutust ja tegeleda terviseriskidega. Laste sotsiaalse tõrjutuse ennetamiseks ja sellega võitlemiseks võib lastele mõeldud sotsiaaltaristusse investeerimise eesmärk olla tagada abivajavate laste juurdepääs põhiteenustele, nagu on esitatud nõukogu soovitus (EL) 2021/1004⁽³⁸⁾.
- (21) Selleks et suurendada kaasaval viisil füüsilist ja rahalist vastupanuvõimet kliimamuutuste pöördumatu mõju suhtes, tuleb edendada riskiteadlikkust, riskide vähendamist ja riskide ülekandmise lahendusi, eelkõige parandades kindlustuslahenduste kättesaadavust ning investeerides katastroofohtude juhtimisse ja nendega kohanemisse, et vähendada kliimamuutuste füüsilist mõju, kahandades seeläbi kahjusid ja kliimamuutustest põhjustatud majandusliku kahju kindlustamata osa, pidades silmas mikro-, väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ning maapiirkondi ja äärealasid, näiteks äärepoolseimaid piirkondi ja saari. Et kliimaga seotud vapustusi paremini ennetada, nendeks valmistuda ja neile reageerida, tuleks katastroofohtude juhtimist, sealhulgas elanikkonnakaitse süsteeme liikmesriikide ja liidu tasandil tugevdada.
- (22) Igaühel on õigus pääseda juurde kvaliteetsetele esmatähtsatele teenustele, sealhulgas energiavarustusele, transpordile, veele, kanalisatsioonile, finantsteenustele ja digitaalsele sidele, ning sellistele teenustele võrdse juurdepääsu saamiseks tuleks pakkuda toetust neile, kes seda vajavad⁽³⁹⁾. Lisaks tuleks abivajajatele tagada ka juurdepääs kvaliteetsele sotsiaaleluruumile või eluasemetoetusele⁽⁴⁰⁾. Väikese ja keskmise sissetulekuga leibkonnad, haavatavad tarbijad, sealhulgas lõppkasutajad, energiaostuvõimetusega kokku puutuvad või selle ohus olevad inimesed ning sotsiaaleluruumides elavad inimesed võivad saada ka kasu energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamisest. Lisaks energiatarbijate kaitsmisele ja võimendamisele on vaja erimeetmeid, et hoida ära ja kõrvaldada energiaostuvõimetuse algpõhjused, eelkõige edendades investeeringuid, millega parandatakse energiatõhusust ennekoike sotsiaalelamusektoris. Energiatõhususe direktiivis⁽⁴¹⁾ ja hoonete energiatõhususe direktiivis⁽⁴²⁾ esitatud ajakohastuse eesmärk on käsitleda ka peamisi mittemajanduslikke renoveerimistakistusi, nagu huvide lahknemine muu hulgas omanike ja üürnike vahel ning mitme omanikuga hooned. Sellega seoses tuleks pöörata erilist tähelepanu naistele ja konkreetsetele rühmadele, keda energiaostuvõimetus võib rohkem mõjutada, näiteks puuetega inimesed, üksikvanemad, eakad, lapsed ning rassi- või rahvusvähemustesse kuuluvad inimesed.

Olemasolevaid ja tekkivaid liikuvusega seotud väljakutseid saab lahendada toetusmeetmete ja vajaliku taristu, näiteks ühistranspordi arendamise abil. Kestliku liikuvuse ja eri transpordiliikide, sealhulgas era- ja ühistranspordi taskukohasus, ligipääsetavus ja ohutus on keskse tähtsusega selle tagamisel, et kõik osalevad rohepöördes ja saavad sellest kasu. Sellega seoses on väga oluline linnaline liikumiskeskond, nagu on kajastatud ka komisjoni 14. detsembril 2021. aasta teatises „Uus ELi linnalise liikumiskeskonna raamistik“.

⁽³⁷⁾ Nõukogu direktiivi ettepanekus, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud), COM(2021) 563 final, nähakse ette selline maksustamise muutus energiatoodete ja elektrienergia puhul, mis aitavad saavutada kliima- ja keskkonnanäesmärgi.

⁽³⁸⁾ Nõukogu 14. juuni 2021. aasta soovitus (EL) 2021/1004, millega luuakse Euroopa lastegarantii (ELT L 223, 22.6.2021, lk 14).

⁽³⁹⁾ Euroopa sotsiaalõiguste sammas, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid pidulikult välja 17. novembril 2017 (20. põhimõte).

⁽⁴⁰⁾ Euroopa sotsiaalõiguste sammas, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid pidulikult välja 17. novembril 2017 (19.a põhimõte).

⁽⁴¹⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse energiatõhusust (uuesti sõnastatud) (COM(2021) 558 final).

⁽⁴²⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2021) 802 final).

- (23) Poliitikameetmeid peaks toetama õiglast üleminekut käsitlev kogu ühiskonda hõlmav lähenemisviis, mis tugineb poliitikakujundamise koordineerimisele ning suuremale tegevussuutlikkusele kõigil tasanditel ja kõigis asjaomastes poliitikavaldkondades, mis annaks ka aktiivse rolli piirkondlikele ja kohalikele ametiasutustele. See lähenemisviis peaks samuti põhinema sotsiaalpartnerite kaasamisel kõigil tasanditel ja etappides ning samuti kodanikuühiskonna ja sidusrühmade tegelikul ja mõjusal osalemisel. Selline koordineerimine ja kaasamine võiks tagada, et Euroopa roheline kokkuleppe õigluse ja solidaarsuse põhimõtted on algusest peale lõimitud poliitika kujundamisse, rakendamisse ja seiresse, luues aluse ulatuslikuks ja pikaajaliseks toetuseks rohepöõret edendavale kaasavale poliitikale.
- (24) Õiglast ja kaasavat üleminekut tagava usaldusväärse sotsiaal- ja tööturupoliitika kehtestamisel on määrava tähtsusega tugev tõendusbaas. Seda hõlbustab hinnangute koostamist ja nende võrreldavust mõistete, kontseptsioonide, liigituste ja meetodite järkjärguline ühtlustamine ja järjepidevus, mis põhineb eelkõige komisjoni soovitusel (EL) 2020/1563⁽⁴³⁾. Edasised teadus- ja innovatsioonimeetmed saavad aidata luua teadusbaasi, mis võib olla poliitika ja avaliku arutelu sisendiks. Mõttevahetused mitmekesise üldsuse ja peamiste sidusrühmadega, näiteks hindamiste, analüüside ja seire tulemuste üle, võivad omakorda aidata kaasa poliitika kujundamisele ja isevastutusele.
- (25) Sobivaid üksikasjalikke ja kvaliteetseid, sooliselt jaotatud andmeid ja näitajaid on vaja eelkõige selleks, et hinnata kliimamuutuste poliitika sotsiaalset ja jaotuslikku ning tööõhvele avalduvat mõju. Sellised andmed ja näitajad ei ole praegu täies mahus kättesaadavad. Näiteks samal ajal kui energiaostuvõimetuse mõõtmisel on tehtud mõningaid edusamme, võiks liikuvusvaesust kajastavaid näitajaid töötada välja kooskõlas riiklike oludega. Seiret ja hindamist saab tugevdada mitme meetme abil, milles keskendutakse näitajatele, tulemustabelitele, samuti väikesemahulistele katseprojektidele ja poliitikameetmete katsetamisele. Nendes meetmetes tuleks lähtuda olemasolevatest tulemustabelitest, nagu sotsiaalvaldkonna tulemustabel ja Euroopa roheline kokkuleppe tulemustabel, mis sisaldavad õiglase ülemineku poliitika konkreetsete aspektide kohta asjakohast teavet.
- (26) Rohepöörde suure investeeringuvajaduse tõttu on eriti oluline avaliku ja erasektori rahaliste vahendite optimaalne ja tõhus kasutamine ning kõigi kättesaadavate ressursside kaasamine ja tulemuslik kasutuselevõtt. Liidu tasandil toetatakse asjakohaseid meetmeid liidu eelarvest ja taasterahastust „NextGenerationEU“. Neid rakendatakse taaste- ja vastupidavusrahastu, õiglase ülemineku mehhanismi, sealhulgas õiglase ülemineku fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+ (ESF+), Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Ühtekuuluvusfondi, ühtekuuluvust ja Euroopa territooriume toetava taasteabi (REACT-EU), programmi „Erasmus+“, Globaliseerimisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF), programmi „Life“, programmi „Euroopa horisont“, moderniseerimisfondi ja innovatsioonifondi⁽⁴⁴⁾ ja ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) fondide raames. Lisaks toetab komisjon liikmesriike tehnilise toe instrumendi kaudu, pakkudes vajadustele kohandatud tehnilist oskusteavet, et aidata kavandada ja rakendada reforme, sealhulgas selliseid, millega edendatakse õiglast üleminekut süsinikuneutraalsusele.
- (27) Euroopa poolaasta on liidu majandus- ja tööõhvepoliitika koordineerimise raamistik. Euroopa poolaasta jätkab seda rolli majanduse taastamise etapis ning digi- ja rohepöörde edendamisel, mis põhineb konkurentsivõimelise kestlikkuse neljal mõõtmel, toetades kestliku arengu eesmärkide saavutamist. Komisjon jälgib Euroopa poolaasta raames sotsiaal-majanduslikke tulemusi ja tagajärgi tähelepanelikult ning esitab vajaduse korral sihipärased riigipõhised soovitused, millega tagatakse, et kedagi ei jäeta kõrvale. Prioriteediks on vastastikune täiendus taaste- ja vastupidavusrahastu raames toetatavate meetmetega. Seepärast jälgitakse käesoleva soovitusel järgimist vajaduse korral Euroopa poolaasta raames, sealhulgas asjaomastes komiteedes, nende vastavates pädevusvaldkondades, tuginedes asjakohastele hindamistele, poliitika mõju hinnangutele ja käesolevas soovitusel antud suuniste täitmise seisule. Jälgimise korraldus ei tekita tarbetut halduskoormust liikmesriikidele.

⁽⁴³⁾ Komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta soovitus (EL) 2020/1563, mis käsitleb energiaostuvõimetust (ELT L 357, 27.10.2020, lk 35).

⁽⁴⁴⁾ Väljaspool liidu eelarvet ja taasterahastust „NextGenerationEU“.

- (28) Oma riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastatud versioonide kavandites ja lõplikes ajakohastatud versioonides, mis esitatakse kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 14, vastavalt 2023. ja 2024. aastal, peaksid liikmesriigid lähtuma käesolevast soovituselt, et kaaluda tööhõivealase, sotsiaalse ja jaotusliku mõju hinnangute ning õiglase ülemineku aspektide arvessevõtmist energialiidu viies mõotmes ning veelgi tõhustada nimetatud mõjudega tegelemiseks võetavaid poliitikameetmeid, pöörates erilist tähelepanu energiaostuvõimetusele.
- (29) Käesoleva soovituselt täitmise jälgimiseks võib kasutada ka tõendeid, mis on kättesaadavad näiteks Euroopa poolaasta raames kehtestatud mitmepoolse järelevalve protsesside kontekstis. Nõukogu ja komisjon võivad Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 150 ja 160 kohaselt taotleda vastavalt tööhõivekomiteelt ja sotsiaalkaitsekomiteelt ja koostöös muude asjaomaste komiteedega, eelkõige majanduspoliitika komiteega, et viimased analüüsiks oma pädevusvaldkonnas käesoleva soovituselt täitmist, tuginedes komisjoni asjakohastele aruannetele ja muudele mitmepoolse järelevalve vahenditele. Ka seda arvesse võttes töötab komisjon selle nimel, et parandada sooliselt jaotatud andmete kättesaadavust ning ajakohastada ja kasutada olemasolevaid raamistikke ja meetodilisi suuniseid, muu hulgas neid, mis on mõeldud energiaostuvõimetuse, liikuvusvaesuse ja keskkonnaalase ebavõrdsuse mõõtmiseks ning poliitikameetmete tulemuslikkuse ja tegeliku mõju hindamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

EESMÄRK

- 1) Käesoleva soovituselt eesmärk on kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetega tagada, et liidu üleminek 2050. aastaks kliimanetraalsele ja keskkonnasäästlikule majandusele toimub õiglaselt ja selles ei jäeta kedagi kõrvale.
- 2) Selleks kutsutakse liikmesriike üles võtma vastu ja viima ellu, vajaduse korral tihedas koostöös sotsiaalpartneritega, tööhõive- ja sotsiaalaspekte käsitlevad terviklikud ning sidusad poliitikameetmete paketid, et edendada õiglast üleminekut kõigis poliitikavaldkondades, eelkõige kliima-, energia- ja keskkonnapolitikas, ning kasutada optimaalselt ära avaliku ja erasektori rahalisi vahendeid.

MÕISTED

- 3) Käesolevas soovituselt kasutatakse järgmisi mõisteid.
 - a) „Rohepöore“ – liidu majanduse ja ühiskonna üleminek kliima- ja keskkonnaeesmärkide saavutamisele peamiselt poliitikameetmete ja investeeringute abil kooskõlas Euroopa kliimamäärusega, milles on sätestatud kohustus saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus, ning Euroopa rohelise kokkuleppe ja rahvusvaheliste kohustustega, sealhulgas Pariisi kokkuleppega, muude mitmepoolsete keskkonnalepingutega ja kestliku arengu eesmärkidega.
 - b) „Kliima- ja keskkonnaeesmärgid“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2020/852⁽⁴⁵⁾ sätestatud kuus eesmärki, nimelt: kliimamuutuste leevendamine; kliimamuutustega kohanemine; vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse; üleminek ringmajandusele; saastuse vältimine ja tõrje; ning elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.
 - c) „Rohepöördest enim mõjutatud inimesed ja leibkonnad“ – sellised inimesed ja leibkonnad, kelle tegelikud võimalused kvaliteetseks tööhõiveks, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemiseks, ja/või hariduse ja koolituse saamiseks ja/või inimväärseks elatusasemeks ja esmatahtsate teenuste tarbimiseks on rohepöörde otsese või kaudse tagajärjena märkimisväärselt piiratud või on oht, et need muutuvad märkimisväärselt piiratuks.

⁽⁴⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määruses (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13) (taksonoomiamäärus), on sätestatud keskkonnasäästlike majandustegevusalade ühtne klassifitseerimissüsteem.

- d) „Haavatavas olukorras olevad inimesed ja leibkonnad“ – sellised inimesed ja leibkonnad, kes rohepöördest olenemata on olukorras või võivad sattuda olukorda, kus võimalused kvaliteetseks tööhõiveks, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemiseks, ja/või hariduse ja koolituse saamiseks ja/või inimväärseks elatustasemeks ja esmatähtsate teenuste tarbimiseks on piiratud, mistõttu nende suutlikkus kohaneda rohepöörde tagajärgedega on väike.
- e) „Mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad“ – ettevõtjad, kellel on vähem kui 250 töötajat, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad, ja/või kelle aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilanss ei ületa 43 miljonit eurot, arvatuna vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 I lisa artiklitele 3–6 ⁽⁴⁶⁾.
- f) „Energiaostuvõimetus“ – kodumajapidamise puudulik juurdepääs põhilistele energiateenustele, mis on aluseks inimväärsele elatustasemele ja tervisele, sealhulgas piisavale soojusele, jahutusele, valgustusele ja seadmete kasutamiseks vajalikule energiale asjaomase riigi kontekstis, olemasoleva sotsiaalpoliitika ja muude asjakohaste poliitikameetmete korral ⁽⁴⁷⁾; käesolevas soovitusel kasutatakse energiaostuvõimetus mõistet, välja arvatud siis, kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/27/EL, ⁽⁴⁸⁾ mida võidakse komisjoni 14. juuli 2021. aasta ettepaneku ⁽⁴⁹⁾ tulemusena muuta või asendada, sisaldab selle mõiste teistsugust määratlust, millisel juhul kohaldatakse käesolevas soovitusel seda määratlust.
- g) „Esmatähtsad teenused“ – kvaliteetsed teenused, mis hõlmavad veevarustust, kanalisatsiooni, energia tarnimist, transporti ja liikuvust, finantsteenuseid ja digitaalset sidet; Euroopa sotsiaalõiguste samba 20. põhimõtte kohaselt tuleks pakkuda neile, kes seda vajavad, sellistele teenustele juurdepääsu saamiseks toetust koos kulude kokkuhoiu võimalusega, sealhulgas korduskasutamise, parandamise, annetamise ja jagamisteenuste kaudu.
- h) „Poliitikameetmete pakett“ – poliitikameetmete terviklik ja sidus pakett, milles tööhõive-, oskuste ja sotsiaalpoliitika ning kliima-, energia-, transpordi-, keskkonna- ja muu rohepöõret käsitlev poliitika on omavahel lõimitud hästi koordineeritud sektoriülese lähenemisviisi kaudu ning ühe või mitme riikliku strateegia ja/või tegevuskava põhjal ning mis saavad kasu koordineerimis- ja juhtimismehhanismidest liidu ja riiklikul tasandil, kui see on asjakohane.

POLIITIKAMEETMETE PAKETID ÕIGLASE ROHEPÖÖRDE TAGAMISEKS

- 4) Selleks et toetada aktiivselt kvaliteetset tööhõivet, millega tagada õiglane üleminek, ning järgida soovitus (EL) 2021/402 toimivate tööhõive aktiivse toetamise meetmete kohta, innustatakse liikmesriike kaaluma tihedas koostöös sotsiaalpartneritega järgmisi meetmeid, millega toetada rohepöördest enim mõjutatud inimesi ja eelkõige neid, kes on vähekaitsitud olukorras, ning vajaduse korral aidata neil tööhõive või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise kaudu üle minna sellisele majandustegevusele, mis aitab saavutada kliima- ja keskkonnaeesmärke:
- a) tõhusalt toetada juurdepääsu kvaliteetsele tööhõivele ja selline tööhõive säilitada, eelkõige tööhõiveteenuste kaudu, sealhulgas vastavalt vajadustele pakutava abi ning õppekursuste kaudu, mis hõlmavad asjakohasel juhul ka rohelisi kutseoskusi ja digioskusi; kaaluda ka hästi kavandatud, sihipäraste ja tähtjaliste tööhõiveprogrammide kasutamist, mis võimaldavad koolituste abil valmistada programmist abi saajaid, eelkõige alaesindatud rühmadest pärit isikuid ja haavatavas olukorras olevaid isikuid ette jätkuvaks osalemiseks tööturul;

⁽⁴⁶⁾ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnustatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

⁽⁴⁷⁾ Kuigi haavatavate tarbijate mõiste on jäetud liikmesriikide määratleda, hõlmab see leibkondi, kes ei suuda oma kodu piisavalt kütta või jahutada ja/või kellel on kommunaalmaksete võlgnevused, kooskõlas komisjoni soovitusel, mis käsitleb energiaostuvõimetus (C/2020/9600 final) (ELT L 357, 27.10.2020, lk 35).

⁽⁴⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnustatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

⁽⁴⁹⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse energiatõhusust (uuesti sõnastatud) (COM(2021) 558 final).

- b) kasutada sihipäraseid ja hästi kavandatud värbamis- ja töövahetusstiimuleid, sealhulgas kaaludes palga- ja värbamistoetuste ning sotsiaalkindlustusmaksetega seotud stiimulite asjakohast kasutamist, et toetada tööturustaatuste vahelist liikumist sektorite vahel ja tööjõu liikuvust piirkondade ja riikide vahel, pidades silmas rohepöörde võimalusi ja probleeme;
- c) edendada ettevõtlust, sealhulgas sotsiaalseid ettevõtteid ja kõiki muid sotsiaalmajandussektori üksusi, ⁽⁵⁰⁾ eelkõige piirkondades, kus üleminek tekitab väljakutseid, ning vajaduse korral sektorites, mis aitavad kaasa kliima- ja keskkonnanäidete, näiteks ringmajanduse saavutamisele, pöörates erilist tähelepanu naisettevõttele; toetuse pakkumisel tuleks finantsmeetmed, sealhulgas toetused, laenu- või omakapital, kombineerida mitterahaliste meetmetega, nagu koolitus- ja nõustamisteenused, pöörates erilist tähelepanu teadlikkuse suurendamise tegevustele, mida on kohandatud ettevõtte elutsükli igale etapile; toetus peaks olema kaasav ning kättesaadav alaesindatud ja ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele;
- d) pakkuda stiimuleid kvaliteetsete töökohtade loomiseks, eelkõige rohepöördest enim mõjutatud territooriumidel ja vajaduse korral sektorites, mis aitavad kaasa kliima- ja keskkonnanäidete, näiteks ringmajanduse saavutamisele, hõlbustades mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, eelkõige kliima- ja keskkonnanäidete saavutamisele aitavate ettevõtjate juurdepääsu rahastamisele ja turgudele, et edendada konkurentsivõimet, innovatsiooni ja kvaliteetset tööhõivet kogu ühtsel turul, sealhulgas riigi ja kohaliku tasandi jaoks strateegiliselt olulistel sektorites ja ökosüsteemides;
- e) analüüsida rohepöörde mõju töötervishoiule ja tööohutusele ning vastavalt edendada meetmeid uute riskide ning olemasolevate riskide võimaliku süvenemise käsitlemiseks, võttes arvesse komisjoni 28. juuni 2021. aasta teatist „ELi töötervishoiu ja tööohutuse strateegiline raamistik aastateks 2021–2027“;
- f) tagada töötingimusi, eelkõige töötervishoidu ja tööohutust, töökorraldust ja töötajate kaasamist käsitlevate kehtivate normide rakendamine ja täitmine, et kaitsta ülemineku käigus õiglasi töötingimusi ja töökohtade kvaliteeti, sealhulgas nendel majandustegevusaladel, mis aitavad saavutada kliima- ja keskkonnanäidete;
- g) edendada sotsiaalselt vastutustundlike riigihanketavade ⁽⁵¹⁾ kasutamist, muu hulgas sotsiaalsete hindamiskriteeriumide kaudu, millega luuakse võimalusi rohepöördest enim mõjutatud inimestele, ning toetades samal ajal keskkonnaga arvestavate hindamiskriteeriumide kasutamist;
- h) näha ette kõigi tasandite töötajate ja nende esindajate täielik ja sisuline kaasamine, sealhulgas teavitamine ja nendega konsulteerimine, muutusteks valmistumise ja restruktureerimisprotsesside, sealhulgas rohepöördega seotud restruktureerimise juhtimise koostöös komisjoni 13. detsembri 2013. aasta teatisega „Muutusteks ja restruktureerimiseks valmisolekut käsitlev ELi kvaliteediraamistik“.
- 5) Selleks et tagada inimestele võrdne juurdepääs kvaliteetsele, taskukohasele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestvatele õppele ning võrdsed võimalused, samuti eesmärgiga tugevdada soolist võrdõiguslikkust, julgustatakse liikmesriike kaaluma järgmisi meetmeid, mida tuleks rakendada tihedas koostöös sotsiaalpartneritega, austades nende iseseisvust, ja millega toetatakse eelkõige rohepöördest enim mõjutatud inimesi ja leibkondi ning ennekõike neid, kes on haavatavas olukorras:
- a) lõimida rohepöörde tööhõive- ja sotsiaalaspektid, sealhulgas võimalik tööjõupuudus Euroopa oskuste tegevuskava asjakohaste, oskustega seotud väljakutseid lahendavate riiklike strateegiate väljatöötamise ja rakendamise ning toetada sidusrühmade partnerluste loomist ja juhtimist, muu hulgas oskuste pakti raames, tagades eelkõige, et kliima- ja keskkonnanäidete saavutamisele aitavate tööstusökosüsteemide jaoks ühiselt loodud üleminekujuhiste keskmes on oskused;

⁽⁵⁰⁾ Komisjoni 9. detsembri 2021. aasta teatis „Inimeste hüvanguks toimiva majanduse kujundamine: sotsiaalmajanduse tegevuskava“.

⁽⁵¹⁾ Koostöös Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiviga (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70) ning komisjoni teatisega „Sotsiaalne ostmine – juhend sotsiaalsete kaalutluste arvestamiseks riigihankes (teine väljaanne)“ (ELT C 237, 18.6.2021, lk 1).

- b) arendada ajakohast tööturu ja oskuste prognoosimist ja tulevikusuundade analüüsimist, et teha kindlaks ja prognoosida, milliseid kutsepõhiseid ja valdkonnaüleseid oskusi on vaja; tugineda olemasolevatele töövahenditele ja algatustele, sealhulgas sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmade eksperditeadmistele ja nendega tehtavale koostööle. Kaaluda hariduse ja koolituse õppekavade kohandamist kooskõlas riiklike ja piirkondlike oludega rohepöörde vajadustega ning pakkuda vastavalt kooli- ja karjäärinõustamist;
- c) pakkuda kvaliteetsed, kättesaadavat, taskukohase hinnaga ja kaasavat formaalharidust ja -õpet, sealhulgas kutseharidust ja -õpet, mis annab õppijatele rohepöörde jaoks vajalikud oskused ja pädevused. Vajaduse korral tuleks kaaluda ja edendada õppekavade ning haridus- ja koolitusprogrammide lahutamatu osana kestlikkusealast haridust, sealhulgas loodusteadused, tehnoloogia, inseneriteadus ja matemaatika (STEM), mitut eriala hõlmavad lähenemisviisid ja digioskused; võtta erimeetmeid, et meelitada ligi puuetega inimesi, naisi, madala kvalifikatsiooniga inimesi ja teisi praegu asjaomastel kutsealadel alaesindatud rühmi ning edendada nende karjääri;
- d) võtta kasutusele või muuta tõhusamaks kavad, millega toetatakse tugeva koolituskomponendiga õpipõisiõpet ja võimalusel tasustatud kvaliteetsed praktikad ning töövarjuna tegutsemise kavasid, millel on tugev koolituselement, eelkõige mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, sealhulgas kliima- ja keskkonnanäesmärke saavutada aitavate ettevõtjate juures ning sektorites, kus napib oskusi, näiteks ehitus- ja IKT-sektoris. Selliseid kavu tuleks riiklikult ja piirkondlikult seirata ja hinnata ning need peaksid kaitsma töökohtade kvaliteeti, võttes arvesse nõukogu soovitusi 2018/C 153/01 ⁽⁵²⁾ ning 2014/C 88/01 ⁽⁵³⁾;
- e) kooskõlas rohepöördest tingitud täiendus- ja ümberõppevajadustega suurendada täiskasvanute osalemist koolituses kogu tööelu jooksul, tagades toetused koolituseks töökohal, töövahetusteks ja valdkonnaüleste oskuste edendamiseks, eelkõige selleks, et hõlbustada suundumist sektoritesse ja majandustegevusaladele, mis peaksid eeldatavasti laienema; suurendada inimeste võimalust leida enda vajadustele kohandatud koolitusi, muu hulgas rohepöördeks vajalike oskuste omandamiseks tagatud kvaliteediga lühikursusi; pakkuda sel eesmärgil juurdepääsu tasustatud õppepuhkusele ja karjäärinõustamisele, samuti võimalust luua isiklikud õppekontod, võttes arvesse nõukogu soovitusi 16. juuni 2022, ⁽⁵⁴⁾ ja toetada tagatud kvaliteediga ja laialdaselt tunnustatud lühikursusi, võttes arvesse soovitusi 16. juuni 2022 ⁽⁵⁵⁾.
- 6) Selleks et maksu- ja hüvitissüsteemid ning sotsiaalkaitsesüsteemid, sealhulgas sotsiaalse kaasamise poliitikad oleksid rohepöörde kontekstis jätkuvalt õiglased ning võttes vajaduse korral arvesse nõukogu soovitusi 2019/C 387/01, ⁽⁵⁶⁾ innustatakse liikmesriike kaaluma rohepöördest enim mõjutatud inimeste ja leibkondade, ennekõike haavatavas olukorras olevate inimeste ja leibkondade toetamiseks järgmiste meetmete võtmist, eesmärgiga toetada tööturustaatuste vahelist liikumist, sealhulgas suundumist kliima- ja keskkonnanäesmärke saavutada aitavatele majandustegevusaladele, hoida ära ja leevendada energiaostuvõimetust ja liikuvusvaesust vastavalt riiklikele oludele ning vähendada poliitikameetmete pärssivat mõju:
- a) kliimanetraalsusele üleminekust tulenevaid probleeme silmas pidades hinnata ja vajaduse korral kohandada maksusüsteeme, eelkõige nihutades maksukoormuse tööjõult muudele kliima- ja keskkonnanäesmärke saavutada aitavatele allikatele ning vähendades nende allikate põhjal väikese ja keskmise sissetulekuga rühmade maksukiilu, ennetades ja leevendades pärssivat mõju, säilitades otsese maksustamise progressiivse olemuse ning tagades piisavate sotsiaalkaitse- ja investeerimismeetmete (eelkõige nende, mis aitavad kaasa rohepöördele) rahastamise;

⁽⁵²⁾ Nõukogu 15. märtsi 2018. aasta soovitus 2018/C 153/01 kvaliteetse ja tõhusa õpipõisiõppe Euroopa raamistiku kohta (ELT C 153, 2.5.2018, lk 1).

⁽⁵³⁾ Nõukogu 10. märtsi 2014. aasta soovitus 2014/C 88/01 praktika kvaliteediraamistiku kohta (ELT C 88, 27.3.2014, lk 1).

⁽⁵⁴⁾ Nõukogu 16. juuni 2022 soovitus, mis käsitleb isiklike õppekontosid (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 26.).

⁽⁵⁵⁾ Nõukogu 16. juuni 2022 soovitus, milles käsitletakse Euroopa lähenemisviisi elukestvate õpet ja tööalast konkurentsivõimet toetavatele mikrokvalifikatsioonitunnistustele (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 10.).

⁽⁵⁶⁾ Nõukogu 8. novembri 2019. aasta soovitus 2019/C 387/01, milles käsitletakse töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate juurdepääsu sotsiaalkaitsele (ELT C 387, 15.11.2019, lk 1).

- b) rohepöördest tulenevaid tööhõive-, sotsiaal- ja tervisealaseid väljakutseid silmas pidades vaadata läbi ja vajaduse korral kohandada sotsiaalkaitsesüsteeme, sealhulgas sotsiaalse kaasamise poliitikat; sel eesmärgil mõelda, kuidas kõige paremini tagada piisav kindlus sissetuleku suhtes, sealhulgas uuenduslike töökohavahetuskavade, töötushüvitiste ja miinimumsissetuleku süsteemide kaudu, ning kohandada seda rohepöördest tulenevatele vajadustele; tagada ka hea kvaliteediga, taskukohaste ja kättesaadavate sotsiaal-, tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse teenuste pakkumine ja jätkusuutlik rahastamine, eriti rohepöördest enim mõjutatud inimeste ja leibkondade heaks, investeerides eelkõige lastehoiu, pikaajalise hoolduse ja tervishoiuga seotud sotsiaaltaristusse;
- c) näha vajaduse korral eelkõige haavatavas olukorras olevatele inimestele ja leibkondadele ette sihipärane ja ajaliselt piiratud otsene sissetulekutoetus, mis täiendaks punktis 7a kirjeldatud meetmeid nende elluviimise ajal ja mille eesmärk oleks leevendada sissetuleku ja hindade ebasoodsaid arengusuundi ning mis oleks seotud ka paremate stiimulitega kliima- ja keskkonnaeesmärkide kiireks saavutamiseks, säilitades samal ajal rohepööret toetavad hinnasignaalid; sel eesmärgil tagada nende meetmete jaoks piisavate rahaliste vahendite kättesaadavus, sealhulgas parandades avaliku sektori kulutuste kvaliteeti, kasutades optimaalselt ära asjakohaseid liidu fonde ning kasutades energia- ja keskkonnamaksudest ning muu hulgas ELi HKSist saadud eelarvevahendeid;
- d) parandada leibkondade ja ettevõtjate, eriti mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskiteadlikkust, riskide vähendamist ja riskide ülekandmise võimalusi, tagades eelkõige haavatavas olukorras olevate inimeste ja leibkondade jaoks kättesaadavad ja taskukohased kindlustuslahendused.
- 7) Selleks et tagada rohepöördest enim mõjutatud inimestele ja leibkondadele, ennekõike haavatavas olukorras olevatele ning piirkondades, kus üleminek tekitab probleeme, elavatele inimestele ja leibkondadele juurdepääs taskukohastele esmatähtsatele teenustele ja eluasemetele, julgustatakse liikmesriike kaaluma järgmisi meetmeid:
- a) anda avaliku ja erasektori rahalist toetust ning pakkuda stiimuleid taastuvatesse energiaallikatesse ja energiatõhususse erainvesteeringute tegemiseks ning täiendada seda tarbijate nõustamisega, et nad saaksid oma energiaarvete vähendamiseks energiakasutust paremini juhtida ja energia säästmise kohta teadlikke otsuseid teha, keskendudes eelkõige vähekaitsitud olukorras olevatele leibkondadele ja kogukondadele; sel eesmärgil tagada nende meetmete jaoks piisavate rahaliste vahendite kättesaadavus, sealhulgas parandades avaliku sektori kulutuste kvaliteeti, kasutades optimaalselt ära asjakohaseid liidu fonde ning kasutades energia- ja keskkonnamaksudest ning muu hulgas ELi HKS tuludest saadud eelarvevahendeid;
- b) hoida ära ja leevendada energiaostuvõimetust, edendades ja rakendades energiatõhususe parandamise meetmeid, sealhulgas avaliku ja erasektori investeeringuid eluruumidesse, eesmärgiga hoogustada hoonete renoveerimist, kaasa arvatud sotsiaalelamusektoris⁽⁵⁷⁾; pakkuda sel eesmärgil hästi kavandatud stiimuleid, toetusi ja laene ning anda vajalikku nõu, kaasa arvatud mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, pöörates samal ajal tähelepanu eelkõige omanike ja üürnike eri huvidele ning ennekõike haavatavas olukorras olevate leibkondade eluasemekulude muutumisele;
- c) võimestada energiatarbijaid, sealhulgas haavatavas olukorras olevaid leibkondi, arendades edasi individuaalsete taastuvenergiakokkulepete alusel oma tarbeks tootmist ja muid kodanike ja taastuvenergiakogukondade kaudu pakutavaid teenuseid,⁽⁵⁸⁾ ning täiendada seda teadmisi suurendavate meetmete ja kampaaniatega, pöörates erilist tähelepanu haavatavas olukorras olevatele inimestele ja maapiirkondades ning äärealadel, sealhulgas äärepoolseimates piirkondades, ja saartel elavatele tarbijatele;

⁽⁵⁷⁾ Kooskõlas komisjoni 18. veebruari 2022. aasta teatisega „Kliima-, keskkonnakaitse- ja energiaalase riigiabi suunised alates aastast 2022“, kui see on kohaldatav.

⁽⁵⁸⁾ „Kodanike energiakogukond“ nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/944 (elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL) artikli 2 punktis 11 (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125).

- d) hoida ära ja kõrvaldada haavatavas olukorras olevate leibkondade, eelkõige äärealadel, maapiirkondades ja vaesemates piirkondades, sealhulgas äärepoolseimates piirkondades ja saartel, ning linnades elavate leibkondade liikuvus- ja transpordiprobleeme ning -takistusi, võttes selleks asjakohaseid poliitika- ja toetusmeetmeid ning arendades vajalikku taristut, et parandada esmatähtsaid ühendusi, millega võimaldatakse juurdepääsu haridusele, koolitusele, tervishoiule, kvaliteetsele tööhõivele ning osalemist ühiskonnas; tagada vähese heitega ühistranspordi kättesaadavus, sealhulgas sagedased sõidugraafikud, ning vajaduse korral edendada kestlike eraliikuvuslahenduste ⁽⁵⁹⁾ kasutuselevõttu, keskendudes taskukohasuse, ligipääsetavuse ja ohutuse tagamisele;
- e) hõlbustada eelkõige haavatavas olukorras olevate inimeste ja leibkondade ning eeskätt laste puhul kestlikku tarbimist, sealhulgas toidu tarbimist, ning edendada kulude kokkuhoiu võimalusi, mida pakub ringmajandus; sel eesmärgil näha ette tulemuslikud stiimulid ja vahendid, näiteks sotsiaalse innovatsiooni meetmed ja kohalikud algatused, toetada korduskasutamist, parandamist, ringlussevõttu, annetamist ja jagamisteenuseid, muu hulgas sotsiaalmajanduse üksuste kaudu, ning kõigil haridus- ja koolitustasemel ning igasuguse hariduse ja koolituse liikide puhul edendada igas vanuses õppijate keskkonnasäästlikkuse alast haridust ja teadlikkust.

ÕIGLAST ROHEPÖÖRET TOETAVATE POLIITIKAMEETMETE VALDKONDADEVAHELISED ELEMENDID

- 8) Selleks et edendada rohepööret kaasaval ja demokraatlikul viisil, lõimides õiglase ülemineku eesmärgid algusest peale poliitika kujundamisse kõigil tasanditel ning tagades, et õiglase ülemineku poliitikat rakendatakse kogu ühiskonnas, kutsutakse liikmesriike üles:
- a) koordineerima poliitika kujundamist kõigil tasanditel ja kõigis asjaomastes poliitikavaldkondades, sealhulgas teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, et luua lõimitud ja toetav poliitikaraamistik, milles pööratakse asjakohast tähelepanu jaotuslikule mõjule ning positiivsele ja negatiivsele ülekanduvale mõjule, muu hulgas piiriülestes piirkondades, ning mis võimalusel hõlmab piisava ja süstemaatilise hindamise strateegiaid, kaasa arvatud eel- ja järelhindamiste tegemiseks;
- b) julgustama piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi etendama aktiivset rolli õiglase ülemineku poliitika arendamisel, rakendamisel ja jälgimisel, arvestades nende lähedust kodanikele ja kohalikele ettevõtjatele;
- c) kaasama aktiivselt sotsiaalpartnereid kõikidesse käesoleva soovitusena ette nähtud poliitika kujundamise ja rakendamise etappidesse riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, austades samas nende iseseisvust, sealhulgas sotsiaaldialoogi ja kollektiivlääbirääkimiste kaudu, kui see on asjakohane; lisaks edendama veelgi sotsiaalpartnerite täielikku kaasamist tööstusökosüsteemide jaoks üleminekujuhiste kavandamisse ja rakendamisse uue ajakohastatud tööstusstrateegia raames;
- d) võimestama kiireloomulisi kliimameetmeid nõudvaid inimesi, eriti naisi, samuti kodanikuühiskonda ja sidusrühmi, sealhulgas organisatsioone, kes esindavad haavatavas olukorras olevaid inimesi, nagu puuetega inimesed, noored ja lapsed, ja sotsiaalmajanduses osalejaid ning looma neile võimalusi Euroopa kliimapakti ⁽⁶⁰⁾ kaudu, et nad saaksid osaleda otsuste tegemises, poliitika kujundamises ja rakendamises, kasutades selleks ka uusi osaluspõhiseid mudeleid, mille raames kaasatakse haavatavas olukorras olevaid inimesi;
- e) suurendama asjaomaste avaliku sektori asutuste tegevussuutlikkust, et nad saaksid juhendada ja toetada õiglase ülemineku poliitika rakendamist. Eelkõige tugevdama riiklikke tööhõiveasutusi, et toetada tööturustaate vahelist liikumist ja oskuste prognoosimist, samuti tööinspektsioone, et kaitsta töötingimusi, vajaduse korral kaasama ka sotsiaal- ja tervishoiuasutusi, eelkõige selleks, et toetada tööturustaate vahelist liikumist ja tegeleda energiaostuvõimetuse väljakutsega;

⁽⁵⁹⁾ Komisjoni 9. detsembri 2020. aasta teatis „Säästva ja aruka liikuvuse strateegia – Euroopa transpordivaldkonna edasise arengu suunad“.

⁽⁶⁰⁾ Komisjoni 9. detsembri 2020. aasta teatis „Euroopa kliimapakt“.

- f) toetama õiglast rohepööret ka kolmandates riikides kestliku arengu ja vaesuse kaotamiseks tehtavate jõupingutuste kontekstis, näiteks võttes vastu üleminekupoliitika, milles arvestatakse nende mõju kolmandatele riikidele, ning tehes koostööd sidusrühmade ja ülemaailmsete partnerlustega.
- 9) Tagamaks selliste andmete ja tõendite kättesaadavus ja kvaliteet, mida on vaja usaldusväärse sotsiaal- ja tööturupoliitika kehtestamiseks, et saavutada õiglane üleminek kliimanetraalsusele, kutsutakse liikmesriike üles:
- a) tugevdama õiglase ülemineku poliitika tõendusbaasi, edendades asjakohasel juhul muu hulgas mõistete, kontseptsioonide ja meetodite järkjärgulist ühtlustamist ja järjepidevust, sealhulgas soovitusel (EL) 2020/1563 ning energiaostuvõimetuse ja haavatavate tarbijate koordineerimisrühma järelemeetmete põhjal, ja kasutades olemasolevaid poliitika mõju hindamise meetodeid; võtma kasutusele asjakohaste poliitikameetmete ja seadusandlike algatuste ettevalmistamisel ja kavandamisel ka hindamis- ja andmekogumisstrateegiaid, eelkõige seoses oskuste, ülesannete ja töökohtadega, mis aitavad kaasa rohepöördele, kasutades sooliselt segregeeritud andmeid;
 - b) töötama välja usaldusväärsed ja läbipaistvad tööhõivealase, sotsiaalse ja jaotusliku mõju (eel)hindamised ja edendama nende kasutamist riiklike kliima-, energia- ja keskkonnareformide ja -meetmete raames;
 - c) tagama kliima- ja keskkonnanäesmärke saavutada aitavate riiklike reformide ja meetmete tööhõivealase, sotsiaalse ja jaotusliku mõju tõhusa ja läbipaistva seire ning sõltumatu (järel)hindamise, kaasates sotsiaalpartnerid ja muud sidusrühmad hindamisküsimuste määratlemisse ning vajaduse korral hindamis- ja konsultatsioonistrateegiate kavandamisse ja rakendamisse;
 - d) tugevdama muu hulgas programmi „Euroopa horisont“ rahastamise abil ja Euroopa teadusruumi poliitilise tegevuskava⁽⁶¹⁾ raames võetavate meetmete kaudu teadus- ja innovatsioonimeetmeid piirkondlikul, riiklikul ja liidu tasandil, et tõhustada kliimamuutuste poliitika makromajandusliku, tööhõive- ja sotsiaalmõõtmelisele modelleerimisele ja hindamisele; edendada sotsiaalpartnerite kaasamist selliste asjaomaste teadus- ja innovatsioonimeetmete, eelkõige programmi „Euroopa horisont“ missioonide „Kliimamuutustega kohanemine“ ning „Kliimanetraalsed ja arukad linnad“ rakendamisse, mis võivad aidata välja töötada praktilisi lahendusi rohepöörde elluviimiseks piirkondlikul ja kohalikul tasandil; kaasutama paremini ära olemasolevaid näitajaid ja seireraamistikke ning edendada vajaduse korral liidu tasandil rohepöördele kaasa aitavate oskuste, ülesannete ja töökohtade näitajate väljatöötamist;
 - e) esitama korrapäraste ajavahemike järel üldsusele hindamiste, analüüside ja seire tulemusi ning pidama sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna ja muude sidusrühmadega peamiste tulemuste ja võimalike kohanduste üle mõttevahetusi.

AVALIKU JA ERASEKTORI RAHALISTE VAHENDITE OPTIMAALNE KASUTUS

- 10) Selleks et pakkuda õiglase rohepöörde sotsiaal- ja tööturuaspektide käsitlemiseks riigiabi raamistikuga kooskõlas kulutõhusat investeeringu- ja rahalist toetust, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kasutades samal ajal ära koostõimet olemasolevate programmide ja rahastamisvahenditega ning keskendudes enim mõjutatud piirkondadele ja tööstusökosüsteemidele, kutsutakse liikmesriike üles:
- a) rakendama täielikult asjaomaseid taaste- ja vastupidavuskavade kohaseid reforme ja investeeringuid, tagades muude rahaliste vahenditega vastastikuse täiendavuse;

⁽⁶¹⁾ Vt nõukogu 26. novembri 2021. aasta järeldusi Euroopa teadusruumi tulevase juhtimise kohta, milles kirjeldatakse Euroopa teadusruumi poliitilist tegevuskava aastateks 2022–2024, sealhulgas meede 4 atraktiivne ja kestlik teaduskarjäär, meede 7 teadmiste parema väärindamise kohta, meede 12 rohe-/digipöörde kiirendamise kohta ning meede 20 teadus- ja innovatsiooniinvesteeringute ja reformide kohta.

- b) võtma kasutusele kõik asjakohased rahastamisvahendid ja -võimalused, sealhulgas tehnilise abi, ning tagama nende sidusa ja optimaalse kasutuse liikmesriikide ja liidu tasandil, et toetada asjakohaseid meetmeid ja investeeringuid; liidu rahastamisvahendite hulka kuuluvad eelkõige ühtekuuluvuspoliitika fondid, õiglase ülemineku mehhanism, programm „InvestEU“, programm „Euroopa horisont“, tehnilise toe instrument, programm „Erasmus+“, Globaliseerumise Kohanemise Euroopa Fond (EGF), programm „Life“, innovatsioonifond ja moderniseerimisfond;
- c) eraldama ja võtma kasutusele piisavad riiklikud ressursid, mis aitavad rakendada õiglase rohepöörde elluviimiseks vajalikke terviklikke meetmeid; nimetatud meetmeid tuleks piisavalt rahastada ning selleks tuleks muu hulgas parandada avaliku sektori kulutuste kvaliteeti, kaasata täiendavalt erasektori rahalisi vahendeid ja/või kasutada täiendavaid avaliku sektori tuluseid; eelkõige võiks ELi HKSist saadavat tulu kasutada ka selliste meetmete rahastamiseks, mis leevendavad rohepöörde negatiivset sotsiaalset mõju; võtma tööhõive-, sotsiaal- ja jaotusküsimusi arvesse rohelise eelarvestamise tavade väljatöötamisel;
- d) jagama teiste liikmesriikidega parimaid tavasid, näiteks individuaalsete liidu fondide programmidokumentide väljatöötamise või asjakohaste riiklike strateegiate ja projektide väljatöötamise kohta.

TULEVASED MEETMED ÕIGLASE ROHEPÖÖRDE TAGAMISEKS

- 11) Selleks et võtta käesoleva soovitusel suhtes kasulikke järelemeetmeid, peab nõukogu tervitatavaks komisjoni kavatsust:
- a) tõhustada veelgi mõttevahetusi asjaomaste peamiste sidusrühmade, inimeste ja kogukondadega, samuti parimate tavade jagamist, sealhulgas seoses tööstusökosüsteemide üleminekujuhustega, ⁽⁶²⁾ eelkõige piiriülestes kontekstis ning keskendudes enim mõjutatud piirkondadele ja sektoritele;
- b) toetada liikmesriikide õiglase ülemineku poliitika asjakohasuse, järjepidevuse ja tulemuslikkuse parandamist määruse (EL) 2018/1999 tulevase läbivaatamise raames, kui see on asjakohane, kaasa arvatud selleks, et tööhõive-, sotsiaal- ja jaotusküsimusi võetaks arvesse riiklike kavade ja pikaajaliste strateegiate kavandamisel, rakendamisel, seirel ja hindamisel;
- c) kaaluda komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ⁽⁶³⁾ läbivaatamisel enne selle kehtivuse lõppemist 2023. aasta lõpus, kas saadaolevad tõendid õigustavad sotsiaalsete ettevõtete rahastamisele juurdepääsuks antava abi ning ebasoodsas olukorras või eriti ebasoodsas olukorras olevate töötajate töөлövõtmiseks antava abi eeskirjade lihtsustamist ⁽⁶⁴⁾;
- d) tugevdada andmebaasi eelkõige haldusandmete allikate ning asjakohasel juhul sotsiaalpartneritelt, tööstusharudelt ja kodanikuühiskonnalt ⁽⁶⁵⁾ saadavate andmete ning avaliku arvamuse uuringutega ning ajakohastada meetodilisi suuniseid õiglase ülemineku ning kliima- ja energiapolitiika tööhõivealase, sotsiaalse ja jaotusliku mõju hindamiseks, sealhulgas soolise perspektiiviga ja teha seda vajaduse korral Euroopa poolaasta kontekstis, tugevdada, tihedas koostöös liikmesriikidega ning võttes arvesse kõikide tasandite lähenemisviise ja protsesse, ka rohelise majanduse põhimõistete, eelkõige asjakohastel juhtudel mõistete nagu „rohelised“ ja „kestlikud“ töökohad tundmist ja mõõdetavust, seda ka eesmärgiga ennetada muutusi tööturul, teha kindlaks rohelised ja kestlikud töökohad ning käsitleda üldiselt restruktureerimisprotsesse, mis nõuavad sihipärast ja tõhusat oskuste täiendamise ja ümberõppe poliitikat;

⁽⁶²⁾ Vastavalt ajakohastatud tööstusstrateegiale, näiteks ehitus, energiamahukad tööstusharud ja liikuvus.

⁽⁶³⁾ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1) (üldine grupierandi määrus).

⁽⁶⁴⁾ Kooskõlas komisjoni 9. detsembri 2021. aasta teatisega „Inimeste hüvanguks toimiva majanduse kujundamine: sotsiaalmajanduse tegevuskava“.

⁽⁶⁵⁾ Viiakse läbi kooskõlas isikuandmete kaitset ja avaliku sektori teabele juurdepääsu käsitlevate liidu õigusaktidega, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56).

- e) tõhustada vajaduse korral energiaostuvõimetuse ning sellega seotud riske liidus, sealhulgas sotsiaal- ja jaotuspektide korrapärast seiret ja tulevikusuundade analüüsimist, kaasa arvatud selleks, et anda energiaostuvõimetuse ja haavatavate tarbijate koordineerimisrühma ning muude asjaomaste eksperdirühmade töö jaoks teavet;
- f) tihedas koostöös liikmesriikidega ja võttes arvesse riiklike lähenemisviise, arendada edasi uuringuid ja tugevdada tõendusbaasi seoses esmatähtsatele teenustele piisava juurdepääsu tagamisel tehtud edusammude määratlemise, seire ja hindamisega, töötades vajaduse korral ka välja liikuvusvaesuse mõiste määratluse, eelkõige keskkonnasäästlikule heaolumajandusele ülemineku kontekstis;
- g) vaadata läbi edusammud, mis on tehtud käesoleva soovitusel rakendamisel, vajaduse korral Euroopa poolaasta mitmepoolse järelevalve raames, sealhulgas tööhõivekomitees ja sotsiaalkaitsekomitees koostöös teiste asjaomaste komiteedega nende pädevusvaldkondades, eelkõige majanduspoliitika komiteega, tuginedes olemasolevatele tulemustabelitele ja seireraamistikele, mida vajaduse korral täiendatakse muude näitajatega tihedas koostöös liikmesriikidega; võtta arvesse käesolevas soovitusel antud suuniseid, mis on seotud määrusega (EL) 2018/1999, eelkõige 2023.–2024. aasta lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastatud versioonide hindamisel.

Luxembourg, 16. juuni 2022

Nõukogu nimel

eesistuja

O. DUSSOPT

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA KOMISJON

Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta**(Juhtum M.10251 – INVIVO GROUP / ETABLISSEMENTS J SOUFFLET)****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2022/C 243/05)

19. novembril 2021 otsustas komisjon loobuda vastuväidete esitamisest eespool nimetatud teatatud koondumise kohta ning kuulutada koondumine siseturuga kokkusobivaks. Otsuse aluseks on nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artikli 6 lõike 1 punkt b. Otsuse täielik tekst on kättesaadav ainult prantsuse keeles ning see avaldatakse pärast seda, kui sellest on kustutatud võimalikud ärisaladused. Otsus on kättesaadav:

- Euroopa konkurentsialasel veebisaidil (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Veebisaidil pakutakse mitut võimalust otsida konkreetset ühinemisotsust, sealhulgas ettevõtja nime, juhtumi numbri ja kuupäeva järgi ning tegevusalade registri kaudu;
- elektroonilises vormis EUR-Lex'i veebisaidil (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=et>) dokumendinumbriga 32021M10251 all. EUR-Lex pakub *online*-juurdepääsu Euroopa Liidu õigusele.

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

EUROOPA KOMISJON

Euro vahetuskurss (¹)

24. juuni 2022

(2022/C 243/06)

1 euro =

Valuuta	Kurss	Valuuta	Kurss		
USD	USA dollar	1,0524	CAD	Kanada dollar	1,3657
JPY	Jaapani jeen	142,19	HKD	Hongkongi dollar	8,2609
DKK	Taani kroon	7,4398	NZD	Uus-Meremaa dollar	1,6731
GBP	Inglise nael	0,85773	SGD	Singapuri dollar	1,4620
SEK	Rootsi kroon	10,6940	KRW	Korea vonn	1 364,09
CHF	Šveitsi frank	1,0072	ZAR	Lõuna-Aafrika rand	16,7137
ISK	Islandi kroon	139,70	CNY	Hiina jüaan	7,0478
NOK	Norra kroon	10,4345	HRK	Horvaatia kuna	7,5295
BGN	Bulgaaria leev	1,9558	IDR	Indoneesia ruupia	15 633,96
CZK	Tšehhi kroon	24,731	MYR	Malaisia ringit	4,6327
HUF	Ungari forint	401,34	PHP	Filipiini peeso	57,830
PLN	Poola zlott	4,7023	RUB	Vene rubla	
RON	Rumeenia leu	4,9463	THB	Tai baat	37,360
TRY	Türgi liir	18,2856	BRL	Brasiilia reaal	5,4851
AUD	Austraalia dollar	1,5248	MXN	Mehhiko peeso	20,9901
			INR	India ruupia	82,3985

⁽¹⁾ Allikas: EKP avaldatud viitekurss.

Ravimite müügilubasid käsitlevate Euroopa Liidu otsuste kokkuvõtte alates 24. juuni. 2022 kuni 24. juuni. 2022

(Avaldatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 726/2004 artiklile 13 või 38 ⁽¹⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/6 artikkel 5 ⁽²⁾)

(2022/C 243/07)

— **Müügiloa väljaandmine** (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 726/2004 artikkel 13): **Heaks kiidetud**

Otsuse tegemise kuupäev	Ravimi nimetus	Rahvusvaheline mittekaubanduslik nimetus (INN)	Müügiloa omanik	Kande number ühenduse registris	Ravimivorm	ATC-kood (anatomilis-terapeutiline keemiline kood)	Teatamise kuupäev
24.6.2022	COVID-19 Vaccine (inactivated, adjuvanted) Valneva	COVID-19 vaktsiin (inaktiveeritud, adjuveeritud, adsorbeeritud)	Valneva Austria GmbH Campus Vienna Biocenter 3, 1030 Wien, Österreich	EU/1/21/1624	Süstesuspensioon	J07BX03	24.6.2022

⁽¹⁾ ELT L 136, 30.4.2004, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 4, 7.1.2019, lk 43.

V

(Teated)

KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

EUROOPA KOMISJON

Elteatis koondumise kohta

(Juhtum M.10764 – SAGARD / BPIFRANCE / ADIT JV)

Võimalik lihtsustatud korras menetlemine

(EMPs kohaldatav tekst)

(2022/C 243/08)

1. 16. juunil 2022 sai Euroopa Komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artiklile 4 vastava teatise kavandatava koondumise kohta.

Teatis puudutab järgmisi ettevõtjaid:

- Sagard SAS („Sagard“, Prantsusmaa);
- Bpifrance Investissement („Bpifrance“, Prantsusmaa);
- ADIT grupp (Prantsusmaa).

Sagard ja Bpifrance omandavad grupi ADIT üle ühiskontrolli ühinemismääruse artikli 3 lõike 1 punkti b ja artikli 3 lõike 4 tähenduses.

Koondumine toimub aktsiate või osade ostu teel.

2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:

- Sagard: peamiselt Prantsusmaal tegutsev investeerimisfondide valitseja. Ettevõtja üle on valitsev mõju ettevõtjal Power Corporation du Canada, kes on Põhja-Ameerikas, Euroopas ja Aasias finantsteenustele keskendunud rahvusvaheline fondivalitseja ja valdusühing;
- Bpifrance : Prantsusmaal tegutsev investeerimisfondide valitseja. Bpifrance'i üle omavad lõppkokkuvõttes ühiselt valitsevat mõju Prantsuse riik ja Caisse des Dépôts et des Consignations, erakapitalifondide haldamise vallas tegutsev avaliku sektori asutus;
- ADIT grupp tegutseb strateegilise nõustamise ja ettevõtluselase turvalisuse sektoris peamiselt Euroopa Liidus.

3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda ühinemismääruse kohaldamisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud.

Tuleb märkida, et käesoleva juhtumi puhul võib olla võimalik kasutada korda, mis on esitatud komisjoni teatises lihtsustatud korra kohta teatavate koondumiste menetlemiseks vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 139/2004 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1 („ühinemismäärus“).

⁽²⁾ ELT C 366, 14.12.2013, lk 5.

4. Komisjon kutsub huvitatud kolmandaid isikuid esitama oma võimalikke märkusi kavandatava toimingu kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkuste juures tuleks alati kasutada järgmist viidet:

M.10764 – SAGARD / BPIFRANCE / ADIT JV

Märkusi võib saata komisjonile elektronposti, faksi või postiga. Kontaktandmed:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks +32 22964301

postiaadress:

Commission européenne
Direction générale de la concurrence
Greffé des concentrations
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Eelteatis koondumise kohta
(Juhtum M.10785 – ICG / KONECTA / COMDATA)
Võimalik lihtsustatud korras menetlemine

(EMPs kohaldatav tekst)

(2022/C 243/09)

1. 17. juunil 2022 sai Euroopa Komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artiklile 4 vastava teatise kavandatava koondumise kohta.

Teatis puudutab järgmisi ettevõtjaid:

- Intermediate Capital Group, plc („ICG“, Ühendkuningriik),
- Grupo Konectanet, S.L.U („Konecta“, Hispaania),
- Comdata, S.p.A („Comdata“, Itaalia).

ICG omandab Konecta ja Comdata üle ainukontrolli ühinemismääruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses.

Koondumine toimub aktsiate või osade ostu teel.

2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:

- ICG: investeerimisühing ja varahaldur, kes tegutseb Euroopas, Aasias ja Vaikse ookeani piirkonnas ning Ameerika Ühendriikides;
- Konecta: Euroopas ja Ladina-Ameerikas äriprotsessi allhanketeenuseid osutav ettevõtja. Konecta on praegu ICG ühiskontrolli all;
- Comdata: Aafrikas, Euroopas ja Ladina-Ameerikas tegutsev äriprotsessi allhanketeenuseid osutav ettevõtja.

3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda ühinemismääruse kohaldamisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud.

Tuleb märkida, et käesoleva juhtumi puhul võib olla võimalik kasutada korda, mis on esitatud komisjoni teatises lihtsustatud korra kohta teatavate koondumiste menetlemiseks vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 139/2004 ⁽²⁾.

4. Komisjon kutsub huvitatud kolmandaid isikuid esitama oma võimalikke märkusi kavandatava toimingu kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkuste juures tuleks alati kasutada järgmist viidet:

M.10785 – ICG / KONECTA / COMDATA

Märkusi võib saata komisjonile elektronposti, faksi või postiga. Kontaktandmed:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks +32 22964301

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1 („ühinemismäärus“).

⁽²⁾ ELT C 366, 14.12.2013, lk 5.

postiaadress:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Eelteatis koondumise kohta**(Juhtum M.10749 – PAI PARTNERS / THE CARLYLE GROUP / THERAMEX)****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2022/C 243/10)

1. 20. juunil 2022 sai Euroopa Komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artiklile 4 vastava teatise kavandatava koondumise kohta.

Teatis puudutab järgmisi ettevõtjaid:

- PAI Partners SAS („PAI Partners“, Prantsusmaa),
- The Carlyle Group, Inc. („Carlyle“, Ameerika Ühendriigid),
- Theramex Healthcare Topco Limited („Theramex“, Ühendkuningriik).

PAI Partners ja Carlyle omandavad Theramexi üle täieliku ühiskontrolli ühinemismääruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses.

Koondumine toimub aktsiate või osade ostu teel.

2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:

- PAI Partners: börsivälistes ettevõtetesse investeeriv ettevõte, kes valitseb mitmeid фонде, mis investeerivad äriteenuste, toidu ja tarbekaupade, üldtööstuse ja tervishoiu sektorisse;
- Carlyle: üleilmne alternatiivne varahaldaja, kes valitseb фонде, mis investeerivad üleilmselt neljas investeerimissektoris: i) üleilmsed börsivälised investeeringud (sealhulgas ettevõtetesse, kinnisvarasse ning loodusvaradesse investeerivad fondid), ii) üleilmne krediit (sealhulgas likviidne krediit, mittelikviidne krediit ja kinnisvarakrediit) ning iii) investeerimislahendused (börsiväliste investeeringute fondifondide programm, mis hõlmab esmaseid фонде, teiseseid investeeringuid ja seonduvaid kaasinvesteeringuid);
- Theramex: üleilmne teatavate farmaatsiatoodete ettevõte, mis tegutseb naiste tervise valdkonnas ja keskendub kontratseptsioonile, viljakusele, menopausile ja osteoporoosile. Ettevõte turustab mitmesuguseid kaubamärgiga tooteid ja kaubamärgiga geneerilisi tooteid mitmes EMP riigis ja kogu maailmas.

3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda ühinemismääruse kohaldamisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud.

4. Komisjon kutsub huvitatud kolmandaid isikuid esitama oma võimalikke märkusi kavandatava toimingu kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkuste juures tuleks alati kasutada järgmist viidet:

M.10749 – PAI PARTNERS / THE CARLYLE GROUP / THERAMEX

Märkusi võib saata komisjonile elektronposti, faksi või postiga. Kontaktandmed:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks +32 22964301

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1 („ühinemismäärus“).

postiaadress:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Eelteatis koondumise kohta
(Juhtum M.10758 – EIM / BROOKFIELD / NIELSEN)
Võimalik lihtsustatud korras menetlemine

(EMPs kohaldatav tekst)

(2022/C 243/11)

1. 20. juunil 2022 sai Euroopa Komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artiklile 4 vastava teatise kavandatava koondumise kohta.

Teatis puudutab järgmisi ettevõtjaid:

- Elliott Investment Management L.P. („EIM“, Ameerika Ühendriigid),
- Brookfield Private Equity Holdings LLC („BPEH“), mille üle on valitsev mõju ettevõtjal Brookfield Asset Management Inc. („Brookfield“, mõlemad Kanada),
- Nielsen Holdings Plc („Nielsen“, Ameerika Ühendriigid).

EIM ja BPEH omandavad ettevõtja Nielsen üle täieliku ühiskontrolli ühinemismääruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses.

Koondumine toimub aktsiate või osade ostu teel või muul viisil.

2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:

- BPEH: Brookfieldi tütarettevõtja, kes osutab varahaldusteenuseid, keskendudes kinnisvarale, taristule, taastuenergiale ja börsivälisele kapitalile;
- EIM: investeerimisühing, kes tegeleb investeerimise ja riskijuhtimisega,
- Nielsen: ülemaailmselt tegutsev ettevõtte, mis tegeleb kasutajateabe ja -andmete analüüsiga ning pakub kasutajaskonna mõõtmist, meediakavasid, turunduse optimeerimist ja sisu metaandmete lahendusi.

3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda ühinemismääruse kohaldamisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud.

Tuleb märkida, et käesoleva juhtumi puhul võib olla võimalik kasutada korda, mis on esitatud komisjoni teatises lihtsustatud korra kohta teatavate koondumiste menetlemiseks vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 139/2004 ⁽²⁾.

4. Komisjon kutsub huvitatud kolmandaid isikuid esitama oma võimalikke märkusi kavandatava toimingu kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkuste juures tuleks alati kasutada järgmist viidet:

M.10758 – EIM / BROOKFIELD / NIELSEN

Märkusi võib saata komisjonile elektronposti, faksi või postiga. Kontaktandmed:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks +32 22964301

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1 („ühinemismäärus“).

⁽²⁾ ELT C 366, 14.12.2013, lk 5.

postiaadress:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET